

Hea, aga halb

WD tark boks
teeb kõike, aga
ikka ei meeldi

EMT+Tele2=?

Parim
2 SIM-
kaardiga
telefon
üldse

Odav kraam

7000 krooni
eest hea küll

Samsung
teeb
odavalt ja
hästi

Jälle Roccat

Mängi ja
kuula

Testime
uusi
klappe

[digi]

**Suures testis
8 suurt 1 TB
kõvaketast**

Loe kindlasti, vahed on suured!

Tark jutt:
kuidas lisada
oma fotodele
vesimärke?

Tapmine ja
tagaajamine:
mängime
Mass Effect 2

**KUMMA 3D
ON PAREM?**

TESTIS SAMSUNGI JA SONY TELERID LOE LK 40

Nr 60, aprill 2010
Hind 39.90 kr

9 771 736 269 01 6

Micro 4/3:
käisime uue
Olympusega reisil

Chrome selgeks:
kuidas teha hea
brauser paremaks?

Reaalselt parimad hinnad!

arvutikeskus

ARVUTIKESKUS®, OÜ BSV Grupp
Tallinn 11415, Peterburi tee 62a
Peterburi tee Maksimarket
Tel: 60 54 550
e-mail: info@arvutikeskus.ee
www.arvutikeskus.ee

Tavahind:
3590 EEK

**Hind:
3050 EEK**

Stiilne LED monitor suurepärase pildiga SAMSUNG 23" 16:9 WIDE XL2370 LED ekraan FULL HD 1920x1080, 250 cd/m², MEGA DCR, reag. aeg 2ms, 170°/160°, DVI, HDMI

Tavahind:
2690 EEK

**Hind:
2295 EEK**

Väline kõvaketas HITACHI HDD
USB2 2TB, Hitachi Backup Software

Kvaliteetne navigatsiooni seade (UUS MUDEL) TOMTOM GO 750 IQ, Euroopa 45 riiki, menüü ja häälujuhtimine eesti- ja venekeeles.

Tavahind:
3990 EEK

**Hind:
3395 EEK**

Tavahind:
6990 EEK

**Hind:
5990 EEK**

Praktiline sülearvuti mõistliku hinnaga **MSI CR610, 16" WXGA** (1366x768) Ekraan, AMD Sempron M100 2.0GHz, Graafika ATI Mobility Radeon HD4200, mälu 3GB, kõvaketas 320GB, kirjutaja DL DVD+/-RW, WLAN, kaal 2,48kg, NB! Sülearvutil puudub tarkvara.

Kompaktne väline kõvaketas HITACHI 320GB HDD USB2.0

Tavahind:
1190 EEK

**Hind:
975 EEK**

Tavahind:
4190 EEK

**Hind:
3695 EEK**

Suurepärase pildikvaliteediga CANON IXUS 120 IS, 12,1 MP, 4,0x optiline zoom

Tavahind:
16490 EEK

**Hind:
15495 EEK**

Võimas sülearvuti – sobib mängurile ja keerukama graafika töötajale

Toshiba Satellite A500-1GN

Luxe White Pearl,

16,0 TruBrite LED Ekraan, Intel Core i5-430M 2.26/2.53, Graafika NVIDIA GeForce GT 330M 1GB VRAM, mälu 6GB DDR3, kõvaketas 500GB, BlueRay-DVD Combo, kaal 2.76kg, Windows 7 Home Premium

Töökindel WiFi ruuter D-LINK DIR-300/NRU, Wireless 150Mbps Ruuter koos 4-pordiga 10/100

Tavahind:
690 EEK

**Hind:
595 EEK**

Väline kõvaketas andmete talletamiseks WD ELEMENTS DESKTOP 1TB USB2.0 BLACK

Tavahind:
1490 EEK

**Hind:
1295 EEK**

Tavahind:
1990 EEK

**Hind:
1750 EEK**

WD TV HD LIVE MEDIA PLAYER

Ühenda oma väline kõvaketas või USB mälu pulk seadmega ja vaata filme HD resolutsiooniga oma televiisorist. Mängib kõiki enam levinud faile ja kuvab subtiitreid.

Taskukohane LED monitor BenQ G922HDL 18.5" LED 1366x768 / 250cdqm / DCR 5.000.000:1/ reag. aeg 5ms / 170°/ 160°, DVI, Glossy

Tavahind:
1890 EEK

**Hind:
1575 EEK**

Võimas ASUS A52JR sülearvuti 15.6" LED ekraan, Intel Core i3 350M 2.26GHz, graafika ATI Radeon HD5470 1GB, operatiivmälu 4GB DDR3, kõvaketas 320GB, kirjutaja DL 8xDVD +/-RW, kaal 2.6kg, NB! Sülearvutil puudub tarkvara.

Tavahind:
11590 EEK

**Hind:
10990 EEK**

34 >
Otsime parimat kõvaketast
Testis kaheksa 1 TB suurust kõvaketast lauaarvutile

VÄRSKE KRAAM

- 7 > Uudised**
Eestikeelne Android
- 8 > Uudised**
Aku peab terve päeva
- 10 > Top**
10 põhjust, miks 3D-telerit on vara osta
- 14 > Tulevik**
Samm lähemale targale tolmule
- 16 > Naistekas**
Vabandage, teil kasvab kääbseseen kõrvast välja!
- 18 > Arvamus**
Valuvelgedega kosmoselaev
- 21 > Martin Villig**
Alguses oli garaaž

JÄRELE PROOVITUD

- 23 > Olympus E-PL1**
Ebamugav säästu-Olympus

- 24 > Magic Mouse**
Hiir teiselt planeedilt
- 25 > Western Digital TV Live**
Liiga hea, et olla tösi
- 26 > Samsung R530**
Kui raha pole raisata
- 28 > LG GX200**
Hoiä eraelu tööst lahus
- 29 > Logitech Wireless Keyboard K350**
Anna kätele puhkust!
- 30 > Roccat Kave**
Ood mänguriklappidele
- 32 > Red Bull Racing Xtreme Mouse**
Hiired ju rallit ei sõida
- 32 > FS Celsius Ultra X5**
Kui tervet rehkendust ei jõua teha ...
- 33 > Blue Easy handsfree**
Lihtne, aga tegus sinihambuline

30 >

Roccati
kõrvaklapid

32 >

Red Bulli hiir?!

50 > Mass Effect 2

Kas pole mitte tore seltskond, kellega üks nädalavahetus veeta?

TESTID

- 34 > Suur test**
1 TB kõvakettad on ägedad
- 40 > Väike test**
Sony vs Samsung: 3D-telerid

KUIDAS

- 44 > ... tuunida Chrome'i**
Meie uus lemmikbrauser!
- 46 > ... saada Ubuntu 9.10 jooksmas PlayStation 3 peal?**
Oi-oi, Martin oleks oma PS3 peaaegu katki teinud!
- 48 > ... fotodele vesimärki lisada**
Sest te ise olete seda meilt küsinud

PLAY

- 50 > Mass Effect 2 (Xbox 360)**
Kosmoseooperi teine vaatus
- 53 > Battlefield: Bad Company 2 (PS3)**
Kata, sööstan!
- 54 > Heavy Rain (PS3)**
Ükski heategu ei jää karistamata
- 56 > Aliens vs. Predator (PC)**
Rasside sõprus
- 57 > Bayonetta (Xbox 360)**
Lõbus hullumeelsus
- 59 > Tulekul**
Peast soe jänes ja jääkülme eriaagent

TAGUMINE OTS

- 60 > Ostujuht**
Võta poodi minnes kaasa
- 62 > Saabunud post**
Vaatame seekord kingitud hobuse suhu
- 64 > Digidoktor**
Meie ikka aitame
- 65 > Kuulame ja vaatame**
Meie maitse järgi
- 66 > Pikk test**
Mängime end segaseks

[digi] sai 60!

• Palju õnne meile teie poolt, see siin on [digi] 60. number. Ja ühtlasi viimane selline number, nii et lugege, kuni veel saate.

Aga mis sellest, et viimane, meie juba latti alla ei lase. Reageerisime kiiresti ja seetõttu saamegi teieni tuua esimese 3D-telerite võrdluse Eestis. Panime ühel pühapäeval kõrvuti Sony ja Samsungi tuliuued 3D-telerid ning võrdlesime, kumb on parem. See tehnoloogia on veel nii uus, et me ei soovita kohe 3D-telerit ostma söösta, aga kindlasti on see suurte elektroonikafirmade poolt vähemalt põnev katse majanduskriisiga soikunud turule elu sisse puhuda. Kas 3D muutub populaarseks või mitte, näitab aeg, aga küllap on ta mõne aasta pärast enamuse telerite sees niikuinii olemas, ise teate siis, kas ostate 3D-prillid ja vaatate 3D-filme või mitte.

Küll aga tasub arvutisse osta juba praegu suurem kõvaketas ning sellest numbrist saabki lugeda Sveni juhtimisel läbi viidud suurt testi, kus me kaheksa 1 TB kõvaketta hulgast võitja välja selgitame.

Nagu öeldud, käesolev ajakiri on viimane selline. Järgmine [digi] tuleb juba uuendatud kujunduse ja paremaks ning kaasaegsemaks tehtud sisuga. Kohtumiseni!

HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Järgmine [digi] tuleb juba uuendatud kujunduse ja moodsama sisuga.

[MÄNGUMÄNG]

Märtsis esitatud küsimuse õige vastus on loomulikult arkaadikihutamine «Blur», mis ilmub 28. mail.

Rooli Trust Force Feedback GM-3500R võitis:

• Karl Kutsar

Mängude plakatid:

- Silver Sinijärv
- Krister Arder
- Kristina Bahajeva
- Hannes Lai
- Andris Truu
- Urmo Olesk
- Märt Oona
- Karl Lubja

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

[digi]

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad

Sven Vahar

sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets

martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Piret Reidla

piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.telli.ee>

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts

tel 661 6186

raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Stiilsed reisifotod tegi Keit

Teekond tõusva päikese maale

Pix your life ▶

PENTAX

Optio H90 Puhas disain ja piiramatud emotsioonid

5x optiline lainurk-suum, 720p HD Video
12.1 megapiksline sensor, 2,7" LCD ekraan
sensori tundlikus kuni ISO 6400,
näotuvastus ja 9 punktiga autofookus.

Optio H90 on parim kaamera
jäädvustamiseks Sinu tähtsaid hetki.

Ükspuha milline on Su elustiil, võid kindel olla,
et Pentax jäädvustab selle.

*Pildista oma elu! Ja jutusta oma lugu piltides!
www.pentax.ee

Hind: 1999,- Lisainfo: www.photopoint.ee

PHOTOPOINT
ÜLEMISTE KESKUS

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPOINT
ROCCA AL MARE

Tallinn, Paldiski mnt 102
E-P 10-21 Tel: 6659277

PHOTOPOINT
PÄRNU MNT

Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPOINT
LÕUNAKESKUS

Tartu, Ringtee 75
E-P 10-21 Tel: 731 5626

PHOTOPOINT
TARTU KAUBAMAJA

Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

PHOTOPOINT
EEDEN

Tartu, Kalda tee 1c
E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPOINT
PÕHJAKESKUS

Rakvere, Tõrremäe
E-P 10-20 Tel: 326 0633

PHOTOPOINT
ASTRI

Narva, Tallinna mnt 41
E-L 10-20, P 10-18 Tel: 356 7550

värsk kraam

> USB-laadija korrusmajale **LK 8** > Internetipiirangud Euroopas **LK 11** > Kärbseseened kõrvas **LK 16** > Ubisoft ei jaga internetist ega mängimisest ikka mitte kui midagi **LK 19**

Eestikeelne Android

Tavalistelt telefonidelt eeldavad kõik, et need suhtlevad kasutajaga tema emakeeles. Nutitefonidelt me seda justkui ei ootakski. Miks mitte? Miks ei võiks ka tark seade rääkida eestlasega tema emakeeles? LG on teinud Androidi eestikeelseks.

• Tõepoolest, tavaliste, juhmade telefonide puhul on see iseenesestmõistetav, et nende kasutajaliides on eestikeelne. Targemate telefonide puhul eeldatakse, et kasutaja, kes tarka telefoni kasutada tahab, niikuinii oskab ja tahab seda teha inglise keeles. Kuid miks?

Olmehnikka võiks olla kättesaadav laiemale kasutajaskonnale kui vaid neile, kes võõrkeelega sina peal. Enamik meist ei ole, olgugi et oleme koolis inglise keelt

õppinud. Ja olmetehnika üks telefon, mis sest, et tark, uus ja ilus, ju ikkagi on.

LG lubab märtsi lõpus müüki tuua eestikeelse Androidi operatsioonisüsteemiga väljaliugleva klaviatuuriga telefoni GW620. Androidi versiooniks on 1.5, mis jätab telefoni kasutajad mõnedest värskemate versioonidega tulnud headest uuendustest ilma, kuid arusaadav, et tõlkimine võtab ka omajagu aega, ja loodame, et edaspidi on tulekul uuema Androidi

operatsioonisüsteemi eestikeelne versioon.

Kuigi kaua LG telefon ainsa eestikeelse Android-telefoni austavat nimetust kanda ei saa, sest Sony Ericssoni sõnul on nende esimeseks eestikeelse Androidiga telefoniks juunis müügile tulev Xperia X10 mini.

Praeguste andmete järgi hakkab LG GW620 orienteerivaks hinnaks olema umbes 6000 krooni.

Odav tahvelarvuti

● Puuetundlikud tahvelarvutid on viimasel ajal kuum sõna. Kõrgel laineharjal püsimiseks on Enso teinud valmis Android 1.6-l põhineva zenPadi. Kui heita pilk tahvli omadustele, siis need pole just eriti maadraputavad: viietolline 800 x 480 resolutsiooniga LED-taustvalgustusega ekraan, protsessoriks Samsung 6410 (667 MHz), 256 MB muutmälu ja 8 GB salvestusruumi microSD kaardil (toetab kuni 32 GB). Aku saab tühjaks umbes kuue tunniga.

Silmapaistev on Enso sissehitatud WiFi-ga tahvli juures hoopis selle hind – kõigest 1900 krooni. Kui veel paari sajalist luhvitada, saab pealekauba ka GPSi ja välise 3G-pulga.

Õhukesed LCD-telerid

● LG toob aprillis Eestis turule kaks uuenduslikku üliõhukeste LED LCD-telerite seeriat. Uutes mudelites on ühendatud viisakas disain uuenduslike lahendustega, näiteks võime reguleerida pildi heledust teleriekraanil vastavalt ruumi valgustusele.

LE5500 tooteseeriasse kuuluvad telerid alates 26 tollist kuni 55 tollini. LE5300 tooteseeriasse kuuluvad viie erineva diagonaali ja USB-ühendusega telerid 32st tollist kuni 55 tollini. Üliõhukeste telerite pildikvaliteet on loomulikult Full HD 1080p.

Aku peab terve päeva

Miniarvutid ei ole veel kaugeltki rambivalgusest kadunud. MSI tõi välja uue versiooni edukast pisiarvutite sarjast Wind. MSI U160 jookseb Intel Atom N450 protsessoril, mälu on 1 GB ja kõvaketas mahutab 160 GB – need on täiesti tavalised parameetrid, kuid see, mida MSI rõhutab, on akukestvus. Nimelt lubab MSI, et nende spetsiaalsel säästurežiimil peab aku vastu kuni 15 tundi! Ja see juba on midagi, kui lisada sinna juurde õhuke, kõige rasvasemast kohast kõigest 2,5 cm paksune arvuti korpus. Arvutit saab osta alates märtsi lõpust hinnaga umbes 4600 krooni.

Üks probleem vähem

● Kas teil on koju kogunenud palju USB-vidinaid, mida on pidevalt vaja laadida? Ning kas arvuti olemasolevat USB-pesad on juba hiire ja klaviatuuriga hõivatud? Pole mõtet pead norgu lasta, selle mure lahendamise peale on kaugel Jaapanis mõeldud.

Thanko USB-kiibistik lubab korraga laadida 80 erinevat USB-seadet, millega peaks mure murtud olema. Ja väidetavalt ei kärssa see läbi ega tekita ka tulekahju. Jaapanis on selline asi juba müügil, hind meie rahas kõigest 1700 krooni. See teeb 21 krooni ja 25 senti ühe USB-pesa kohta.

ALATI ja KÕIKJAL kirjutamiseks valmis

Kas olete kunagi püüdnud kirjutada pikema aja vältel horisontaalselt või alt üles? Või tolmuses keskkonnas, külmas või märjale paberile? Gravitatsioonijõud ja sellest tingitud rõhu puudumine teeb selle võimatuks.

Lahendus –

Tombow Japan *Airpress pen*

TOMBO®

Tagavarasüdamiku paigaldamiseks eemalda ots

Peaaegu sajandivanuse Jaapani firma Tombow tehnoloogid valmistasid komplekssete katsetuste seeriate käigus uudse Air-Press pastapliatsi, mis on nüüdseks üle maailma levinud ja kaitstud maailmapatendiga.

Üks klikk tekitab surve tindipadrunile ja Airpress on kirjutamiseks valmis isegi kohtades kus ei kirjutata tavalise kaldenurga all, näiteks seinal rippuvate turustusplaanide puhul või kaupade markeerimisel või...

Tombow AirPress-i juures on kõik detailid viimaseni läbimõeldud.

► **Ülivastupidav ja hästi fikseeriv metallkinniti.** Airpress kinnitub ülihästi käisele, pintsaku taskusse või tööriiete külge. Väike kaval aas võimaldab kasutada isegi kaelapaela külge riputatuna. Kompaktsed väikesed mõõtmed teevad väga mugavaks kaasaskandmise, mahub väga hästi igasse taskusse, kotti, sahtlisse.

► **AirPress pastakas on ka tõeliselt hea välitingimustes kasutamiseks:** kummeeritud ergonoomiline käepide võimaldab mugavalt ja ohutult hoidmist isegi siis kui sõrmed on märjad või kinnastega.

Targad lahendused

TOMBO®

Korrektorlint Mono

Aastast 1995, alati kvaliteetne, alati töötab.

Liimilint Mono

Kohe kuiv, kiire ja mugav.

Vedel liim

Praktiline – kahe otsaga, laiem silikoonkattega otsik, suurte pindade jaoks. Kiirelt kuivav, tugev liim.

Liimipliats Mono
Ülitäpseks liimimiseks.

10 põhjust, miks 3D-telerit on vara osta

ISTOCKPHOTO

1. Hind

3D-telerid ei ole küll kümme korda kallimad kui tavalised, aga paraku siiski mitu korda kallimad, nii et esialgu tuleb uue tehnoloogia nautimise eest küll kõvasti peale maksta. Arvuta välja, mitu korda sa saaksid 3D-teleri ja muude vajalike seadmete soetamise raha eest kinos käia.

2. Mängijat vaja

Kust saab 3D-sisu 3D-telerisse? Loomulikult 3D-filme näidata oskavast Blu-ray-mängijast. Kas su praegune mängija oskab seda? Noh? Muidugi ei oska, nii et lisa aga eelarvele veel mitu tuhat krooni.

3. Prille vaja

Tahad filmi vaadata? Aga sul on 3D-prille ka vaja. Lisame hinnale veel vähemalt tuhat krooni.

4. Palju prille vaja.

Aga miks issi üksinda telerit vaatab? Miks lapsed ei saa? Nüüd läheb issi poodi ja ostab veel kolm paari prille. Ja kui veel sõbrad ka külla tulevad, peavad neil vist oma prillid kaasa olema?

5. AK-d 3D-s ei ole

Tegelikult ei ole veel üldse televisiooniprogramme, mida edastataks 3D-s, nii et praegu 3D-telerit ostes pead leppima

filmide ja ilmselt ka videomängudega. See pole väga hull saatust, aga ikka oleks tore, kui ka Aarne Rannamäed 3D-s näeks.

6. Kodu pole kino

Kinos on loomulik, et sa istud kaks tundi ühe koha peal paigal ja vaatad ekraani. Kodus ei pruugi see nii olla, kodus peab vahepeal tegelema saja muu asjaga, nagu võileiva tegemine või laste kantseldamine. Prille kandes on see aga üsna keerukas.

7. Kuidas on vaatenurkadega?

On olnud kuulda, et 3D-telerite juures on vaatenurgad kohati kehvad. Aga kõik ei mahu ju täpselt otse pilti vaatama.

8. Kardinad ette!

Testides leidsime, et valguse peegeldused võivad 3D-telerite pildi puhul päris segavaks osutada ja et parimaid tulemusi saab ikkagi hämardatud ruumis nagu projektori puhul.

9. Asi läheb paremaks

Praegu on tegemist 3D-telerite esimese põlvkonnaga ja asjad lähevad tulevikus kindlasti paremaks. Telerid muutuvad odavamaks ning juba räägitakse ka ilma spetsiaalsete prillideta 3D-pildist.

10. Kino on lahe

Kinos suurelt ekraanilt 3D-pilti vaadata on ka mõnus.

Viis parimat Tetrist

- Tetris on tore ja ajatu mäng, mis nüüdseks on kolunud peamiselt brauseritesse ja elab Flashis. Ühe lihtsa, tavalise ja nostalgiahõngulise Tetrise leiab alljärgnevalt aadressilt.

www.freetheflash.com/games/tetris-classic.php

- Tetrise minimalistlikku valet on ka osavalt aja jooksul muudetud. Võime kihla vedada, et see FPSidest innustust saanud First Person Tetris paneb sul pea ringi käima. Proovi järele!

www.firstperson Tetris.com

- Kuidas oleks Tetrise mitmikmänguga? Õigemini, kuidas oleks mängida kuni viie sõbra või võhivõõra vastu reaajas? Tetris Friendsis on võimalik kõigile näidata, kui osav klotside laduja oled.

www.tetrisfriends.com

- Või soovid hoopis Tetrise blokkide eest põgeneda? Tetris'D eesmärgiks on mitte ennast lasta taevast kukkuvate plokkidega lõmastada, vaid proovida võimalikult kaua elus püsida. Kuni ploki aina kiiremini ja kiiremini sadama hakkavad ...

www.stickpage.com/tetrisdgameplay.shtml

- Plokkide asemel võib teavast alla sadada ka hoopis midagi muud, näiteks tähti. Nendest tuleb sõnu moodustada ja valmis sõnad kustutatakse ära. Väga lõbus ja hariv, ainult sõnu tuleb moodustada inglise keeles.

www.quickflashgames.com/games/wordtris

10 Euroopa riiki, mis on piiranud internetti

1. Belgia. Mitmed Belgia teenusepakkujad on piiranud juurdepääsu veebisaitidele, kus avalikustatakse pedofiilide pilte ja nimesid. Põhjenduseks on see, et ka pedofiilidel on õigus isikuandmete kaitsele ja privaatsusele.

2. Eesti. Eesti internetiteenuse pakkujad peavad alates käesoleva aasta märtsist tõkestama klientide juurdepääsu Maksu- ja Tolliameti poolt väljastatud nimekirjas olevatele hasartmänge pakkuvatele litsentseerimata saitidele.

3. Itaalia. Itaalias on tõkestatud juurdepääsu välismaistele kihlveokontoritele ja lastepornot sisaldavatele veebilehtedele. Ajutiselt on olnud blokeeritud ka The Pirate Bay veebisait.

4. Prantsusmaa. Prantsusmaal kehtib ametlik nimekirja lasteporno saitide, millele juurdepääs tuleb tõkestada. Lisaks võimaldab seadus keelata internetile juurdepääsu isikutel, kes on

eksitud autoriõiguste kaitse seaduse vastu.

5. Rootsi. Rootsi suuremad teenusepakkujad kasutavad valitsuse poolt etteantud musta nimekirja, millesse on kantud peamiselt lastepornot sisaldavad veebisaidid.

6. Saksamaa. Saksamaal on võimalik piirata juurdepääsu internetisaitidele ka riigikohtu otsusega ja seda on tehtud korduvalt. Muu hulgas on Saksamaa üritanud tõkestada juurdepääsu teatud Wikipedia artiklitele.

7. Sloveenia. Sloveenias võeti vastu seadus, mis kohustab internetiteenuse pakkujaid keelama juurdepääsu neile hasartmängusaitidele, millel

pole Sloveenia valitsuse poolt väljastatud luba.

8. Soome. Soome internetiteenuste pakkujad tõkestasid vastavalt seadusele juba aastal 2007 juurdepääsu lastepornot pakkuvatele saitidele. Vahel on sinna nimekirja sattunud ka korralikke saite, näiteks W3C. Soomlased kaaluvad ka hasartmängude tõkestamist veebis.

9. Taani. Taanis on osadele internetisaitidele ligipääsu piiratud juba aastaid. Peamiselt tõkestatakse ligipääsu tuvastatud lasteporno saitidele, kuid Taanis on olnud keelatud juurdepääs ka AllOfMP3.com ja The Pirate Bay veebisaitidele.

10. Ühendkuningriigid. Siin on teenusepakkujatel kohustus kasutada Internet Watch Foundationi filtrit Cleanfeed, mis tõkestab juurdepääsu lastepornoga tegelevatele saitidele, kuid on teada juhtumeid, kus filtrisse on kantud ka muid, ametnike arvates sobimatuid veebilehti.

5 iPadi konkurenti

1. Asus T91mt Eee PC. Odav, umbes 5000 krooni maksev pisike tahvelarvuti, millel on 32 GB kiire SSD ja viis tundi aku-aega.

2. HP Slate. Igat pidi iPadi sarnane tahvelarvuti, nii vormilt kui sisult. Hind kümne tuhande krooni ringis ja operatsioonisüsteemiks on Windows 7.

3. Panasonic Toughbook H1 Field. Suur ja raske tööriist. Käepidemega, et see maha ei kukuks. Ja võimas. Ja väga kallis – 35 000 krooni tahetakse selle uhke tahvelarvuti eest.

4. Toshiba Portege M780-S7220. Apple'i vaenlased ei maga! Toshiba suure puuetundliku ekraaniga tahvelarvuti näeb välja hea ja selle peal jookseb Windows 7.

5. Archos 5 Internet Tablet. Pisike (mõõdud 14 x 8 cm), kerge (175 g) ja odav (umbes 5000 krooni), mille peal saab jooksma panna nii Linuxi, Androidi kui ka Windows 7.

värske kraam

Kes oleks osanud arvata, et Lady Gaga on maailma esimene artist, kelle videod koguvad internetis miljard vaatajat?

SCANPIX

1

protsent kõigist Twitteri-säutsudest on spämm, väidab firma ise

90

protsenti kõigist e-kirjadest on spämm

6 000 000 000

inimest üle maailma rõõmustavad Twitteri säärase suursaavutuse üle

1 000 000 000

online-videoklippide vaatajat on esimese artistina maailmas kogunud Lady Gaga, väidab analüüsifirma Visible Measures

374 606 128

«Poker Face»

272 941 674

«Just Dance»

360 020 327

«Bad Romance»

10, 9, 8, 7 ja 6

dollarit tükk hakkavad varsti USAs maksma plaadifirma Universal Music Group väljaantavad uued CDd, et kokkukuivanud plaadimüüki ergutada

100

protsenti teiste plaadifirmade bossidest on Universali selle otsuse pärast mures

3000

Vodafone'i müüdüd uue HTC Magic telefoni mälukaartidel avastati nuhkvara

1

Mariposa botneti klient

1

Confickeri uss

1

paroolivarastaja Lineage online-mängu kontode jaoks

37

aasta järel leidsid NASA satelliidid Kuu pealt üles vana Vene kuukulguri Lunohod 2, mis oli katki läinud ja sinna jäänud

1998.

aastal oli selle muide endale oksjonilt ostnud Ultima Online mängu looja Richard Garriott

1.

korda kuulis ta oma ostu ülesleidmisest ajakirja Wired reporterilt, kes temaga kommentaari saamiseks ühendust võttis

100 000 000

kodu kavatseb USA varustada superkiirus internetiühendusega 2020. aastaks

100

Mbps oleks selle ühenduse kiirus

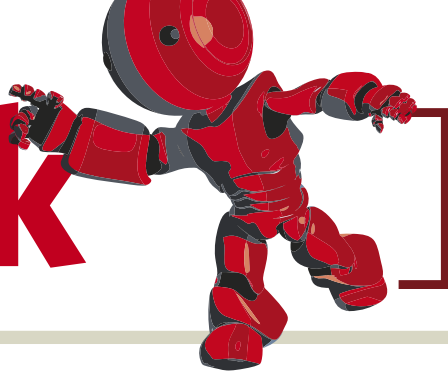
350 000 000 000

dollarit maksab kogu plaan

Alates
766.-
tuba

Parim peatuspaik Riias!

Avatud 15. aprillist 2010

UURINGUTULEMUS

Aeg: veebruar 2010

Autorid: USA suhtekorraldusettevõtte Burson-Marsteller

Teema: sotsiaalne meedia ja Fortune 500 ettevõtted

Uuringu käik: Sotsioloogid võtsid ajakirja Fortune poolt edukuse pingeritta seatud 500 ettevõtet ning uurisid sealt juhuvalimina 100 ettevõtja sotsiaalse meedia kasutamise aktiivsust ja käitumismustreid ajavahemikul november 2009 kuni jaanuar 2010.

Tulemused: 65 protsendil ettevõtetest oli Twitteris ettevõtet esindav kasutaja, 54 protsendil oli Facebooki fännilehekülj, 50 protsendil oli ettevõttega seotud YouTube'i kanal ja 33% kajastasid oma tegevust ettevõtte blogis. Teisalt sisaldas ainult 11% USA ettevõtete blogidest regulaarseid sissekandeid, samal ajal kui 90% reaalsete postitustega blogidest olid saanud lugejate kommentaare. Ilmnes ka, et ettevõtted, kes kasutasid turundamiseks Twitterit, postitasid sinna 80% tõenäosusega igal nädalal. Facebooki vahendusel turundajad tegid postitusi 60% tõenäosusega igal nädalal ja YouTube'i vahendusel turundajatest postitas uue video 70% tõenäosusega igal kuul.

Samm lähemale targale tolmu

● Mäletad stseeni kunagisest «Oota sa!» multifilmist, kus mesilaste pahameele ära teeninud hunti ründas hiigelmesilase kuju võtnud mesilasparv? Umbes sellist võimalust pakkuva lahendusega on välja tulnud USA MITi teadlased koostöös kohaliku ARES Lab nimelise initsiatiiviga.

Nimelt on insenerid projekti FlyFire raames konstrueerinud platvormi, millega juhitakse LED-valgustitega varustatud imepisikeste robotkopterite parve. Iseenesest poleks projektis midagi erikummalist, kui teadlastel poleks muuhulgas õnnestunud murda selliste parves toimivate mikrotäppide toitmise ja juhtmevaba stabiilse juhtimise süsteemide põlised probleemid.

Kuigi ettevõtmise tarbeks avatud veebisaidil senseable.mit.edu/flyfire esitletakse avalikkusele mõnekümnest kopterist koosnevate pilvedega moodustatud kujutisi, arvavad teadlased, et pärast edukaid katseid olemasoleva prototüübiga õnnestub juba lähiajal juhtida ja 3D-tegudele suunata «väga suur arv» selliseid koptereid.

Ja nagu sellistel arendustel ikka, ei piirdu MITi teadlased kõigest vahvate 3D-värvipiltide moodustamisega, vaid sihivad sarnase rakenduse najal futuristlike targa tolmu lahenduste loomist, mis inimese poolt sõnastatud lähteülesande najal suudaksid ise peale kujundite moodustamise ka muud keerukamaid logistilisi ülesandeid.

Silmadega juhitud tehnoloogia

● Kui pilgud suudaksid tappa, juhiks nad ammuagi ka elektroonikat. Umbes sellise devisiga võiks iseloomustada Jaapani ettevõtte NTT DoCoMo ettevõtmist hakata sarnaselt senistele üsna levinud hääljuhtimise lahendustele juurutama ka silmjuhitavat tehnoloogiat.

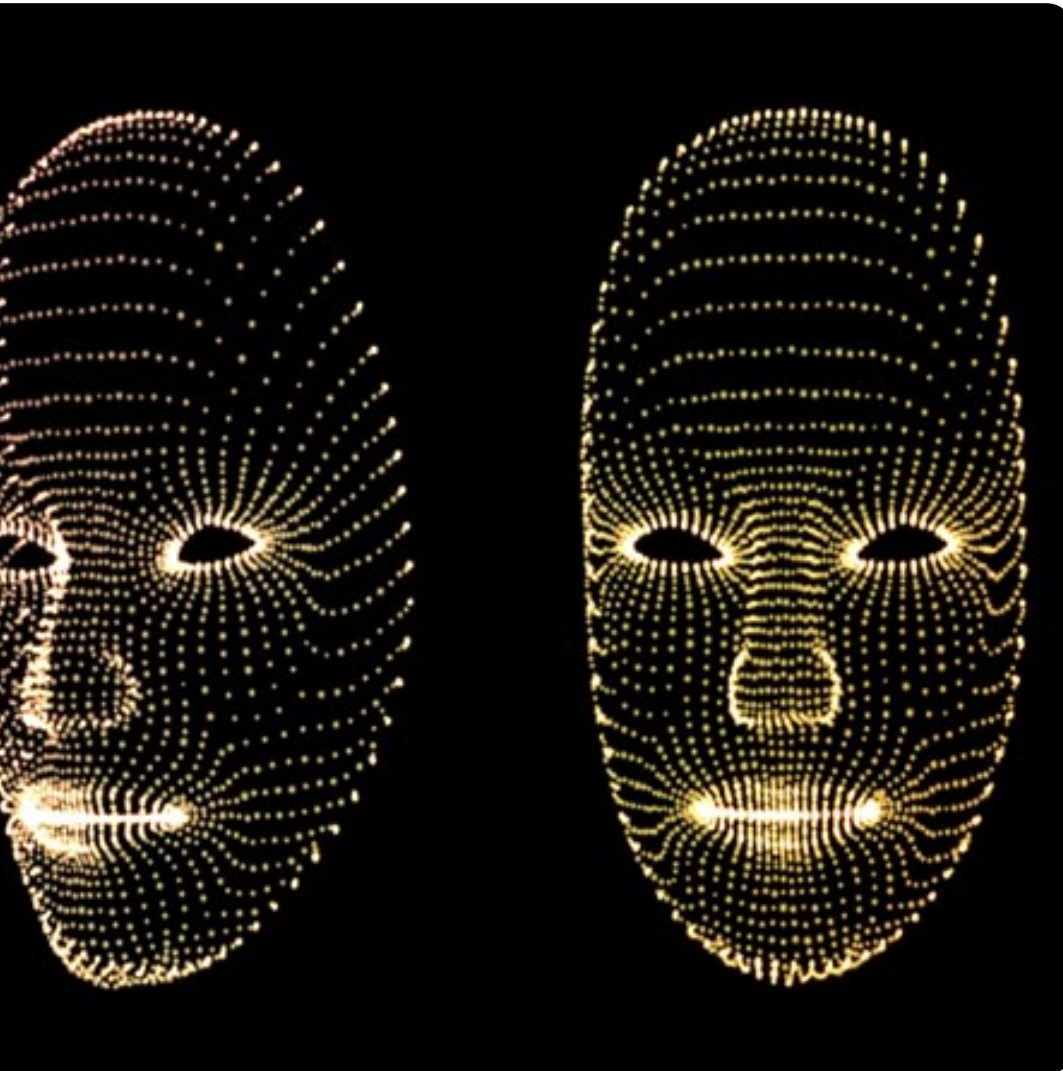
NTT DoCoMo tutvustas veebruaris Hispaanias toimunud Mobile World Congressi raames uudset tehnoloogilist lahendust,

mis traditsiooniliste kõrva-klappide sisse paigutatuna suudab lugeda silmade liikumisest tekkivat elektrilahendust ning tõlkida selle elektroonikat juhtivateks impulssideks. Nimelt on inimsilma sarvest positiivse ning võrkkest negatiivse elektrilaenguga, mistõttu on ka inimsilma liikumisel tekkiv imepisike elektrilahendus suhteliselt täpselt fikseeritav suurus.

Kasutades silmaelektri

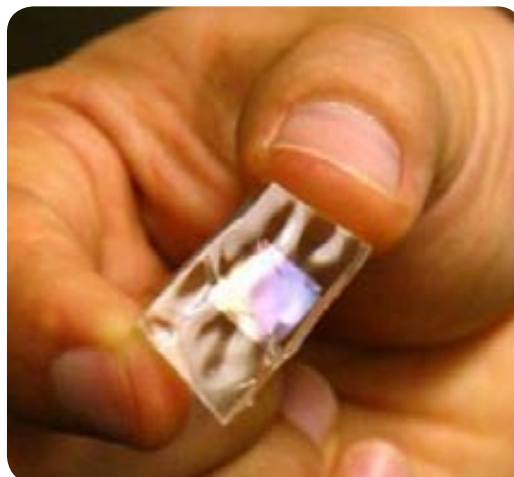
fikseerimiseks elektrokulogrammi nimelisi elektroodisüsteeme, suudab tänaseks olemasolev lahendus edukalt juhtida näiteks muusikat taasesitavaid süsteeme ning ka firma enda toodete hulka kuuluva mobiiltelefoni prototüüpi. Kuigi ühegi sõnaga ei mainita veel sellise lahenduse turule toomise plaane, on uudsel lähenemisel kindlasti oma potentsiaal, kas või näiteks meditsiintehnoloogias.

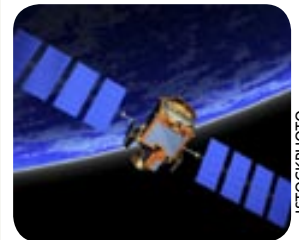
Kasulikku energiat igast liigutusest

● Kas teadsid, et isegi diivanil rahulikult lommikseriaali nautivalt inimkehalt on võimalik koguda kuni 70 W energiat, et selle abil laadida näiteks mobiiltelefoni või värskendada mõne muu tehnoloogilise vidina toitesüsteemi? Just sellise lahenduse pakkusid välja Princetoni Ülikooli teadlased, konstrueerides pieoelektrilistest nanokristallidest, magneesiumoksiidist ja kummitaolisest polümeerist materjali, mis lisaks kehakatetes kasutamisele on suuteline tootma pinnalaotuse vähimagi liikumise (näiteks hingamise) kaudu energiat, mis suhteliselt väikestelt pindadelt kogutuna võimaldaks toita nii olmeelektroonikat kui ka muid inimkehale lähedal või kehas sees asetsevaid lahendusi.

1 TB postmargil

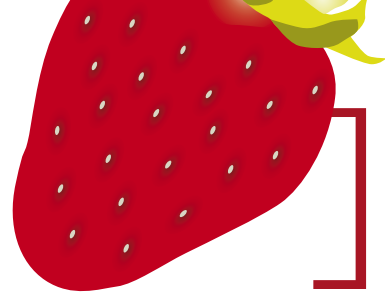
● Jaapani Keio Ülikooli teadlased on teada andnud, et saavad koostöös Toshiba 2012. aasta lõpuks valmis uude SSD-mäluseadme, mis on mõõtetelt kuni 90% väiksem seni kasutusel olnuist ning tarbib ka energiat umbes 70% senistest vähem. Piltlikult öeldes võimaldab teadlaste poolt ühe juhtkiibi ja 128 NAND välmälukiibi baasil koostatud lahendus salvestada üheruutsentimeetrisse mäluseadme sisse umbes 1 TB teavet.

ISTOCKPHOTO

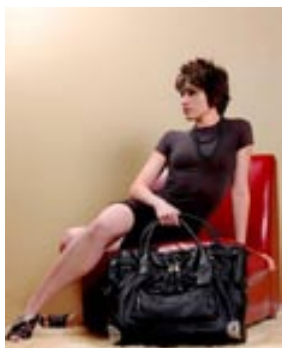
GPS allilmale

● USA kaitsetööstuse agentuur DARPA on saanud valitsuse uurimisgrandi töötamiseks välja võimalik geopositsioneerimise süsteem maa all orienteerumiseks. Teatavasti ei levi traditsioonilise GPS-satelliidi signaal maa-alustesse sügavustesse, vaid nõuab satelliidi ja vastuvõtja vahelist takistuseta sidet. Lahendust loodavad USA teadlased loodusliku välgu poolt tekitatavate väga madala sagedusega raadiolainete uurimisest. Nimelt on teadlastele silma jäänud, et väik tekitab madalsagedusliku magnetlaine, millel on omadus levida ka kümnete meetrite sügavusele maa alla. Üritades välku omamoodi GPS-majakana rakendada, soovivad teadlased projekti S-BUG raames nende majakate baasil ehitada välja andmemudeli, mis võimaldaks majakaid uue GPS-süsteemi rajanäitajatenäi rakendada.

Kõik ühes reisikott

● Lähen suvel käsipagasiga kolmeks nädalaks Hispaaniasse ning tänu sellele olen praegu eriti huvitatud mugavatest ja sobivates mõõtudes reisikottidest, mis soovitatavalt ei näeks välja nagu reisikotid. Ning just siis, kui ma olin peaaegu alla andnud ning juba leppinud sellega, et ilmselt saab mu käsipagasiks olema igav seljakott, leidsin ma B.A.G.-i – Tiffany Anisette'i reisikoti, mida saab kasutada arvuti-, käe- või isegi mähkme kotina. Lühend on tulnud sõnadest Business Active Girl ning kaunis sumadan on lisaks ilusale väljanägemisele ka ääretult funktsionaalne, see mahutab 17tollise arvuti ning sellel on kergeks transportimiseks ka sisseehitatud rattad. Kui need kotid ainult kaks korda nii palju ei maksaks kui lennupiletid ... Mine vaata: tiffanyanisette.com.

Vabandage, teil kasvab kärbseseen kõrvast välja!

Kui sa satud millegi veidra ja arusaamatu otsa, siis võib peaaegu kindel olla, et see pärineb Jaapanist. Nii on ka nende hullude kõrvaklappidega, mille nimeks on Crazy Earphone ja mille on valmis teinud SolidAlliance – nohikuringkondades tuntud kui jaburate tehnikavidinate tootja. Crazy Earphone'i näol on tegu kõrvaklappidega, mis pungitavad kõrvast välja ning kindlustavad, et tänaval möödudajad vaatavad sulle kindlasti järele, kui oled Crazy Earphone'id endale külge riputanud. Kolleksioonis on kärbseseened, *katana*-mõök ning nool, kuid kõige napakamaks võib ehk kuulutada hoopis kõrvaklapid, mis ongi konkreetset kõrvade kujulised klapid.

Ikka need juhtmed ...

● Sellest, kuidas juhtmeid korrastada, oleme siin «Naistekas» korduvalt rääkinud, kuid iial ei saa häid lahendusi olla liiga palju. Sest pole ju midagi vastikumat, kui võtta taskust või kotist oma muusikamängija ning avastada, et kõrvaklapijuhtmed on taas lootusetult sõlmes! Container Store on üks paljudest, kes pakub selles tüütus situatsioonis abi. Nende magnetilised kaablikorras-tajad (ingl k Headphone Cable Tidies) töötavad lihtsal põhimõttel: keri juhtmed kokku ning kinnita kooshoidmiseks nende ümber stiilne magnetklõpats. Tellimiseks mine lehele porta.com. Cable Tidies on saadaval mitmes eri värvitoonis kevadrohelisest taevasiniseni.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Kaunis kott arvutile

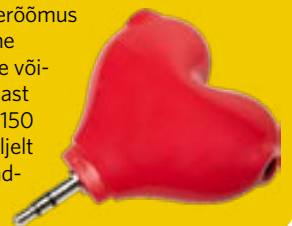
● Meilusatetest kottidest sülearvutitele ei saa me kunagi küll. Täpselt samamoodi nagu ei saa käekotte või kingi olla liiga palju, ei saa liiga palju olla ka kauneid sumadane, kuhu oma töövahend sisse torgata. ModCloth on aga sel korral taas meid meeldivalt üllatanud, pakkudes kevadiselt rõõmsakirjut arvutikotti. Selle kujundus on inspiratsiooni saanud Twitterist ning nagu me teame, ongi kevad täis meeleheitlikult siristavaid ja säutsuvaid linnukeksi. Kotil on lisaahtel, tugevdusega sangad ning õlarihm. Kott maksab umbes 550 krooni ning mine otsi seda internetist, kasutades märksõnu "All A-Twitter Laptop Bag".

Super Mario fännidele

● Etsy kasutaja LapTatt teeb superägedaid arvutikleepse ning ühed minu lemmikutest on «Super Mario» tegelase Yoshi kleepsud, aga väga cool'id on ka «Futurama» kangelase Benderiga kleebised. Kõige paremini töötavad vinüülist pealekleebitavad rõõmsad tegelased muidugi Maci arvutitel, kuid kindlasti saab nendega ka teiste firmade sülearvuteid omanäolisemaks teha. Mine ja uuri lähemalt: <http://www.etsy.com/people/LapTatt>. Yoshi ja Benderi kleebised maksavad ilma postikuluta umbes 120 krooni.

Jaga muusikat kallimaga

● Mitu korda on pikal bussi- või rongisõidul ette tulnud, et sinu armsam on oma muusikamängija maha unustanud või tahad sa talle hirmsasti mõnd uut ja ägedat lugu lasta ning pead seda tegema, võttes ühe klapi kõrvast ja andes selle talle? Õnneks on väga lihtne muundada muusikamängijat selliseks, et ka kahed kõrvaklapid saavad saundist osa. Kuid miks mitte teha seda ka armsal moel? Tunes 2 Headphone Splitter on just täpselt selline vidin: natuke rõveröömus ja nunnu, aga asjalik. Südamekujuline jagaja annab nii sulle kui su kallimale võimaluse kuulata koos samast mängijast sama musi. Jagaja maksab umbes 150 krooni ning seda saab tellida leheküljelt fredflare.com (otsi "Tunes for 2 Headphone Splitter").

KUU TSITAAT

«Ei. See pole demokraatia. Hea tagasiside on teretulnud, aga me ei hääleta kujundusotsuste üle.»

Endine kosmoseturist, nüüdne Ubuntu peaideoloog **Mark Shuttleworth** vastuseks arvamustele, et Ubuntu uue kujunduse üle peaks saama otsustada ka Ubuntu kogukond.

Valuvelgedega kosmoselaev

Kümme aastat on unistatud, et IT-edu loob elu uueks. Teame ju müüti nohikutest, kes loovad ridamisi «Eesti Skype'e» (vt ka Eesti Nokia, üksisarvik, Püha Graal), ja toodavad pool SKTst.

● Teine pool tuleb selle unelma kohaselt Eesti e-edulugude ekspordist välisriikidesse. Eesti on ses kujutluses justkui Põhjamaade Ühendemiraadid, kus nafta asemel toovad rikkuse majja bitid ja baidid.

Nüüd oleme seisus, kus kümnekond aastat tagasi leiutatud ID-kaardi uues baastarkvaras ilmnevad turvaaugud, mida justkui polevatki vaja kiiresti parandada, ning kus igal aastal tuuakse kodanikeni poolvägisi aina uusi kalleid e-teenuseid, mille vajalikkus ei ole üheselt selge ning mis kohtavad tõrksat vastuvõttu, sest ei tööta korralikult. Seda olukorras, kus kodanikud pole veel suurt osa neidki teenuseid, mis juba toimivad, vastu võtnud.

Samal ajal vaatavad välismaalased, kellest lootsime enda truid järgijaid, meid ja meie e-teenuseid lootetavasti vähemalt samasuguse heatahtliku huviga, millega meie loome uudist hiinlasest, kes ehitab endale tünnist ja jalgrattast allveelaeva. Pessimist võib aga arvata, et meid võrreldakse getonee-griga, kelle lapsed on näljas, kuid kes ostab teenitud 1000 dollari eest Armani ülrikonna. Neil võib õigus olla.

Löögem kohe kõige hellemasse kohta: miks

peaks keegi soovima võtta Eesti eeskujul kasutusele e-hääletuse? Eelmainitud neegrile piisaks vast sellest, et e-hääletus on äge ja bling. Arenenud riikide otsustajad on aga paadunud pragmaatikud ning küsivad, kas see tasub ära: «Mitu eurot me sellega kokku hoiame?», «Mitu protsenti me sellega valimisaktiivsust tõstame?» jne.

Mingist nimetamisväärselt e-riigiekspordist oleme, nagu näha, väga kaugel ja seda ilmselt seetõttu, et suur osa e-lahendusi lahendab kas olematuid probleeme või lahendab liiga kallilt. Piltlikult öeldes leiab inglane, et tema jaoks on soodsam liigelda oma vana armsa kahekordse bussiga selle asemel, et Ida-Euroopast endale valuvelgedega kosmoselaev osta.

Samal ajal on e-riigi muinasjutt hakanud elama oma elu ning tõmbab endasse aina uusi inimesi ja uusi miljoneid. Aina suureneb see ametnike ja ettevõtete kildkond, kes on enda vajalikkuse säilitamise nimel huvitatud uute tontide seinale maalimisest, mis vajavad aina uusi IT-investeeringuid, mis omakorda kaasavad nõiaringina aina uusi inimesi, kes huvitatud selle nõiaringi jätkamisest.

MART PARVE
Kolumnist

little gamers

arvamus

+100

Tasuta loengud iTunesis

Mainekas Harvardi ülikool pakub iTunesi poe kaudu täiesti tasuta valikut kursusi, intervjuusid ja muid salvestisi. Millal meie ülikoolid selleni jõuavad?

+47

USB RAID

USB3 riistvara on juba poes müügil ja esimesed testid näitavad, et USB3 reaalne kiirus on piisav loomaks RAID-massiive üle USB3-liidese. Loodame varsti näha esimesi vastavaid seadmeid.

-93

Bitdefender rapsib pimesi

Populaarne viirustõrjetarkvara Bitdefender tõstis paljude kasutajate arvutites karantiini suure hulga Windowsi süsteemifaile. Järgnes kaos. Firma oskas ainult käsi laiutada.

-120

Nvidia kütab õhku

Vigane Geforce-draiverite versioon 196.75 põhjustas graafikakaartide lambist ülekuumenemist ja arvuti kinnijooksmist. Sellised tarkvaravead võivad kalliks maksma minna.

MEIE ÄMBER

Puudub GPS

Eelmise kuu suure testi teksti oli ekslikult sattunud väide, et Nokia telefonil 5530 XpressMusic on ka sisseehitatud GPS. Tegelikult ei ole. Nii helde Nokia ikkagi pole, et igasse telefoni GPSi sisse paneks.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Ametnikud «blokeerivad» kasiinosid

Just nimelt blokeerivad jutumärkides, sest Maksu- ja Tolliameti otsus käskida Eesti teenusepakkujatel hakata blokeerima päringuid teatud veebiaadressidele sarnaneb katsega grillirestiga jõge sulgeda. IT-inimesed on selleks, et nendega konsulteerida.

SEL KUUL

Nii röövatakse mängurõõm

MARTIN METS

toimetaja

● Võitlus piraatlusega on võtnud juba nii mõneltki firmalt kaine mõistuse. Märtsis oli kuum teema Ubisofti avaldatud «Assassin's Creed 2», kahjuks aga mitte niivõrd õnnestunud mäng ise, kui selle arvutiversiooni koopiakaitse, mis nõuab pidevat netiühendust.

Kui võrguühendus ükskõik millisel mõeldaval põhjusel kaob või üldse puudub, siis visatakse mängija menüüsse või ei saa mängimist sootuks alustada. Eriti ajab mänguritel harja puna-

seks tõsiasia, et mängimist saab taas alustada viimasest salvestuspunktist. Ubisofti vastulause sellele kõigele on, et ... nad tegid palju salvestuspunkte.

Muidugi murti DRM maha juba esimese 24 tunni jooksul, kuid nagu pärast selgus, siis siiski osaliselt. Sellele järgnesid aga rünnakud Ubisofti serverite vastu, mistõttu mängida ei olnud võimalik. Kaotajateks on muidugi ausad mängurid, kes on endale mängu ostnud, aga ei saa seda mängida.

KUU TSITAAT

«Suhtlusvõrgustike veebisaidid võimaldavad noortel lihtsamini juhuvahekordeadesse astuda. Mitmed süüfilisse nakatunud noored on oma seksuaalpartneritega just säärastel saitidel kohtunud.»

Briti teadlase Peter Kelly väitel on mõnedes Suurbritannia piirkondades omavahel seotud Facebooki populaarsuse kasv ja süüfilise leviku kasv.

Alguses oli garaaž

On üks teooria, mille järgi kõik suured asjad on sündinud mõnes garaažis ja ühe nädalavahetusega. MTÜ Eesti Startup Juhtide Klubi paneb aprillis 100 entusiasti nädalavahetuseks IT Kolledžisse luku taha.

Te panete inimesed 48 tunniks internetiühendusega tuppa kinni ja kedagi enne välja ei lase, kui uus veebiteenus on valmis?

Tegelikult saab vahepeal koju ka minna, aga tahtsime teha midagi praktilist. Teoreetilisi ajujahte ja muud seesugust tehakse Eestis niigi. Alustame reede õhtul, inimesed esitlevad lühidalt oma ideid. Eeldame, et neid on paarikümne ringis. Sõelume välja 10 paremat mõtet, mille vahel inimesed saavad valida ja tiimid moodustada. Siis läheb arendamiseks.

Nii et parima disaineri ja programmeerija pärast võib tiimide vahel löömaks minna?

Seda korraldajad väga palju ei reguleeri, me oleme keskkonna pakkujad. Kuidas see reaalselt välja kukub, see on osalejate enda teha. Me pakume formaadi ja loodame, et see kujuneb looduseaduste järgi välja. Küll disainer valib idee, mis talle on südamelähedane.

Saan aru, et tung oli kõva?

100 inimest on tänaseks kirjas. Eks me vaatame, kas kõik maksavad osalustasu ära või tekib vabu kohti juurde. Kohad said täis umbes nädalaga. Eeldasime et võiks 50–60 inimest olla, aga meilegi üllatuseks tuli 100 inimest üsna kiiresti täis.

Millist plahvatust selle 48tunnise koosistumise tulemusena oodata võib?

Me ise mõtleme, et sealt võiksid tulla veebi- või mobiilirakendused, neid peaks jõudma sellise ajaga teha küll. Rootsisis on proovitud isegi 24 tunniga sarnaseid üritusi teha. Rootsikeelses veebis on paarkümmend teenust üleval.

Netipanka või veebiportaali ilmselt ei tee?

Mulle tundub, et kui oleks kolm-neli head progejat koos, võiks vabalt mingi lihtsama Twitteri-laadse asja selle ajaga valmis teha. Tänapäeval on igasuguseid autentimise liideseid, millega n-õ *mashup*-teenust teha. Võtad kaardi Google'ist, autentimise Facebookist, teed mingi asja veel juurde ja ongi töötav teenus olemas.

Kui me mõtleme kasutajate peale, kas midagi oleks vaja ka. Õigemini, kas millegi asjaliku jaoks on veel ruumi või on kõik juba ära tehtud?

Mina vaatan seda pigem nii, et ettevõtlikel inimestel on ideid alati palju ja nende ärategemine on suuresti kättevõtmise asi. Ega idee pealt väga palju ei oskagi ütelda, kas see asi lendab või ei lenda. See aeg, kui tehakse mitu aastat äriplaan ja suuri Exceli tabeleid, on internetiajastul vist möödas.

[MINI-CV]

Nimi: Martin Villig

Vanus: 31

Haridus: EBS rahvusvaheline ärijuhtimine

Karjäär: Asutanud 3 *startup*-ettevõtet (ZERO/XXL.EE, CSA Partners ja Inkspini1), töötanud Eesti Päevalehes, Tallinna Börsil, Skype'is.

Käivitab praegu uut *startup*-projekti ja teeb müügitööd Mekaia.com'i jaoks.

Hobid: Reisimine, tennis, jalgpall, seiklussport ja lugemine

Kas see on missiooniprojekt Eesti IT-sektori arendamiseks?

Pigem katseprojekt. Ega me tegelikult ei tea, mis sellest välja tuleb. Aga idee tundus meile huvitav ja ambitsioonikas ja kui sellest tuleb midagi head, saab seda loodetavasti korrata. Aga kui välja ei tule, nagu juhtub suure osaga *startup*'idest, siis pole ka midagi.

Kas Eesti IT-sektoris on üldse üleliigseid inimesi, kes istuvad käed rüpes ja geniaalsed ideed peas?

IT-sektoris pigem ei ole, kuid tarku inimesi, kes on tänaseks tööta jäänud, neid on kindlasti. Üks selle ürituse ideedest ongi tuua inimesed kokku ja näidata, et paljude ideede ärategemine pole nii keeruline, kui inimesed arvavad. Ja kui inimene ei tööta IT-valdkonnas, siis neil ei ole lihtsalt kontakte, et leida sobivaid arendajaid, kes suudaks ta idee ühe või kahe nädalavahetusega ära teha.

Mis idee sa ise välja pakud, mille 48 tunniga ära võiks teha?

Mul oli üks idee, mille me ühe Skype'i arendajaga tegime ära lõunavaheajal 10 minutiga. Lahendus, mille kaudu inimesed saavad trenni registreeruda. Kui Skype'il oli jalgpallitrenni, ei teadnud me kunagi, kui palju inimesi tuleb. Tegime veebiteenus, kus oli üks tekstiväli nime lisamiseks ja OK-nupp. Inimene paneb oma nime ja lehel on kohe näha, kes trenni tulevad. Väga lihtne teenus, mida praegusel hetkel kasutavad 5–6 trenni juba aastaid.

Ja nüüd kõige olulisem küsimus. Kas 48 tunni töö tulemusel on võimalik miljonäriks saada?

Ma arvan, et ikka on võimalik. Kui vaatad, mis on Twitteri turuväärtus, siis miljon dollarit tänasel päeval firma väärtusena ei ole väga suur raha. Ma olen täiesti kindel, et mõnest ideest võib vabalt tulla aasta pärast täiesti töötav ja väärtuslik *startup*-ettevõte.

Kuu aega tagasi rääkisid tüüpidega, kes tegid projekti *spotthenerd.com* Nad nentisid, et isegi kui nende plaan toob kõvasti raha sisse sisse, võib keegi selle ära pätsata.

Tõsi, tänapäeval on veebiteenuste ja lihtsamate teenuste idee kaitsmine üsna keeruline. Seetõttu oleme ka õelnud, et kui teie idee on unikaalne ja selle varastamise oht on suur, siis ärge tulge sellele üritusele. Mina ise usun, et ainult idee ise ei too veel edu. Hea idee jaoks on vaja leida inimesed ja vahendid.

[4] JOHANNES TRALLA

Miljon dollarit firma väärtusena ei ole tänapäeval sugugi väga suur raha.

★★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

★★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

★★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

★★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusside ning ostusoovitust talle anda ei saa.

★★★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündida.

Pisi-Olympus

Meile on need uued Micro Four Thirds kaamerad seni täitsa meeldinud, nii Olympuse kui Panasonu omad. Nüüd tõi Olympus turule uue, odava variandi E-PL1 ja meie käisime sellega Marokos reisil.

● Reisikaamera valik on vist alati olnud fotograafia harrastaja suurim probleem. Tahaks head kaamerat, millega saab teha igasuguseid pilte igasugustes olukordades. Tahaks pildistada huvitavaid putukaid ja ilusaid päikeseloojanguid. Tahaks tänaval seistes teleobjektiiviga pildistada kohalikke inimesi, nii et nad ise arugi ei saaks, et neid jäädvustatakse. Ja samas tahaks, et ei peaks kilode kaupa kallist fototehnikat kaasas tassima, sest 30kraadises kuumuses ei ole see just väga meeldiv.

Nii ongi olnud valida, kas ikkagi vedada kaasas EOS 1D Mark III ning väriseda igas tänavakohvikus, et ega keegi seda käest ära ei tõmba, või osta mõni korralikum kompaktkamera ja kiruda end terve reisi jooksul, et ühtegi normaalset pilti

ikkagi ei saa. Micro Four Thirds kaamerad peaksid seda olukorda veidi leevendama, pakkudes kompromissi kompaktsuse, pildikvaliteedi ja muu osas.

See on Olympuse esimene Micro 4/3 kaamera odavam versioon

Olympuse esimene 4/3 kaamera E-P1 meile väga meeldis. See oli hästi tehtud kaamera, nii kooste- kui pildikvaliteet olid täitsa head ning kaamera täitis oma eesmärgi. Teine sama klassi kaamera, Panasonic GF1, meeldis meile ka väga.

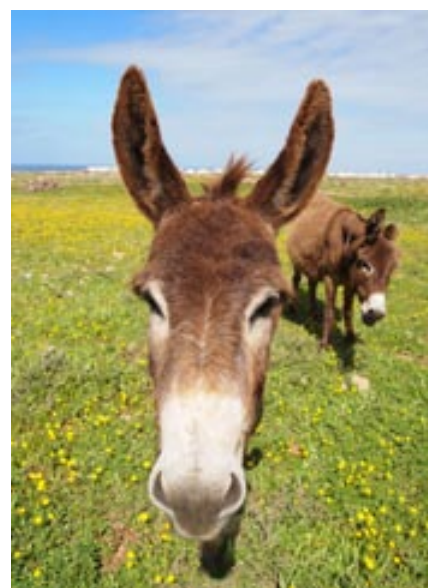
Olympusel oli aga üks probleem: nende E-P1 maksab umbes 15 000 krooni, Panasonic aga vaid umbes 10 000, sõltuvalt objektivist. Nii tõi Olympus nüüd turule odavama versiooni E-P1 (ja uuemast, E-P2) kaamerast, millel nimeks E-PL1.

Kust tuli kokkuvõtteid?

Erinevused on mõnes mõttes väikesed ja mõnes mõttes väga suured. Sisu poolest on Olympuse kaamerad peagu identsed ning need, kellel olnud aega ja võimalust põhjalikumalt kontrollida, raporteerivad inernetifoorumites, et tõesti, pildikvaliteedi poolest on kõik need kaamerad täpselt võrdsed. E-P1 testinud Sven ütles E-PL1 vaadates, et uuema kaamera teravustamine on nõksu kiirem, aga muud

Värviesituse ja pildi detailsuse kohta midagi halba ei ütle.

Lainurk tuleb reisil kasuks.

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

ei meelita

Olympus E-PL1

**HIND: ALATES 9499 KROONI
KOOS KOMPLEKTOBJEKTIIVIGA**

Müügil: Photopoint

Sensor: Micro 4/3 MOS, 13,1 miljonit pikslit

Pildistabilisaator: keresse sisse ehitatud

Ekraan: 2,7 tolli, 230 000 punkti

Videorežiim: Motion JPEG 30 fps, 1280 x 720 pikslit või 640 x 480 pikslit

Särimootmine: Digital ESP, Center-Weighted, punktsäri, *highlight* punkt, varjupunkt

Välk: jah

Ühendused: USB, videoväljund, HDMI

Mootmed: 11,5 x 7,2 x 4,2 cm

Kaal: 298 g

erinevust ei ole. Uuel kaameral on ka sisesehitatud välk, mida vanemal polnud.

Kuskilt pidi ju Olympus selle 5000 krooni ehk kolmandiku hinnast maha saama ning seda on paraku tehtud moel, mis meile head muljet ei jäta. Nii E-P1 kui Panasonicu GF1 on väga korraliku koostekvaliteediga, tugeva, hea, metallist korpusega. E-PL1 seevastu on üleni plastist ning tundub käes pigem odava kompaktkamera kui kallima hübriidkaamerana. Ka E-PL1 ekraan on väiksem E-P1 omast.

Panasonic tegi ära

Teine probleem on nuppudega, õigemini kogu kaamera juhtimisloogikaga. E-P1 oli sisuliselt kahe rattaga kaamera ning funktsioonide juhtimine käis üsna samamoodi nagu peegelkaameratel. E-PL1 seevastu on ilma ühegi rattata (funktsioonivaliku ratas siiski on), mis tähendab, et kui tahad muuta ISO, ava, säri või mida iganes muud, pead ekraanile manama menüüd. See on aga võrreldes ratastega keeruline,

Meie valik selle kaamera asemel on Panasonic, mille hind on kukkunud

kohmakas ja aeganõudev tegevus, nii et enamuse ajast pildistad sa E-PL1-ga järelikult automaatrežiimis ehk kasutad teda enam-vähem samamoodi nagu kompaktkamerat. Aga mis on sellisel juhul üldse E-PL1 ostmise mõte? Võta siis juba parem mõni kallim Panasonicu kompaktkamera ja saad sama häid tulemusi.

Õigemini, meie valik E-PL1 asemel on Panasonicu GF1. Kvaliteetsem korpus, mugavam nupusüsteem ja suurem ekraan teevad umbes sama hinna juures Panasonicust parema kaamera kui E-PL1. Eriti nüüd, mil Photopointis on Panasonicu hind 15 000-kroonistest kõrgusest pigem 10 000 krooni juurde normaalsusse langenud. **[d]** HENRIK ROONEMAA

LCD-ekraani tõttu tekivad päikese käes kergesti kadreerimisvead.

[HINNANG]

Pildikvaliteedi poolest hea, aga koostekvaliteedi ja kasutusmugavuse poolest mitte nii hea kaamera.

[d] hinne:

Hiir teiselt planeedilt

«Mis sul viga on?!» võiks Bill Gates karjuda Steve Jobsi peale nagu ühes Youtube'i kultusvideos. «Kas sa ei oska teha NORMAALSEID tooteid?!» Jah, Apple'i uus hiir Magic Mouse jätab konkurendid taas suu ammuli vahtima.

● Apple ei ole firma, mis tahaks oma toodetega teisi võita. Ei taha õigupoolest võistlemagi hakata ja nii on ka Apple'i uus hiir nimega Magic Mouse midagi täiesti eraldiseisvat, midagi sellist, mida polegi millegagi võrrelda. Pole ju veel (aga küll varsti jäljendajadki tulevad!) ühtegi teist hiirt, millel puuduksid nupud ning mille korpus on üleni üks suur puuteplaat.

Ilu ennekõike

Ei tule kindlasti üllatusena, et ka selle Apple'i uudistoote juures torkab esimesena silma erakordselt kaunis välimus. Korpuse alumine pool on Apple'i tänase disainikeele võtmematerjalist, matistatud alumiiniumist, ülemine pool aga piimjast valgest plastist. Tervik on voolujooneline ja julgelt futuristlik, meenutades nende ideeautode disaini, mis kunagi tootmisse ei jõua. Mõistagi on kogu kujustus kantud õunafirmale nii omasest maitsekast minimalismist.

Arvutiga ühendub hiir Bluetoothi kaudu ning vooluallikaks on 2 AA-elementi. Viimased annavad muidu ülikergele hiirele natukenegi massi, kuid tegelikult võiks

See hiir pole mõeldud hoidmiseks, vaid kahe sõrmega suunamiseks.

hiir julgelt poole raskem olla – oleks arvatavasti mugavam ja stabiilsem. Asukohta laual tuvastab ta täpse laseranduriga, mis küll erinevalt näiteks uutest Logitechidest ei saa hakkama klaaspinnal.

Kui klassikaliselt on ergonoomilised töö- ja mänguhiired ehitatud n-ö käe järgi, siis Magic Mouse läheb siin selgelt teist teed: see pole mõeldud peopesas hoidmiseks, vaid delikaatseks piloteerimiseks kahe väiksema sõrme ja pöidla abil, mis võimaldab teha täpseid liigutusi, sobides seega näiteks disaineritööks. Kiiremad liigutused jäävad vägagi ebatäpseks. Kuid ega Apple olegi kunagi tahtnud mänguritele meeldida.

Mugav tõsta, mugav klõpsata

Hiir kulgeb laual kahe libedast plastist «uisu» peal, mis lubavad tal liikuda sujuvalt, kergelt ja etteaimatavalt. Külgede kuju teeb väga mugavaks hiire ülestõstmise, mida on tarvis selleks, et hiirt laual ümber paigutada. Suurematel kuvartel graafikatööd tehes on see vähemalt mul üsna sage vajadus. Kuigi hiirel ei ole nähtavaid nuppe, reageerib ta vajutustele kena klõpsuga ning oskab vahet teha nii vasakpoolsel kui parempoolsel «nupuva-jutusel».

Multipuutetundlikkus ei ole vist veel lõpuni välja arendatud. Kuigi hiire puutetundlik pealisosa saab aru vaid üles-alla kerimisest ja kahenäpuviibetest inter-

Magic Mouse

HIND: 1210 KROONI

Müügil: IM Arvutid

Nõudmised arvutile: Bluetoothiga ühilduv Apple Maci arvuti, Mac OS X v10.5.8 või uuem koos värskendusega Wireless Mouse Software Update 1.0, olemasolev klaviatuur ja hiir seadistamise jaoks.

Sensor: laser

Toide: 2 x AA-patarei

Muu: puutetundlik, mitmikpuude

netisirvijas lehtedel edasi ja tagasi liikumisel, siis kolmanda osapoole tarkvara võimaldab iPhone'ilt ja MacBookidelt tuntud kuulsat kahenäpusuumimist ning muid keerulisemaid žeste. Usun, et tarkvarauuendused toovad uudiseid ka standardtarkvara kasutajatele. Ahjaa – väikese häkkimisega saab maagilise närilise tööle ka Windowsi all. [d] MART PARVE

[HINNANG]

Kena aksessuaar, mis kõlbab ka disaineritööks. Puuteplaat on elegantne lahendus, aga mitte ülemäära praktiline.

[d] hinne:

Liiga hea, et olla tõsi

Western Digital TV Live on üks neist seadmetest, mis tunduvad paberil ideaalsed – ilus, tehniline spetsifikatsioon ulatub üle terve A4 ning hind on mõnus. Vidinagurule on see aga ohu märk, sest kui miski tundub liiga hea, et olla tõsi, siis paraku polegi see enamasti tõsi.

● Ma ei hakka üles lugema kõiki neid failivorminguid, mida TV Live toetab, samuti oskab ta mängida koduvõrgu arvutites leiduvat meediat, näidata Youtube'i videoid ja teha palju muud. Lisame siia ka peeneralduse ja optilise audioväljundi – täismäng! Ka välimus on okei: seade ise on kompaktsed, meeldiva ja kvaliteetse välimusega, vaid pult on odavalt plastine. Vanalt kõvakettatootjalt võiks ju oodata, et tema meediamängija sisaldab ka mälu-seadet, kuid seda TV Live'ist siiski ei leia – seade ongi mõeldud pigem (kodu)võrgus

TV Live näitab kõvakettal olevat DVDd arusaamatu faililoendina.

leiduva meedia mängimiseks.

Jah, kuni sisselülitamise hetkeni tundub kõik kaunis, kuid pärast seadme käivitamist saab kinnitust see, mida vana vidinaguru (tm) juba avalõigus kartis. Kodune meediaserver, mille näiteks PlayStation 3 vabalt ära tunneb, jääb TV Live'i jaoks miskitõttu avastamatuks. USB-kettal olevat tavalist AVI-vormingus filmi suudab ta mängida aga ainult nii, et heli ja pilt on sünkroonist väljas.

Pikema pusimise peale õnnestub koduvõrgust meedia mängimine käima saada ning siis on võimalik rahuldustundega nentida, et TV Live mängib ladusalt ka 1080punktise eraldusega MKVd. Rõõmu sellest teadmisest siiski palju ei ole, sest on saanud selgeks, et tegu on ühega neist seadmetest, millega ei saa teha vaata et mitte midagi ilma pideva pusimise ja foorumites kolamiseta.

Kasutajaliides on kole

Võtkem näiteks DVDd, mida kvaliteeti nõudvad filmihuvilised on viimasel ajal hakanud pakkimisega konvertimise (näiteks AVI) asemel otse kõvakettale kopeerima. TV Live näitab neid küll, kuid portsu .vob- jms failidena, millest keegi pagan ei saa aru, milline tuleks käima panna. Samuti saab selline ebaesteetiline failisäbru meeldida vaid mõnele Linux-i fännist süsteemiadministraatorile. Üldse ei ole WD TV Live'il ilusat kasutajaliidest, kus saaks plaadikaantega tähistatud filme ja muusikat sortida nimede, autorite, albumite, pleilistide jms järgi, selle asemel kolad mööda kaustu.

Midagi jääb puudu

See kõiki vorminguid valdav ja hea hinnaga, kuid ebamugav seade on järjekordne puzzle-tükk kodukino multimeediamän-

Western Digital TV Live

HIND: 1849 KROONI

Müügil: Klick

Ühenduspesad: LAN, HDMI, komposiit A/V, komponentvideo, USB 2.0

Video: AVI, MPG/MPEG, VOB, MKV, MP4/MOV, WMV jpt

Audio: MP3, WAV, WMA, AAC, FLAC, MKA, AIF/AIFF, OGG, Dolby Digital, DTS

Subtiitrid: SRT, ASS, SSA, SUB, SMI

gijate mängus, mille osas tundub, justkui oleks Apple, Sony, WD jt leppinud omavahel kokku, et keegi neist ei tee seadet, mis kataks ükskord ometi korralikult selle tegelikult küllaltki lihtsakoelise turuvajaduse.

[d] MART PARVE

[HINNANG]

Paberi järgi on tegemist imelise riistapuuga, kuid tegelikult rikub teostus algseid head kavatsused ära.

[d] hinne:

Kui raha pole raisata

Iga natukese aja tagant tuleb müüki mõni uskumatult odav sülearvuti, mis on pea samas hinnas kui kallimad *netbook*'id, aga suurem, võimsam ja mugavam. Samsung R530 on just üks selline säästuarvuti.

● Olgu kohe öeldud, et meile anti proovimiseks pisut teistsuguse sisuga R530, kui seda poes müüakse, seetõttu me tavapäraseid jõudluste siin ei avalda, kuna neil puuduks praktiline väärtus.

Kaane järgi võiks arvata, et arvuti on kallim, kui ta seda tegelikult on. Puna-kasmusta peene mustriaga kaane avamisel aga vaatab vastu hoopis teistsugune nägu. Hallile plastkorpusele on antud siledast pinnast veidi vahvama ja peenemana mõjuv reljeefne muster. Niipea, kui käed külge panna, on aga siiski tunda paindub ja nagisev plast.

Kokkuvõtteid on kõrvaga kuulda

Nagisevad nii kaanehinged kui randmetugi, kui arvutit sealt tõsta üritada, seda isegi kahe käega tõstes. Laual töötades, milleks nii suur ja raske arvuti mõeldud on, ebameeldivat naginat ei kuule.

Klaviatuur on moodsalt madalate ruudukujuliste klahvidega, mis on piisavalt suured, et nendel enam-vähem mugavalt kirjutada. Häirib põhisektsiooni ja numbrisektsiooni vahele jääv olematu vahemaa. Nt Shift- ja Enter-klahvist paremal on kohe numbrisektsiooni klahvid ning käsikaudu kobades pole võimalik aru saada, kust sektsioonide piir jookseb. Pimetrukkijal on täiesti võimatu vajutada Home- ja End-klahve, kuna need on suvalises kohas keset ühtlast klahvimetsa.

Kui veel klaviatuurist rääkida – lõppeks selle kaudu ma arvutiga ju suhtlen! –, siis on Samsungil hoolimata suurest pinnast olnud probleeme mõnede klahvide mõistliku paigutamisega. Kõrvuti asetsevaist Ctrl- ja Fn-klahvidest polekski muidu lugu, kui Fn + Esc kombinatsioon ei viiks arvutit kohe ilma üle küsimata suikvelrežiimile. Küllap kasutavad teisedki minusugused vanad klaviatuurihaid Windowsi Start-menüü väljakutsumiseks

Ctrl + Esc kombinatsiooni, aga sellise klaviatuuripaigutusega on täiesti võimalik arvuti kogemata ebatäpse klahvivajutusega hoopis magama panna.

Ainus trump on hind

Resolutsioon 1366 x 768 on kindlasti paljude jaoks 15,6tollise ekraani kohta liiga madal, sest sellise resolutsiooniga on juba saadaval ka 11tolliseid ekraane, aga mulle see meeldib, sest mul ei pea alati tuhat asja ekraanil korruga lahti olema (vihjeks: virtuaalsed töölaudad) ja vajadusel ühendan ma niikuinii külge välise kuvari. LED-ekraan on piisavalt hele ja kontrastne ning arvata on, et enamikku kasutajaid külm tonaalsus eriti ei häiri.

Meeldiv üllatus on see, et nii odaval arvutil on küljes akuindikaator, mis võimaldab arvutit sisse lülitamata näha, kui palju jaksu akus veel järel on. Seda pole enamusel kallitelgi sülearvutitel, plusspunkt ja pai Samsungile selle eest.

Olemuselt meenutab R530 kangesti eelmisel aastal pikaajalise nimkatse käigus minu käes kasutada olnud eMachinesi arvutit: samamoodi tagasihoidliku sisuga, plastine ja nipet-näpet virisemist pakkuv. Ent seda arvutit ostetaksegi ainult ühel põhjusel – see on odav. Ja seda arvestades ei olegi väga põhjust nuriseda.

6990 krooni eest on siin sülearvutit omajagu. Jah, kaasas seda ei tassi, vinkeid mänge ei mängi ja nõudliku Photoshopi-töö jaoks jääb ka aeglaseks, aga koju laua peale igapäevaseks kasutamiseks vana hinge vaakuva

Samsung R530

HIND: 6990 KROONI

Müügil: Elion

Protsessor: Intel Celeron T3100

Mälu: 2 GB

Graafika: Intel GMA 4500MHD

Ekraan: 15,6tolline LED-ekraan, 1366 x 768

Kõvaketas: 250 GB

Optiline seade: Super Multi DL

Mõõtmed: 37,9 x 25,6 x 3,6 cm

Kaal: 2,5 kg

Operatsioonisüsteem: Microsoft Windows 7 Home Premium

Muu: 10/100 Mbit/s LAN, WLAN b/g/n, 3 x USB, analoog-VGA väljund, sisseehitatud veebikaamera, mälukaardilugeja, kõrvaklapi- ja mikrofonipesa

lauaarvuti asendajana kärab küll.

Mitte keegi ei oska veel öelda, kas üks odav sülearvuti veel kahe aasta pärast ka ühes tükis on ja töötab, aga sellise hinna juures võib ju selle riski võtta.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Mõningate disainialgetega tavaline sülearvuti, trumbiks hind, mille pärast pole vaja põdeda.

[d] hinne:

Lihtsalt parem

www.ordi.ee

DEUS EX MACHINA

suurepärane FULL HD ekraan

uudne DirectX 11 videokaart

mugav EESTI klaviatuur

lihtne Windows® 7 Home Premium

võimas Intel Core i7, 8 loogilist protsessorit

Designed for Windows® 7

Ordi i795BF

18990.-

Ordi soovitab
Windows® 7 Home Premiumit

Pakkumine kehtib kuni 30.04.2010

Hoia eraelu tööst lahus

LG on mul siiani seostunud pigem pesumasinate ja tolmuimejatega ning ma pole seetõttu iial vaadanud telefonipoes selle firma telefone ega kaalunud nende ostmist. Seda huvitavam oli mu kogemus telefoniga LG GX200.

• Kahe SIM-kaardi omanikule on oluline kasutusmugavus. Kogu aeg kahe telefoni vahel võimelda on tülikas, seetõttu olen sageli katsetanud erinevaid kahte kaarti toetavaid telefone.

LG GX200 on selles suhtes aus, SIM-kaarte on kerge paigaldada ning ekraanil on alati aru saada, kumb kaart kus pesas on. Kontaktide menüüs on kontaktid selgelt eristatavad: esimeselt SIM-kaardilt pärit kontaktide ees on sinine märk ja teiselt kaardilt pärit kontaktide ees punane märk. Ka telefoninumbrit valides süttib esipaneelil kas sinine või punane tuluks.

Eksimisvõimalust pole

Kui välja helistada ilma kontaktide loendist numbrit valimata, siis on kaardi vahetus ülilihtne, sest kaardi valik tekib automaatselt. Kummagi kaardi jaoks on võimalik seada oma helin, samuti eraldi sõnumite teavitusheli.

Telefon on rahuliku ja tavapärase kujuga, suhteliselt kitsas ja õhuke. Kahekaardilise kohta ei ole see sugugi suur ning seda on mugav käes hoida.

Ka kõik muu vajalik on selle telefoni juures hästi lahendatud. Näiteks võib seadistada 5 erinevat äratust, valides igaühele kellaaja, päeva, helina jne. Mõistlikult töötab ka animütsi teavitus, iga 5 minuti tagant helisemise ajutine summutamine käib loogiliselt rohelise klahviga ja lõpetamine teisel pool, punasega.

Taustapilte on heledamaid ja tumedamaid, nii naiselikke kui mehelikke, enamiku pealt on ekraanil olev info hästi loetav. Kahjuks ei õnnestunud mul kellaaega pidevalt ekraanil nähtavale sättida, isegi kui selline võimalus on kuskil peidus.

Eesti keel pole päris kâpas

Klahvilukk läheb peale mõne sekundiga, mis hoiab ära iseenesliku helistamise, ning avaneb kergelt, samas annab tekst ekraanil ka juhise, kuhu avamiseks vajutada.

Sõnumite kirjutamisel ilmneb kummaline nähtus: klahvidel on tähestik kenasti õiges järjekorras, kuid sõnumi toksimisel on sama klahvi tähed

LG GX200

HIND: 1590 KROONI
(EMT/ELIONI KLIENDIHIND)

Müügil: Elion

Töösagedused: 850/900/1800/1900 MHz

Mälu: 40 MB

Ekraan: 2 tolli, 140 x 220 pikslit, 262 000 värvitooni

Kõneaeg: kuni 5 tundi, ooteaeg kuni 428 tundi

Ühendused: MicroSD, USB, Bluetooth

Muu: 2 samaaegse SIM-kaardi tugi, 1,3 megapiksline kaamera, FM-raadio, muusika- ja videomängija (MP3/WMA ja MP4/H.264)

Mõõtmed: 10,9 x 4,8 x 1,3 cm

Kaal: 85 g

suvaliselt asetatud. Algul tekitab see segadust, kuid sellega harjub. Mõne klahvi puhul tekkis lausa mõte, et ehk on enamkasutatavad tähed ettepoole paigutatud?

Menüü on loogiline, valikutest leiab kõik vajaliku. Siiski on menüüs osa asju eesti keelde tõlkimata. Kõnede üldvaliku tekstiks on on All calls, kuid Tele2 annab seal võimaluse valida vastamata kõned, Elisa kaardile on aga tekkinud valik Dialed calls. Leidub ka kirjavigu («klavid» klahvide asemel) ja kummalisi lühendeid pikematest sõnadest.

Aku peab vastu tavapärase sihipärase kasutamise korral (helistamine ja mõned sõnumid) reipalt nädala jagu.

Kokkuvõttes on telefon kahe SIM-kaardi omanikule nii mugav, et hoolimata paarist pisaasjast, saan seda hinnata vaid kõige kõrgema hindega. Mul on tuline kahju, et jõudsin endale varem teise telefoni ära osta.

[d] MAIU KAUBER

[HINNANG]

Kahe SIM-kaardi omanikele väga hea telefon. Kaartide tegevused on selgelt eristatud ja telefon on mõnusalet käepärane.

[d] hinne:

[digi]
HEA OST

Anna kätele puhkust!

K350 pole ei tavapärane sirge laud ega ka päris pooleks murtud täisergonoomiline klaviatuur. Kergelt lainjas kuju ja kaarduvad klahvired teevad ta väljanägemiselt veidraks, ent kasutamisel mugavaks.

• Ma pole kunagi harjunud kasutama noid pooleks murtud klaviatuure, sest ma lihtsalt ei taha mõnesid sisseharjunud kiirklahve ümber muuta. Kuid kuna mitu päeva järjest kirjatööd võib käed tihti tavalise klaviatuuri ebaloosuliku sundasendi tõttu valusaks teha, võtsin K350 hea meelega oma lauale.

Klaviatuur on laual

suur ja kohmakas, kuid polnud näiteks seda probleemi, mida ma kartsin – et suured silmatorkavad lisanupud jäävad ette ja hakkavad neid kogemata vajutama. Ka ebaproportsionaalsed alumise rea nupud ei ole probleemiks, need ei jää tänu laiiale randmetoele ette, sõrmed ulatuvad mugavalt üle ja rannegi ei ole enam vastu jäika lauda, vaid toetub vastu pehmet serva.

Klahvikäik on kindel ja sügav, klõbin pehme ja mõlema kää jaoks mõeldud lohud täpselt õigetesse kohtades. Kirjutada on mugav, kuid ümberharjumist nõuab põhi- ja numbriosa vahelise klahvirühma kaheveeruline paigutus standardse kolmeveerulise asemel ning funktsiooniklahvide rühmitamine kolme-, mitte neljakaupa.

Kui sellest üle saada, siis on klaviatuuri kasutamine üsna mõnus ja loomulik. Minu kätele mõjus K350 va-

Logitech Wireless Keyboard K350

HIND: UMBES 800 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Nõudmised arvutile: USB-pesa, klahvide programmeerimiseks operatsioonisüsteem Windows

Ühendus: 2,4 GHz traadita side

Muu: 2 x AA-element, Logitech Unifyingi vastuvõtja, mis võimaldab ühendada mitu Unifying-tähistusega seadet, programmeeritavad Fn-klahvikombinatsioonid, kaks valitavat kaldenurka

[d] hinne:

heldusena väga hästi ja tavapärase sirge klaviatuuri juurde naasmine tundub ülekohtuse karistusena.

[d] SVEN VAHAR

SUPERMICR

SuperServer

Network Tomorrow

Koosta oma server:
www.tomorrow.ee

4U SuperWorkstations
(Up to 4 GPU Support)

1U Short Depth
SuperServer
6016T-MR

2U Twin⁺
4 DP Nodes in 2U

1U Twin⁺
2 Nodes in 1U

SuperBlade[®]
10/14 Blade

1U SuperServer
1026T-M3

2U SuperServer
6026T-3RF

Ood mänguriklappidele

Roccacat mängurividinatest oleme tutvustanud juba hiiri Kone ja Kova, klaviatuuri Arvo ja nöökõrvaklappe Vire ning kõiki vähemalt mõõdukalt kiitnud. Nüüd on viimane aeg ette võtta 5.1-heliga mänguriklapid Kave ja lasta kuuldavale kiidulaul.

• Kõrvaklapid näevad välja massiivsed ja tunduvad suuremad, kui need on tegelikult. Seda eelkõige väga suurte klappide tõttu, mis pildilt paistavad lausa kolossaalsed ja katavad kõrvad täielikult. Klappid pole peas siiski ebamugavad – kõige kauem olid need järjest peas üle kahe tunni ja kurtmiseks polnud põhjust ka siis. Tänapäev tuleb siinkohal ettenägelikult peavõru siseküljele paigutatud kolme nahkset peaga kohanduvat pisikest patja.

Põhjus korralik helikaart soetada

Sarnaselt Speedlink Medusa NX 5.1 mänguriklappidega nõuab Kave 5.1-toega helikaarti ja ühte vaba USB-pesa. Vastava helikaardita ei tasu neid klappe soetada, küll on aga need klappid põhjus, miks arutis korralik helikaart osta. Speedlinki klappid olid küll korralikud, kuid Roccacat Kavele ei saa need vastu ühegi nurga alt.

Kas asi on selles, et klappid on 12kraadise nurga all, mis pidavat rikkalikumat ruumilist heli pakkuma, või milleski muus, aga klappid teevad suurepäraselt ruumilist heli – võimalik, et parimat, mis [digi] tes-

tides minu kõrvadest on läbi käinud. Testisime klappe peamiselt kolme mänguga: FPSid «Left 4 Dead» ja «Modern Warfare 2» ning seiklus «Ghost Pirates of Vooju Island». FPSides oli heli ja efektid suurepärased ja kuulda sai helisid, mida varem nendes mängudes kuulnud ei ole.

Eriti tänuväärne on asukoha määramist abistav heli «Left 4 Deadis» sombide hordiga silmitsi seistes – nagu oleks selja taga lisapaar silmi. Seevastu seiklusmängus, kus on ohtralt vestlusi taustahelitaapeedi, lülitasime klappidest meetri kaugusel asuvalt puldilt sisse filmirežiimi, kus kõne on selgem kui mängurežiimis.

Kanalid kontrolli all

Küllaltki suurelt (5 x 10 cm) puldilt leiab peale roccatliku helesinise LEDi, mis raporteerib klappide töövalmidusest, ka helitugevuse timmimiseks suure ketta ning heli ja mikrofoniga vaigistusnupu. Avatava kaane alla on peidetud stiilsed liugurid eraldi ees-, kesk-, taga- ja bassikõlarite heli timmimiseks. Erist hoolt vajab bassiliugur, millega saab vajadusel liialt vibreerivat bassi tagasihoidlikumaks sundida. Pulti on mugav hoida laual, mitte niisama õhus rippumas, et sealt vastavalt vajadusele sätteid muuta.

Igat mõeldavat pidi väanatav ja keeratav vasaku klapi küljes asuv mikrofon on kena puhta heliga ja üleliigse taustamüra-

Roccacat Kave

HIND: 1499 KROONI

Müüb: Photopoint

Ühendus: USB + 5.1-toega helikaart

Sagedusvahemik: 20 Hz - 20 kHz

Tundlikkus: 114 ± 3 dB

Juhtme pikkus: 3,4 m

Mikrofoni sagedusvahemik: 20 Hz - 18 kHz

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista/7

ta. Kui mikrofonist ei hooli, saab selle vajadusel lihtsalt klapi küljest eemaldada.

Kui varem oleme mõnede klappide puhul norinud nende hinna üle, siis Roccacat Kave puhul me seda ei tee, sest nende klappide mugavus ja heli on igat kui nende eest makstavat krooni väärt. Parimad 5.1-heliga mänguriklapid, mida me testida oleme saanud. [d] MARTIN METS

[HINNANG]

Suurepärased 5.1 ruumilist heli pakkuvad klappid, mis on keskmisest natuke kõrgemat hinda igati väärt.

[d] hinne:

Võimalik, et parim heli, mis on [digi] testides minu kõrvadest läbi käinud.

IT eksperdid üle maailma tunnustavad ESET'it

ESET Smart Security 4

Viirusetõrje | Nuhkvaratõrje | Tulemüür | Rämpspostitõrje

ESET NOD32 Antivirus 4

Viirusetõrje | Nuhkvaratõrje

Hiired ju rallit ei sõida

Red Bull Racing Xtreme Mouse on Trusti tipphiire Gamer Mouse Elite GM-4800 erivariant, mis moodsalt tuunitult sihhib nooremaid mängureid. Karpi on topitud ka kirkavärviline pisike hiirematt, mille võib pikema testimiseta kohe kohvitassialuseks võtta.

• Kui saada üle häämingust seoses hiirematiga, millel pole võimalik hiirega korralikku kaart tömmata, ja tõsiasjaga, et miks üldse teha rallihiirt (kihutamiseks on siiski klahvid või rool ju), siis tuleb kerge üllatusega tõdeda, et Trust on siinkohal korralikult käed õliseks teinud.

Täismõõtmetes hiir on eesrindliku kvaliteediga, kihutab hiirematil nobedalt ja

sellele saab lisada raskusi, et hiir ikka võimalikult käepärane oleks.

Üksnes paremakäelistele sobiva hiire kaks pöidlannuppu on suured ja toimivad veatult. Rulliku ees oleva nupuga saab muuta viie astme kaupa tundlikkust 400 dpi pealt 3200 peale ja väga mõistliku lahendusena muutub iga väärtuse juures rulliku alt kumava valguse värv. Ja see pole veel kõik.

Tarkvara abil saab luua kolm profiili, mida saab ka mängusiseselt tundlikkuse nupu ees oleva nupuga muuta. Väga mugav. Muuta saab ka kõikide nuppude funktsioone, tundlikkuseastmete väärtusi või luua üldse uusi käskluste kombinatsioone. Pole üldse mitte paha. Lausa üllatav.

Kui kõrvale jätta äärmiselt tarbetu hiirematt (punkt maha!), siis teise puudusena on hiir liiga libe ja seda mitte ainult kõhu alt, vaid ka pealt, mistõttu haare võib olla natuke ebakindel (pool punkti

Red Bull Racing Xtreme Mouse

HIND: 645 KROONI

Müügil: Kompu.ee

Sensor: laser

Eraldusvõime: 3200 dpi

Nuppe: 6 + rullik

Andmeedastussagedus: 1000 Hz

Kiirendus: 20 g

Ühendus: USB

Kaabel: 1,85 m

Muu: 7 lisatavat 6 g raskust

Tarkvara: Windows XP/Vista/7

[d] hinne:

maha!). Kirju välimus ja hiire seljal värvi muututev Trusti logo jäägu igatühe enda südametunnistusele.

[d] MARTIN METS

Kui tervet rehkendust ei jõua teha ...

Paar kuud tagasi oli testis Fujitsu Siemensi 60 tuhat krooni maksev võimas mänguriarvuti Celsius Ultra. Nüüd on puurist välja lastud ka selle kärbitud versioonid Celsius Ultra X3 ja X5, mille hinnast on maha lõigatud ligi pool, et ka lihtsurelik seda osta jaksaks.

• Testimiseks saadud Celsius Ultra X5 eest küsitav 36 tuhat krooni on endiselt vägagi arvestatav hind ja võrreldes originaaliga on arvutist üht-teist kaduma läinud.

Olulisemateks kärbeteks on üks graafikakaart GeForce 295 GTX (kuigi SLI tugi on olemas, nii et teist kaarti saab hiljem lisada), pool mälust ja üks terane kõvaketas. Ja hiirt ei anta enam ka kaasa, aga sellest pole muidugi midagi, sest kes jaksab osta sellist masinat, see jaksab osta ka korraliku mängurihiire.

Muutmata välimuse kõrval on jäänud samaks ka müratase, mis on ühe kaardi puudumisest hoolimata täiesti arvestatav. «Crysis» jookseb kõrgete sätetega (anti-aliasing x4) resolutsioonil 1680 x 1050 umbes 45–50 kaadrit sekundis. Meelde-

tuletuseks – [digi] novembris testitud Celsius Ultra suutis 60–70 kaadrit sekundis samade sätetega resolutsioonil 1920 x 1200. Vahe on täiesti arvestatav.

Celsius Ultra X5 asub üsna keerulises nišis ja otsest ostusoovitust anda on keeruline. Ühelt poolt pole see päris brändisuperarvuti, kuigi ise kokku klopsitud arvuti ees on selle eeliseks klotitud komponendid, mille töökindlus on testitud. Teisalt oleks selle näol tegu üsna hea platvormiga, mida vastavalt oma suvale täiendada, kuid sellise raha eest võiks saada juba valmistoote.

[d] MARTIN METS

[d] hinne:

FS Celsius Ultra X5

HIND: 36 743 KROONI

Müügil: MarkIT.ee

Protsessor: Intel Core i7 920

Emaplaat: Fujitsu D2778-X1, Intel X58 kiibistik

Mälu: 6 GB (3 x 2 GB, DDR3-SDRAM), 1333 MHz

Graafikakaart: EVGA GeForce 295 GTX (1792 MB), SLI tugi

Kõvakettad: 2,5tolline, 10 000 rpm, 150 GB; 3,5tolline, 7200 rpm, 1000 GB

Helikaart: Creative Sound Blaster X-Fi Titanium

Optiline seade: Blu-ray-lugeja

Operatsioonisüsteem: Windows Vista Home Premium (64bitine)

Ühendused: 2x DVI, 11x USB, 2x FireWire, audioväljund, mälukaardilugeja

Mõõtmed: 215 x 522 x 446 mm

Kaal: 23 kg

Lihtne, aga tegus sinihambuline

Kes poleks kuulnud uuringutest, mis justkui tõestavad, et vabakäeseadmed ei aita liiklusohtlikkust vähendada? Mina julgen omast kogemusest küll vastupidist kinnitada. Vabakäekomplekt aitab, ja kuidas veel!

• «Sinihambaga» telefoni peakomplekti on heaks alternatiiviks Blue Easy auto-vabakäeseade. Tegemist on väikese mobiiltelefoni suuruse karbikesega, mis kinnitub päikesesirmi külge ning mille ilmetu välimus meenutab väravapulti. See viimane omadus on pigem voorus, sest vähendab kurjami kihku seda läbi tellise-ga katkilöödud autoakna sisse vehkida.

Kõnepartner kuuleb su juttu ainult veidi kehve-mini kui otse telefoni rääkides, seega saab anda Bluetooth-vabakäekomplekti helikvaliteedile hindeks «hea» või lausa «väga hea». Seadme sisseehita-tud valjuhääldi ei kuulu

paraku kõige valjemate hulka ning näiteks turbomootoriga Subarus võib mootorilärm kuuldavust häirida.

Miskipärast puudub ka audioväljund, mille kaudu saaks kõnepartneri jutu autostereo AUX-sisendi kaudu suurtesse kõlaritesse saata.

Kui veel norida, siis võiks kõnest märku andev helin veidi elegantsem olla; praegune toob oma arhailisuses meelde 90ndate aastate mobiil-linduse.

Lahe lisavõimalus on peale üht-ainsat nupuvajutust kasutada seadet nagu tavalist telefonitoru – see võimaldab vastata autos ka privaats-

Blue Easy handsfree

HIND: 790 KROONI

Müügil: Javest

Kõneae: 15 tundi

Ooteae: 20 päeva

Mõõtmed: 11,7 x 4,8 x 1,9 cm

Kaal: 80 g

[d] hinne:

tele kõnedele ilma päristelefoni taskust välja kookimata.

Samuti pareneb kõnevaliteet siis pea samale tasemele, mis otse telefonisse rääkides. Tunnustust väärrib standardne mini-USB laadija; kaasas on USB-adapter sigaretisüüteli tarvis.

[d] MART PARVE

Võta vabalt - käed vabaks!

Maaletooja AS KG Knutsson www.kgk.ee

Blue Compact PRO

Blue Compact toetab mitmeid kasutajaprofiile. Maksimaalselt saab luua neli kasutajaprofiili. Iga kasutaja saab autokomplekti seadmesse kopeerida ning seal hoida enda telefoniraamatu, kõneregistri ning konfiguratsiooniseaded. Iga profiili nimi identifitseeritakse vastavalt kasutatava mobiiltelefoni Bluetooth® nimele. Kui autokomplektiga ühtegi telefoni paaris-tatud pole, tuleb kõigepealt see toiming läbi viia.

Omadused:

Bluetooth
DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
Mitmevärviline LCD näidik, kuhu kuvatakse sissetuleva helistaja number või nimi
SIM-kaardi lugeja
Kuni 4 kasutajaprofiili
Võimalus ühendada auto kõlariga
SMS-ide lugemine ekraanilt
Häljalimine
Kordusvalimine
Automaatne raadiovaigistus

Blue Compact 6000M

Bluetooth
DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
Nupp seadme juhtimiseks ja kõnedele vastamiseks
Ühenda kuni 8 telefoni
Kasutatav kahe telefoniga korraga
Võimalus ühendada auto kõlariga
Häljalimine
Kordusvalimine
Automaatne raadiovaigistus

Blue Easy

Bluetooth
Kinnitav auto päikesesirmile või armatuurilauale
DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
Nupp seadme juhtimiseks ja kõnedele vastamiseks
Sisseehitatud kõlar ja mikrofon
Aku säästmise funktsioon
Akut laadimine üle USB või sigaretisüütajast
Kõneae kuni 15 h
Ooteae kuni 20 h
Ühenda kuni 8 telefoni
Võimalus kasutada seadet telefonina, nii et kõrvalised isikud ei kuule vestlust

- mugav kasutada
- tagab ohutuma liiklemise
- tegeled ainult sõiduki juhtimisega

Mudelist sõltuvalt soovituslik jaemüügihind alates 800 kroonist.

AUTOEKSPERT

kauplused ja töökodad üle Eesti:

HAAPSAALU Lihula mnt. 23, Tel 47 31 116 **JÕHVI** Narva mnt 141a, Tel 33 55 995
KURESSAARE Tallinna tn 26, Tel 45 33 363 **NARVA** Tapamaja 1, Tel 35 77 111
PÄRNU Tallinna mnt 70, Tel 44 27 317 **RAKVERE** Jaama pst 21, Tel 32 23 133
RAPLA Vahtra tn 8, Tel 48 94 008 **TALLINN** Mustamäe tee 54, Tel 65 80 230
TARTU Ringtee 35, Tel 73 37 081 **TARTU** Jaama 173B, Tel 74 84 008
VILJANDI Leola 58, Tel 43 40 380 **VÕRU** Röpina mnt 14, Tel 78 20 824

Javest Baltic OÜ www.javest.ee info@javest.ee Tel +372 5850 7551

Automargiesindused üle Eesti

SUUR TEST

ISTOCKPHOTO

Suurus pole alati oluline

Ühel heal päeval jõuab igal arvutil kätte hetk, mil jääb puudu emmast-kummast, kas kiirusest või kõvakettaruumist. Tihti on mõlemale probleemile täpselt sama lahendus. Tuleb osta uus kõvaketas. Kuid milline? [digi] aitab valida.

• Enamikul tänapäevastel arvutitel on pudelikaelaks kõvaketas, kui mitte mahu, siis kiiruse osas. Kiirelt kõvakettalt käivituvad programmid kiiremini, sinu muusikat, videoid ja mänge laaditakse kiiremini ning arvuti tervikuna tundub hoopis särtsakam.

On aeg osta uus kõvaketas! Ent milline? Väikese- ja suuremahuliste kõvaketaste hindade vahe aina väheneb ja käes on hetk, kus vaid paarisaja lisakrooni eest saab kätte juba poole suurema kõvaketta.

Võtsime vaatluse alla 1 TB suurused kõvakettad. Nende valik on kasvanud juba piisavalt suureks, et ostes ei pea olema sundseisus ja valima ainult ühe-kahe poes oleva kõvaketta vahel.

Kui testiks valmistudes ühest Eesti hulgiarvutite kõvakettaid küsisime, saime äratütleva vastuse, põhjendusega, et «sel-

on vahel harva midagi otsida vaja, siis võib kinnisilmi osta ära ükskõik millise testist läbi käinud ketta. Vahe tuleb sisse alles siis, kui hakkame mõõtma, kui kiiresti bitte-baite kettalt kätte õnnestub saada.

Mida kõvaketta valimisel arvestada? Kõvaketta heast andmeedastuskiirusest (*transfer rate*) on vähe kasu, kui andmete eneste leidmiseks (*access time*) kulub ilmatuma kaua aega. Erinevat tüüpi rakendused nõuavad erinevat tüüpi tehnilist võimekust ning nii mõnigi kõvaketas, mis sobib hästi mänguri arvutisse, ei sobi näiteks serverisse.

Võrdluse mõttes lisasime tabelisse ka ühe testivälise tavalise SSD-välkmäluketta. Ei mahutavuselt ega hinnalt saa see vastu suurtele «päris» kõvaketastele, aga kuna käesoleva aasta lõpuks on oodata SSD-ketaste turu suurt elavnemist, siis tahtsime anda ettekujutluse SSD potentsiaalidest ka neile lugejaile, kes pole seni SSD kohta suurt midagi arvata osanud.

Mida testisime?

Testitulemuste tabelis tasub jälgida kõiki numbreid, need kirjeldavad erinevaid kasutusjuhtumeid. HD Tune lugemiskiiruse real saab aimu kõvaketta andmeedastuskiirusest. Mida suuremad numbrid, seda kiiremini saab sealt andmeid kätte.

H2Benchw real on toodud pöördusaeg, see on aeg, mis kulub kõvakettal andmete ülesotsimiseks. Antud aeg sisaldab ka kõvaketta pöörlemisest tingitud viidet, see kajastub ka tabelis, kus 5400 p/m kõvakettad on selgelt aeglasemad kui 7200 p/m.

Crystal Diskmarki ridadel on kõvaketta

TESTIARVUTI KONFIGURATSIOON

- Asus P7P55D-E emaplaat
- Intel Core i5-750 2,66 GHz 8MB vahemälu protsessor
- 2x 2 GB 1333 MHz DDR3 NON-ECC CL9 DIMM Kingstoni mälu
- 500 GB Seagate Barracuda ES.2 7200 p/m 32 MB vahemälu operatsioonisüsteemi kõvaketas
- Windows 7 Professional 32 bit.

voogedastuse kiirus, mida testisime 500 MB andmemahuga, ning 512 KB ja 4 KB plokkide kaupa juhulugemine üle terve ketta. Seda on oluline jälgida, sest kui arhiivikettalt pole kuigi tihti vaja otsida ja tagastada andmeid 4 KB kaupa, siis süsteemiketta jaoks on see märksa olulisem, sest seal on sagedamini vaja lugeda-kirjutada väikesi faile.

PCMark Vantage testid imiteerivad igaüks erinevat kasutusjuhtu: mängimist, mille korral on vaja kõvakettalt lugeda suuri ressursifaile; piltide importimist Windows Photo Gallery rakendusse; Windows Vista tüüpi operatsioonisüsteemi käivitumiskiirust; video redigeerimist Windows Movie Makeri abil; Windows Media Centeriga failide striimimist, mahamängimist ja salvestamist; Windows Media Playerisse muusikafailide importimist; rakenduste Word 2007, Adobe Photoshop CS2, Internet Explorer 7 ja Outlook 2007 laadimist. Kahjuks jäi testireast välja PCMark Vantage Windows Defenderi test ja üldskoor, sest miskipärast kõikide kõvaketastega vajalik test ei töötanud.

[d] SVEN VAHAR, MÄRT MUTTIKA

Kiire kõvaketas teeb kogu arvuti kiiremaks ja kasutamise meeldivamaks

line igav test ei huvita ju niikuinii kedagi, pealegi ostavad inimesed ikka hinna järgi». Meie nii ei arva. Esiteks ei saa arvuti ühe olulisima komponendi test olla igav ja teiseks ei ole hinna järgi ostmine mitte alati mõistlik, sest ostmisel säästetud 100–200 krooni võib rumal ostja pärast kibedalt taga nutta, kui kõvaketas ootustele ei vasta.

Etteruttavalt võib öelda, et kui on tarvis lihtsalt suurt kõvaketast, kuhu paigutada aja jooksul kogunenud failiarhiiv, millest

Samsung HD103SJ

• Eesti arvutikasutaja ei näi Samsungi kõvaketastest eriti lugu pidavat. Ikka olgu kas Seagate või WD. Asjata. HD103SJ on kokkuvõttes testi kiireim kõvaketas, jäädes üksikutes testides teistele alla, kuid on siiski kokkuvõttes kõige universaalsem.

Valangedastuse kiirus, ehk kiirus, millega kõvakettalt on võimalik operatsioonisüsteemile andmeid edastada, on sel kõvakettal kaugelt üle teiste. Ka pöördusaeg on Samsungi

HD103SJ on stabiilne, vaikne ja odav, väga hea universaalne kõvaketas.

gil pigem hea kui halb, sellest väiksema aja saavutas vaid WD 1001FALS. Samsungi puhul on huvitav veel seegi, et kõvaketta kirjutamiskiirus ei jää sugugi alla lugemiskiirusele ja veel enamgi – lausa ületab seda enamasti. Ainult 16 ja 32 KB plokkide kaupa lugedes ja kirjutades on lugemiskiirus kirjutamiskiirusest suurem, teiste plokisuuruste puhul on vastupidi.

Kõvaketta edastuskiiruse testimisel me anomaaliaid ei täheldanud, edastuskiirus hakkab ketta otsa poole jõudes järjest langema, kuid püsib kogu aeg ennustataval tasemel ja kujuneb graafik on ühtlane.

Kuigi üksikutes testides on konkurendid paremad, on Samsung väga stabiilne, odav, vaikne ja suudab hoida keskmiselt väga head jõudlust.

[HINNANG]

Samsungi viimase põlvkonna kõvaketas näitab end testides väga heast küljest. Alt seda ostes ei lähe.

[d] hinne:

WD1001FALS

• WD Caviar Black seeriat reklaamitakse kui kõrge jõudlusega ja vastupidavat ketataperekonda. Head jõudlust meie testid ka tõesti kinnitasid. Kui testitabelit vaadata, siis esmapilgul võib tunduda, et andmeedastuskiirus oleks justkui keskmine, jäädes alla nii Samsungile kui Hitachile, kuid see on vaid pool tõde. Pöörduskiirus on just sel mudelil kõige parem ja muljetavaldav on ka juhupöörustega faililugemistega toimetulemine. Kui

Kallim hind on õigustatud, jõudlust on kettal mehe-moodi. Häält samuti.

voogedastuses jääb WD Samsungile alla, siis väiksemate mahtude lugemine-kirjutamine on puhtalt WD1001FALS pärusmaa. See on oluline näiteks serveris, kust küsitakse väikesi hajali paiknevaid faile.

WD1001FALS-i miinuseks on lärmakus. Enamik kõvakettaid on aktiivse juhupöörustega lugemise juures (fragmenteeritud kõvaketas, Windowsi käivitamine jne) tavalisest häälekamad, aga see on tõesti lärmakas ja ragistab, nagu hakkaks tal laagritelt määre ära kuluma. Selle kõvakettaga arvutit kindlasti laua peale panna ei tahaks. Serverisse või kapi taga asuvasse kõvakettakarpi – palun väga, aga lauale – ei.

Siiski on kõvakettal torest jõudlust mehe-moodi ja kõrgem hind on õigustatud.

[HINNANG]

Üldotstarbelise kõvakettana oleks võinud WD1001FALS koguni vabalt esikoha saada, kui vaid veidi vaiksem oleks.

[d] hinne:

Hitachi Deskstar 7K1000.C

• Teine lärmakas kõvaketas meie testis oli Hitachi. Mahedama tämbriga, kuid ikkagi kärarikas. Kui on valida, kumb neist lauaarvutisse jätta, kas WD1001FALS või see, siis pigem Hitachi.

Suvalisest kohast ketta pinnal mõõtes kõigub edastuskiirus aktiivselt suuremate ja väiksemate numbrite vahel ja graafik on üsna sakiline, kuid keskmised numbrid püsivad ikkagi pikka aega samal tasemel. Esimese

Hitachi suudab teistest kauem head keskmist edastuskiirust ülal hoida.

500 GB piires edastuskiirus sisuliselt üldse ei muutu, püsides ühtlaselt 100-115 MB/s piires. See on väga erinev teiste ketaste käitumisest, mille puhul hakkab see langema sujuvalt otsekohe algusest peale. See tähendab seda, et selle ketta võib poolenisti kraami täis lasta ja ikkagi saavutada parim võimalik lugemiskiirus.

Sarnaselt Samsungile on ka Hitachi kirjutamiskiirus lugemiskiirusest tihti peale lausa ees või vähemalt samal tasemel. Voogedastusel on Hitachi Samsung HD103SJ järel teisel-kolmandal kohal, kuid näiteks PCMark Vantage videoredigeerimistestis ja Media Playeri testis ületab seda. Siiski on kettal lärmakas ja tõrtsu kallim ning WD1001FALS-ile sarnast selget eelist tal pole. Sellest ka kolmas koht.

[HINNANG]

Heade näitajatega kõvaketas, mis sobib aktiivselt kasutatavaks failihoiukohaks. Hämmostavalt stabiilne edastuskiirus.

[d] hinne:

Seagate ST31000525SV

● Korralik, mitte just üleliia heade näitajatega kõvaketas, mis esmapilgul ei torka silma mitte millegi erilisega. Kui lähemalt vaadata, siis näeme, et kohe Samsung HD103SJ järel on sellel Seagate'i kõvakettal parim väikseim edastuskiirus, 66 MB/s. See tähendab seda, et hoolimata keskmise edastuskiiruse mittemidagiütlevast numbrist, on see kõvaketas pungil täis olemise puhul ka sabaosast andmete toomisel jätkuvalt krapsakam kui nii

Korralik kõvaketas, mille jõudlus kannatab täismahu puhul teistest vähem.

mõnigi konkurent, kellel on ketta välimistelt osadelt lugemise kiirus tuntuvalt aeglasem.

Samuti on edastuskiirus igas kettaosas suhteliselt stabiilne, graafik on meeldivalt sujuv, anomaaliaid ei esine. Anomaaliaid ei esine ka pöörusajajas, mis on stabiilne ega kõigu metsikult, nagu seda teeb Samsung HD103SI.

ST31000525SV voogedastus on suhteliselt hea, võrreldav Hitachiga ning PCMark Vantage Media Centeri, videoreedigeerimise ja piltide importimise testides on see lausa kogu kamba parim. Vahe Hitachiga ei ole siiski suur ja seepärast ka 3.–4. koha jagamine. Hitachi on odavam, aga lärmakam, see ketas kallim, aga vaiksem. Eelistus on siinkohal juba maitse asi.

[HINNANG]

Kobe ja korralik kõvaketas, parim väikseim andmedastuskiirus annab teiste ees toreda eelise.

[d] hinne:

Seagate ST31000528AS

● Kui kõvakettad oleksid inimesed, siis saaks selle kohta siin öelda, et tal on keeruline iseloom. Nagu ka inimeste puhul, ei torka see kohe silma. Seagate ST31000528AS joonis- tas meile edastuskiiruse testimisel väga huvitava graafiku. See kõigub terve kettapinna ulatuses väga suurtes piirides. Väljajoonistuv graafik pole mitte tavapärane allapoole kaarduv konarlik joon, vaid sügavate lõhedega kaljumäestik.

Temperamenti on sel kettal üksjagu ja iial ei tea, kuidas ta seekord käitub.

Kui mingis kettaosas on edastuskiirus keskmiselt nt 100 MB/s, siis täiesti lambist langeb seal kiirus korraks 75 MB/s peale, et siis taas keskmisele tasemele tõusta ja järgmisel korral näiteks 60 MB/s peale langeda ning siis taas tõusta. Säärast metsikut kõikumist ei täheldanud me ühegi teise ketta puhul.

Andmedastuskiiruse stabiilsuselt on see Seagate Hitachi täielik vastand. Parafraseerides Forrest Gumpi: Seagate on kui šokolaadikarp, sa ei tea kunagi, mida sa sealt leiad.

See kõvaketas tuleb liigitada lahtrisse «kasuta, kui muud võtta pole». Mitte et ta oleks halb, seda numbrite järgi ju väita ei saa, aga temperamenti on tal rohkem, kui eestlane harjunud on, ja me pole kindlad, et see töölaule arvutisse sobiv oleks.

[HINNANG]

Väga omapärase käitumustriga kõvaketas, mille keskmised tulemused on kobedad, aga äärmused hirmutavad.

[d] hinne:

Seagate ST31000520AS

● See Seagate, nagu Western Digitali WD10EARS-ki, on samuti vooluga kokkuhoidlikum kui tavaline kõvaketas. Seagate ise ütleb, et seda ketast võiks kasutada väikese voolutarbega arvutites või failihoidlaks, mitte sõnagi suure jõudlusega tööjaamast.

Vähemalt on Seagate selle kõvaketta kohta pealt aus, sest ökomõtlemise huvides on

Jõudlusega kuidagi hiilata ei saa, edetabelilootustele paneb põntsu pirtsakas pöördusaeg.

kõvaketta pöörlemiskiirus kõigest 5900 (see pole näpuviga, tõesti mitte 5400 vaid 5900) p/m. Testides on ta siiski WD ökokettast, WD10EARS-ist, veidi üle.

Ka siin joonistub juhupöörduste graafikus välja kaks umbes 20 ms vahega kihti. Tuleb leppida sellega, et mõnikord annab kõvaketas teatud kohas pöörusajaks 16 ms, aga teinekord samas kohas hoopis 35 ms. Ent isegi hea õnne korral on keskmine 16 ms teistega võrreldes siiski suhteliselt aeglane.

Kui poest muud võtta pole ja kui sul on lihtsalt tarvis välisesse kõvakettakarpi oma nodi hoiustamiseks kõvaketast, siis, tont sellega, no osta, kui tahad. Aga ära seda oma uude vihasesse komplekteeritavasse arvutisse küll sisse arva.

[HINNANG]

Kui energia kokkuhoid on esmane eesmärk, siis võid osta. Tööravutisse ära seda siiski parem panna plaani.

[d] hinne:

WD WD10EARS

• Teistest testitud kõvaketastest eristab WD10EARS-00Y5B1 see, et kettal kasutatakse 4 KB sektoreid traditsioonilise 512 B sektorite asemel. See võimaldab suuremat andmesalvestustõhusust ning paremat veaparandust, kuid eeldab mõne mõistliku uuemapoolse operatsioonisüsteemi kasutamist. Windows XP abil ketast vormindades tekib nihe füüsiliste ja loogiliste sektorite vahel ning ketta jõudlus kannatab tugevalt. XP kasuta-

Uudne 4 KB sektoritega kõvaketas, millel jõudlusega tõsiseid probleeme.

Samsung HD103SI

• Mudeli number laseks justkui oletada, et tegu on testivõtja väiksema vennaga, lõppeks on ju vahe ainult ühes tähes. Aga ei, mitte sügü. Nagu kiirus 5400 pöört minutis lubab oletada, on tegemist teistega võrreldes suhteliselt aeglase kettaga. Sarnaselt WD10EARS-ile üles näidatud kõige väiksem läbilaskekiirus polegi vast selle kõvaketta suurim probleem, selleks on konkurentsilt kõige suurem pöördusaeg. 20 ms ei ole teps mitte number,

Keskmine pöördusaeg on selle kõvaketta puhul väga laialivalguv mõiste.

jate jaoks pakub WD spetsiaalset tööriista õigeks vormindamiseks.

Sellest omapärast tuleneb ka ketta närh juhkirjutamiskiirus. Puhtalt andmete lugemises ei jäägi see 7200 p/m konkurentidele väga palju alla. Teine WD10EARS-i müügiargument on tema «ökosus», vähendatud voolutarve. Võrreldes teiste kõvaketastega võib WD10EARS säästa koormuse all 4–5 W voolu, kuid arvestades seda, et kõvaketta jõudlus ei meelita teda kohe mitte kuidagi koormusega töötavasse arvutisse panema, ei saa me seda argumentiks lugeda. Seda kõvaketast saab soovitada arhiivikettaks, mis vaikselt kuskil nurgas tiksub ja kus säästetud voolust ka reaalselt kasu on. Lauaarvutisse tuleks valida kindlasti midagi muud.

millega uhkustada.

Tähelepanuväärne on HD103SI juures veel see, et pöördusaeg kõigub väga tugevalt, rohkem kui teistel kõvaketastel. Kui enamjaolt on see tõesti umbes 20 ms kanti, joonistub selle kõrval terve kettapinna ulatuses välja ka teine selgelt eristuv vöönd umbes 30 ms juurde ning üksikud päringud ulatusid kuni 60 ms kanti! See on kummaline käitumine, mida me pole nii tõsisel kujul veel ühegi kõvaketta juures näinud. Keskmine pöördusaeg on selle ketta puhul pigem abstraktne mõiste ja tuleb valmis olla ka keskmisest kaks korda suuremateks pöördusaegadeks.

Arvutisse süsteemikettaks HD103SI-d soovitada ei saa, pigem jäägu see välisesse kõvakettaboksi failide ladustamise kohaks.

[HINNANG]

Arhiivikettana ideaalne, muuks otstarbeks kaheldava väärtusega. Kõige madalam hind ei ole argumentiks.

[d] hinne:

[HINNANG]

Midagi on insenerid siin segamini ajanud. HD103SI venitaks justkui meelega ja teeks pöörduste vahel aega parajaks.

[d] hinne:

VÖRDLEME SSD-TEHNOLOOGIAGA

KINGSTON SNV425-S2/64GB

• Nagu lubatud, võtame võrdluseks siia kõrvale nüüd ühe täiesti tavalise SSD-kõvaketta. Tegu on Kingstoni tarbijaklassi kõvakettaga, mis ei kuulu SSD-ketaste tippklassi. Võrreldes nüüd selle testitulemusi teiste testitud kõvaketaste tulemustega.

Nagu öö ja päev, kas pole? Esiteks tor-

SSD teeb traditsioonilistele kõvaketastele reaalses kasutuses tuule alla.

kab silma, et vähim ja suurim lugemiskiirus on praktiliselt samad. Loogiline, sest SSD-l ei ole lähimaid ega kaugemaid radu, millest lugemine erineva kiirusega toimuks. Edasi vaadake pöördusaegu. Praktiliselt olematud. Meenutame, et tabelis toodud number on antud millisekundites ning Kingstoni 0,3 millisekundit on 40 korda parem kui testi kiireimal, isegi väga vilkal WD1001FALS-il.

Kui vaadata erinevaid rakendusi imiteerivaid teste, siis on näha, et ka täiesti keskmine

SSD-ketas lööb isegi häid 3,5tolliseid traditsioonilisi kõvakettaid pika puuga. Olgu see mõtteaineks skeptikuile, kes pole SSD fenomenist veel aru saanud.

Loomulikult on SSD veel hinnavahe ja suurusepiirangu tõttu nišikaup. 64 GB SSD-kettad on napilt taskukohased, kuid suuremad enam mitte.

Samuti pole 1 TB kettaruumi hankimisel alternatiivi tavalisele kõvaketale, kuid tasub silmad lahti hoida, sest aasta teises pooles läheb SSD-ketaste turul suureks sagimiseks. Hakake aegsasti raha koguma.

[digi] ütleb:

• Testi 1 TB kõvakettaid valides ei olnud me isegi kindlad, kui suured erinevused nende vahel olla võivad. Nüüd võime kindlalt öelda, et vahe esimeste ja viimaste kohtade vahel pole mitte ainult numbrites, vaid on ka silmaga nähtav. Meilegi üllatuseks näitas Samsung end väga heast küljest ja suutis konkurentsi pakkuda hea mainega Western Digitali Caviar Black kõvaketale. Tavalise keskmise arvuti jaoks, mille jaoks tehakse igat asja natuke, on Samsung väga hea valik, veidi äkilisema ja suurema samaaegse koormusega arvutisse sobib paremini jällegi WD. Kui neid kumbagi parasjagu saada pole, siis on ka 3.–4. koha saanud kõvakettad täiesti rahuldavaks ostuks. Nagu arvatagi, ei saa 5400 p/m kõvakettad kiiruses teistele vastu ja sobivad tänapäeval pigem arhiivikettadeks. Seagate ST31000520AS ja WD10EARS on paari vati jagu teistest voolusäästlikumad ja pikas perspektiivis võib nende ostmisel isegi mõte sees olla, kuid Samsung HD-103SI, mis on samuti ökoketas, ei suuda meid rõõmustada eriti mitte millegagi. Muidugi, paljude arvutikasutajate jaoks pole neil numbritel tähtsust ja nad ei taju vahet 14 ms ja 19 ms pöördusajal, nii et kui sa oled ostnud mõne viletsama koha

[TULEMUSED]

Samsung HD103SJ

Üksikutes testides mitte sugugi alati kõige kiirem, kuid stabiilne ja ühtlaselt tasemel jõudlusega.

WD1001FALS

Kiire ja vihane kõvaketas, mille toores jõudlus leevendab isegi liigset lärmakust.

Hitachi Deskstar 7K1000.C

Stabiilse edastuskiirusega hea kõvaketas, mis sobib pea igaks ülesandeks.

saanud kõvaketta, ei tasu selle pärast veel patja märjaks nutta. Suuremahulised kõvakettad lähevad aina odavamaks ja järgmisel korral uut ostma minnes oled

lihtsalt targem ja ostad mõne testides end heast küljest näidanud kõvaketta. Vana kõvaketta saab alati ju välise kõvakettakarbi failivaramuks teha.

	Samsung HD103SJ	WD WD1001FALS	Hitachi Deskstar 7K1000.C	Seagate ST31000525SV	Seagate ST31000528AS	Seagate ST31000520AS	WD WD10EARS	Samsung HD103SI	Kingston SNV425-S2/64GB
Puhver	32 MB	32 MB	32 MB	32 MB	32 MB	32 MB	64 MB	32 MB	-
Pöörlemiskiirus	7200	7200	7200	7200	7200	5900	5400	5400	-
Suurus	1 TB	1 TB	1 TB	1 TB	1 TB	1 TB	1 TB	1 TB	64 GB
Liides	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2	SATA2
HDTune: lugemine, min/maks/keskm/valg (MB/s)	74,6 / 147,2 / 120,6 / 174,8	51,8 / 108,4 / 85,7 / 126,2	63,4 / 115,7 / 98,8 / 119,6	66,9 / 124,4 / 101,9 / 120,8	52,6 / 116,6 / 93,1 / 121,4	55,6 / 116,2 / 91,3 / 137	47,3 / 112,6 / 85,6 / 128,9	51,4 / 110,2 / 85,2 / 132,3	143,7 / 158,7 / 151,3 / 84,4
H2Benchw: lugemis-/kirjutamis-pöörds (ms)	13,9 / 7,3	12,3 / 6,7	13,9 / 6,3	13,9 / 9,4	14,3 / 10,2	16 / 10,1	14,9 / 19,5	20,2 / 10,4	0,3 / 0,9
Crystal Diskmark: 500 MB vooglugemine/-kirjutamine (MB/s)	153 / 152,5	117,5 / 100,8	122,2 / 124,4	127,9 / 119,4	114 / 110,2	104,9 / 101,7	115,9 / 112,1	114,2 / 113,6	224,2 / 141,7
Crystal Diskmark: 512 KB juhukirjutamine/-lugemine (MB/s)	51,9 / 73,3	53,6 / 92,4	46,6 / 49,2	50,9 / 66,6	48 / 66,4	24,18 / 48,4	43,5 / 71,5	40,1 / 56,9	172,7 / 70
Crystal Diskmark: 4 KB juhukirjutamine/-lugemine (MB/s)	0,6 / 1,4	0,9 / 2,4	0,6 / 1,3	0,7 / 1,2	0,7 / 1,3	0,3 / 0,7	0,5 / 1,1	0,5 / 1,1	10,2 / 9,3
PCMark Vantage: Mängimine (MB/s)	15,3	16,1	14,1	14,9	14,2	14,3	12,9	12,2	85,9
PCMark Vantage: Piltide import (MB/s)	37	55,3	52,4	53,7	52	48,3	48,7	41,6	134,2
PCMark Vantage: Windows Vista käivitumine (MB/s)	19,1	17,5	16,2	19	18,3	16,4	14,8	11,7	72,6
PCMark Vantage: Video redigeerimine (MB/s)	17,6	34,2	31,7	36,5	32,7	29,7	15,3	19,8	71,4
PCMark Vantage: Windows Media Center (MB/s)	38	90,6	72,4	94,6	84,9	72,3	36,1	74,1	107,2
PCMark Vantage: Windows Media Player (MB/s)	5,1	9,9	8,5	6,6	8,3	7,5	5,8	4,3	33,9
PCMark Vantage: Rakenduste laadimine (MB/s)	4,7	5,8	5,3	5,1	4,9	4,9	3,7	4	29,3
Keskmine hind (kroonides)	1210	1450	1250	1400	1240	1210	1150	1270	2190
Hinne	5	5	4	4	3	3	2	2	
Koht	1.	2.	3.-4.	3.-4.	5.	6.	7.-8.	7.-8.	

Sony vs Samsung: kumb 3D on parem?

Koos kevadega on Eestisse saabunud 3D-telerid. Realsuseks on saamas perekondlik idüll – veeta õhtupoolik teleri ees, peas tumedad prillid, ning nautida ruumilist telepilti koos perega. Eestisse on jõudnud kaks 3D-telerit: Sony ja Samsung. [digi] võrdleb neid.

● Esimesed meie ajani säilinud koopa-
joonistused on üle 200 000 aasta vanad. Meie esivanemad proovisid jäädvustada oma elu, kraapides pehmesse kaljupinda stseene loomadest ning küttemisest. Kulus veel aastatuhandeid, enne kui osavad käed nikerdasid valmis esimesed skulptuurid: Tan-Tani ja Willendorfi Venused. Need on esimesed meie ajani säilinud ruumilised kunstiteosed.

Kaks 3D-meetodit

Inimpõlvend on läbi aastatuhandete proovinud jäädvustada ning kujutada meid ümbritsevat maailma just niimoodi, nagu see meile sünnist saati paistab – kolmemõõtmelisena. Kuni saabus kino ja veelgi hiljem teler, mis naelutas meid kahe-
mõõtmelisse reaalsusse.

19. sajandi teisel poolel katsetati 3D-fotograafias stereoskoopilisi kaameraid, proovides jäädvustada ruumilist pilti, kuid erilist edu selline tehnoloogia ei saavutanud. 20. sajandi alguses nägi ilma valgust anaglüüf, mis jagab nähtava valgusspektri filtrite abil kaheks – kõige levinum on sinise ja punase filtri kasutamine, samas võib kohata ka teisi filtreid. Pea saja-aastast tehnoloogiat näitas alles hiljuti üks õlletootja, kes varustas oma 4-pakid anaglüüfpiltide ja prillidega. Kujutis trükitakse läbi vastavat värvi filtrite ning vaatamisel peab kandma just samavärvilisi prille.

Pikka aega ühe silmaga üht värvi ning teisega silmaga teist värvi põrnitseda pole just kõige meeldivam, pealegi näeb vaataja pärast prillide eemaldamist maailma veel mõnda aega kahevärvilisena.

Kui 2009. aastal rääkisid kõik teleritootjad nii CESil kui IFA messidel, et järgmisel aastal saab tõeks 3D-teler kodus, siis jaanuariks olid CESil demomudelid juba väljas ning vaatajad said oma silmaga uudistada 3D võluisid. Telerite juures on tootjad katsetanud kolme erinevat tehnoloogiat: prillivaba 3D, passiivprillidega 3D

ja aktiivprillidega 3D.

Prillivaba 3D ehk autostereoskoopia ehk 2D-plus-Depth on Philipsi tehnoloogia, mis lisab tavalisele kahemõõtmelisele pildile sügavuse andmiseks sama pildi halltoonides. Kasutades ära 1920 x 1080 ekraani, edastab teler tegelikult nelja erinevat kaadrit mõtudes 960 x 540 erinevatele ridadele, tekitades niimoodi ruumilise pildi. Eeliseks on küll prillivaba vaatamine, kuid pildikvaliteet kannatab väikese resolutsiooni ja piiratud vaatekauguse tõttu.

Kas Philips antud tehnoloogiat edasi arendab, on küsitav, sest väidetavalt saavad kõik Philipsi 2010. aasta 8000- ja

Kinos kasutatavat
passiivprillitehnoloogiat
enam ei arendata.

9000-seeria mudelid 3D Ready toe – juurde tuleb osta saatja ning 3D-prillid.

Passiivprillidega 3D-tehnoloogiat on proovinud kõik teleritootjad, kuid arendused on peatatud. Teler edastab sellise tehnoloogia puhul erinevat pilti kummagi silma jaoks ridade kaupa – kord on paarisreas pilt vasaku silma jaoks, kord parema jaoks ning vastupidi. Miinuseks on 960realine pilt kummagi silma jaoks ning polarisatsioonifiltriga prillid, mis vähenavad pildi eredust. Sarnane tehnoloogia on kasutusel ka 3D-kinodes.

Polarisatsioonimeetodeid on tegelikult kaks – lineaarne polarisatsioon ja ringpolarisatsioon. Lineaarse polarisatsiooni korral on üks prilliklaas varustatud horisontaalse ning teine vertikaalse filtriga. Projitseerides filmi ekraanile, näeb üks silm ühte kujutist ning teine silm teist kujutist. Vaadates ekraanile kahe silmaga, näeb vaataja ruumilist filmipilti. Loomulikult ei tohi vaataja pead ekraani suhtes

kallutada, sest siis segunevad erinevad kujutised ning tekib segunemise efekt.

Ringpolarisatsiooni korral projitseeritakse kujutist samuti topelt, kuid üks kujutis on polariseeritud päripäeva ning teine vastupäeva. Igat kaadrit korratakse silmade jaoks eraldi mitmeid kordi, kaadrite arv sekundis on üle 100 – pooled neist vasaku ja teine pool parema silma jaoks. Selline tehnoloogia lubab mugavamalt asendit, enam ei pea hoidma pead kraaniga täpselt risti; see tehnoloogia on kasutusel ka RealD 3D-kinodes.

Hetkel kõige populaarsem tehnoloogia on aga aktiivprillidega 3D, mida pakuvad nii Panasonic, Samsung kui ka Sony. Käivad jutud, et sama suuna võtavad ka LG ning Philips.

LCD-tehnoloogia areng võimaldas kasutusele võtta vedelkristallidel põhinevad aktiivprillid, mille läbipaistvus muutub kordamööda sünkronis ekraanil kuvatavaga. Passiivprillidega võrreldes on neid raskem kanda ning nende soetamine ja ülalpidamine on kulukam, sest prillid vajavad patareisid või laadimisvõimalust.

Pigem ülevaade kui test

Teler edastab ekraanile Full HD pilti suure sagedusega (Euroopas 200, USA-s ja Jaapanis 240 kaadrit sekundis), teleris asuv saatja edastab prillidele samas taktis signaalid, mis muudavad vasaku ja parema klaasi kordamööda läbipaistmatuks. Sellisel juhul näeb vaataja mõlema silmaga Full HD resolutsiooniga kaadreid.

Esimesi demomudeleid näidati USA-s juba jaanuaris ning märtsi lõpus oli meil võimalus võrrelda kahte esimest Eestisse saabunud 3D-telerit. Lausa testiks ei sõanda alljärgnevat nimetada, kuna mõlemad on pärit eelseeriast, aga ülevaade annab küll. Tegelikult on koduse 3D nautimine tehtud imelihtsaks, vaja on vaid kolme 3D-ga asja: 3D-filmi Blu-ray-plaadil, 3D-toega Blu-ray-mängijat ning 3D-telerit.

[4] HEIGO ENSLING

Pilt nagu päris

SONY KDL-52HX900

● Sony HX-seeria on LED-taustvalgustusega ning kannab 3D-Ready tähistust, mis tähendab, et komplektis pole kaasas ei 3D-prille ega saatjat. Need võib juurde osta – saatja hind on umbes 800 krooni ning prillid hinnaga 1500 krooni. Ka Sony pakub kahes mõõdus prille, suuremate prillide sangade nurka saab ka muuta. Prillide toiteallikaks on patarei, mis kestab umbes poolteist aastat.

Sony PlayStation 3 saab juunis tarkvaralise 3D Blu-ray toe, testklipid asusid mängija kõvakettal. Vaadata oli kolm loodusklippi ning üks demomängu klipp.

Sony 3D-pilt tekitab wow-efekti ja erinevalt Samsungist on Sony panustanud kaardritele, kus mõned objektid tõesti tunduvad teleri ekraanist välja ulatuvat. Häirib operaatoritöö, sest esiplaanil olevad loomad ning puud tagataustal on küll selged ning teravad, kuid nende kahe vahel asuvad kuused on fookusest väljas. Samas, basseinis ujuva ning sukelduva jääkaru klipp on ühtlaselt terav ning ruumiline. Suurimat efekti pakub 3D-mäng, kus iga detail on välja joonistatud, nagu vaataks

multifilmi.

Sony prillide tööelulitamiseks piisab nupu puudutamisest. Prilliraamide kuju on Sonyl parem, sest laiem raam varjab küljelt tuleva ereda valguse. Kaalult on Sony omad veidi raskemad ning pikemal vaatamisel annavad tunda. Peavalu üle ei kurtunud keegi.

Ka Sony suudab tekitada tavapärasest 2D-pildist 3D-pildi, kuid efekti annab vaid Full HD telekanal ning suured plaanid. Üldplaaniga kanaleid pole mõtet torkida, ruumiline pilt jääb nägemata.

Muide, prillide ristkasutus ei tööta ning kaks kõrvuti seisvat 3D-saatjat hakkavad prillide kasutamist segama. Siin on mõtlemiskoht suurtele elektroonikamüüjatele, kes peavad oma saali asetust ringi tõstma hakkama. Samas, mängijate vahetus toimib ning Sony mängib maha Samsungi meediat ning Samsung Sony oma ja 3D-pilt sõltub vaid meedia kvaliteedist.

[HINNANG]

Pilt korralik, 2D -> 3D toimib ning prilliraamid on hea kujuga: varjavad kõrvalt paistvat päikest ning on reguleeritavad.

[d] hinne:

Prill vajab putitamist

SAMSUNG 55C7000

● Samsung võib ausalt käe südamele panna ning öelda – tehtud. Sel ajal, kui sa seda ajakirja loed, on nende esimesed 3D-teleri mudelid Euroopas ja ka Eestis juba müügil.

7000-seeria on LED-taustvalgustusega 3D-teler, kuhu on prillidele signaali edastav saatja sisse ehitatud, kuid prillid komplekti ei kuulu.

Samsung pakub kahes mõõdus prille: ühed tavapärase musta disainiga, mis sobivad hästi meesterahvale, ning teised värvilised ja veidi väiksema silmavahega, mis peaksid hästi sobima lastele. Prillide hinnaks on välja öeldud 1500 krooni, laadimine toimub MicroUSB-pesa kaudu.

Koos teleriga saime testi Samsungi 3D-toega Blu-ray-mängija BD-C6900, mis on samuti esimene Euroopas müüki jõudnud 3D-plaadimängija, ning Blu-ray versiooni DreamWorks'i filmist «Koletised tulnukate vastu».

Kuna tegemist on eelseeria mudeliga, siis keskendusime põhiliselt 3D-pildi uurimisele ja prillidele. 3D on tõesti efektne, sest reaalses

suses on raske ette kujutada, et ainult 26,5 mm paksune teler suudab tekitada ruumilist pilti. Kuna tegemist on multifilmiga, siis kõik objektid ekraanil (või peaks ütleva ruumis?) on fookuses. Kordagi ei teki tunnet, et mõni objekt kaadris pole terav.

Veidi häiris prillide sisselülitamine – enne 3D-pildi silme ette saamist tuleb andur näpuga kinni katta ning oodata, kuni prillid end saatjaga sünkroonivad. Häirivalt mõjub kõrvalt langev ere valgus, mis ühe silma ees virvendama hakkab. Üks testija kannataski välja vaid 15 minutit prillikandmist.

Selle teleriga saab vaadata tavalist 2D-telepilti 3D-formaadis, kuid see toimib vaid HD-telepildiga ning digifotodega, tekitades pildile sügavust ning tuues veidi ettepoole esiplaanil olevaid objekte. Siiski nt tennisemängu ülekanne üldplaanis 3D-efekti esile ei too, 3D-ks muutub pilt vaid suuri plaane näidates. Tava-kanaleid vaadates ümberlülitusest kasu ei ole, 2D jääb 2D-ks.

[HINNANG]

Pilt korralik, 2D -> 3D toimib, lastepillid mugavad, suurte prillide raami võiks veidi muuta kõrvalt paistva valguse pärast.

[d] hinne:

Aprillis tellijale
KINGITUS!
Raamat "Diivan
PARIMAD INTERJÖÖRID"

Telli Diivan koju!

Kümme korda aastas ilmuva ajakirja tellimus maksab 399.- aastas. Otsekorraldusega 35.- kuus.

Tellimiseks:

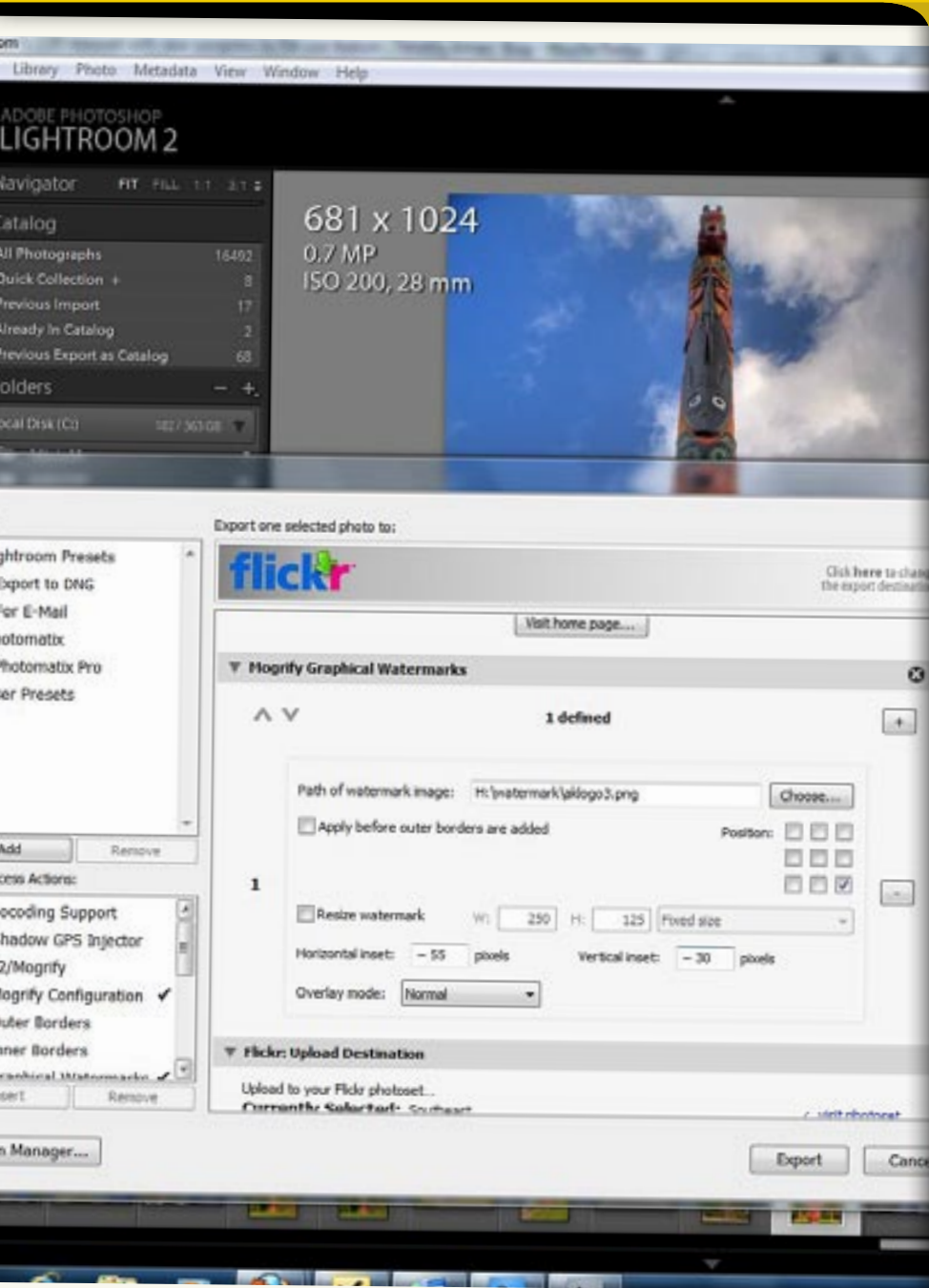
mine kodulehele www.telli.ee
kirjuta levi@presshouse.ee
helista 660 9797

DIIVAN

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas fotodele vesimärki lisada?

LK 48

ARVUTI

Kuidas tuunida Chrome'i?

LK 44

Kuidas saada Ubuntu 9.10 jooksma PlayStation 3 peal?

LK 46

KUIDAS ...

tuunida Chrome'i

Nii, tore, oled installinud Chrome'i. Mis edasi? Miljoni laiendusega Firefox'i kõrval tundub Chrome olevat justkui vaeslaps, kes midagi ei oska. Seda viga annab õnneks parandada, ka Chrome'i saab paremaks tuunida.

1.

Õpi varundama

Enne kõikvõimalikke katsetusi Chrome'iga tuleks kindlasti teha oma praegustest seadistustest varukoopia ja selleks sobib suurepäraselt programm nimega Google Chrome Backup, mille leiad siit: <http://bit.ly/aYXlbo>.

Laadi programm alla ja installi. Pärast käivitamist klõpsa lahti mutrivõtmega menüü ja korja linnuke valiku Start program at Windows startup eest, muidu käivitub programm iga kord koos Windowsiga.

Klõpsa nuppu Run Wizard, vali avanenud aknas valik Backup ja klõpsa nuppu Next. Järgmisel kuval on vaikimisi valitud Backup default profile ja kui sa pole ise lisaprofiile tekitanud, siis see sulle sobib. Klõpsa Next. Vali järgmisel kuval nupu Browse abil koht, kuhu varukoopia salvestatakse, ja klõpsa nuppu Backup. Ahjaa, selleks peab Chrome sul suletud olema.

Seadistuste taastamiseks vali lihtsalt programmi viisardi avakaval valik Restore.

2.

Proovi erinevaid versioone

Chrome'i arendus toimub peadpöörivas tempos. Niipea kui mõnda uut brauseri funktsiooni testimata hakatakse, suunatakse see arendusharusse, isegi kui see veel lõppkasutaja jaoks poolik ja katkine on. Sellegipoolest on vahel põnev kõige-kõige uuemaga kursis olla. Seda saad teha, kui laadid installeri siit: dev.chromium.org/getting-involved/dev-channel.

Beetakanali (Beta channel) kaudu saad sa brauseri funktsionaalseid uuendusi umbes kord kuus ja arenduskanali (Dev channel) kaudu kas või ülepäeviti, niipea, kui arendajatel midagi uut valmis saab.

Kui oled juba installinud arendus- või beetaversiooni ja soovid minna tagasi stabiilse versiooni juurde, siis lihtsalt installi Chrome arvutist maha ja tiri ning installi see google.com/chrome lehelt uuesti. Mahainsallimisel pakutakse sulle valikut jätta sirvimisandmed alles.

Nii tehes võtab uuesti installitav versioon kõik su vanad järgehoidjad ja muud seadistused automaatselt külge.

3.

Kust leida laiendusi?

Veel mõne kuu eest oli Firefox'i peamiseks eelseks Chrome'i ees laienduste saadavus ja selle läbi parem seadistatus. Nüüd on hakanud see muutuma. Ametlik Chrome'i laienduste allalaadimiskoht on chrome.google.com/extensions, mitte chromeextensions.org. See viimane sait on küll vanem, kuid see pole ametlik koht. Kindluse mõttes kasuta ametlikku veebisaiti.

4.

Kuidas laiendusi installida?

Usinad lugejad kindlasti mäletavad, et õpetasime eelmisel aastal installima Chrome'i jaoks reklaamitõkestit ning see oli keeruline ja pühendumist nõudev protsess. Nüüdseks on Chrome'i laienduste installimine lihtsamast lihtsam – tuleb ainult installeri lehel vajutada õiget nuppu ja rohkem pole midagi tarvis teha.

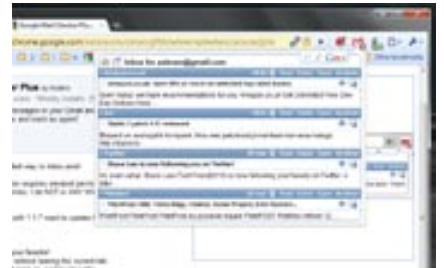
Laienduste installimisel võib brauseri hoiatada, et mõni laiendus vajab tavapärasest suuremaid õigusi su brauseris ringi vaadata ja võib seetõttu juurde pääseda ka sinu sirvimise ajaloole ja muudele andmetele. Kui oled paranoiline, tühistada selliste laienduste installimine.

Laiendus suvanditele pääsed ligi tööriistariibal laienduse ikoonil paremklopsates ja seal Options valides või mutrivõtmemenüüst, valides käsu Extensions, ning avaneval lehel soovitud laienduse juures, klõpsates nuppu Options. Sealtasamast saab laiendusi ka keelata ja maha installida.

5.

Anna Chrome'ile uus väljanägemine

Päris tundmatuseni ei saa Chrome'i muuta, kuid värviskaalat saab muuta küll, kui sinine närvidele käima hakkab. Kahjuks ei ole Chrome'i ametlikul laiendite lehel veel korralikku kategooriate järgi jaotamist, kuid sellest saab üle, kui otsingulahtrisse tippida märksõna theme. Värviteemad on kõikuva kvaliteediga ja sobiva leidmiseks tuleb sul neid palju läbi käia, kuid see on lihtne ega võta kaua aega, sest pärast teema installi pakub Chrome sulle kohe valikut see maha installida, kui see sulle meeldima ei peaks.

6.

Loe Gmaili

Kas sul Gmaili konto on? Siis on sul kindlasti vaja laiendust, mis hoiaks su meilboksil sinu eest silma peal. Kui kasutad senini Google'i enda Gmail notifierit, siis ütle, milleks on sul vaja veel kuhugi ekrani nurka tilpnema ühte programmi ja tema ikooni, kui sama töö võiks sinu eest ära teha brauser. Kui sa järele mõtled, siis brauser on sul ju niikuinii kogu aeg lahti, eks?

Adressilt <http://bit.ly/6b5PTz> leiad laienduse Google Mail Checker Plus. On ka teine sarnase nimega laiendus, Google Mail Checker, kuid Plus on rohkemate võimalustega ja nutikam. Ta nimelt oskab näidata uusi kirju ikooni alt avanevas hüpikaknas ning sealtasamast saad sa neid ka kohe loetuks või spämmiks märkida, ilma et peaksid oma meilboksi üldse lahti tegemagi.

Kui sinu töökoht on kasutusele võtnud Gmaili oma firma meilinduse jaoks ja teil on teenus Google Apps oma domeeni jaoks, saad sa sellegi meilikonto kontrollimisse lisada. Selleks klõpsa all paremas servas olevat linki Add ja sisesta sinna meilboksi aadress (mitte meiliaadress).

7. Tõkesta reklaame

Firefoxi alt tuttavat Adblock+ funktsionaalsust täiel määral Chrome'is veel dubleerida ei saa, kuid üsna hea tulemuse saab, kasutades pika nimega laiendust AdBlock+ Element Hiding Helper, mis on saadaval siin: <http://bit.ly/4Vj1p5>. On olemas ka teised reklaamitõkestid, nagu Adblock ja AdThwart.js. Kui AdBlock+ Element Hiding Helper ei näi sinu vajadustele vastavat, proovi teisi siinnimetatud.

Installi AdBlock+ Element Hiding Helper. Seejärel tekib sulle aadressiriba kõrvale keelumärgiga laienduse ikoon. Sellel klõpsates avaneb valikutega menüü. Neist kaks esimest, Block-käskud, võimaldavad sul elemente lehel peita ja Unblock-käskud elemente taas esile tuua.

Reklaamide peitmiseks mine häirivate banneritega veebisaidile ning vali menüüst valik Block similar elements või vajuta klahvi Alt + W. Nüüd kursoriga üle reklaamide liikudes näed, kuidas reklaamide ümber tekib neist üle minnes värviline raam. Klõpsa kursoriga selle raami peal. Kui said raamide õigesti pihta, kargab lahti dialoogiaken, kus sees jupike koodi. Ära muretse, sa ei peagi sellest aru saama. Klõpsa nüüd nuppu OK. Korda seda iga reklaami jaoks. Kui kogemata koristad lehel ära mõne vajaliku elemendi, siis saad selle kohe tagasi klahviga Alt + L.

8. Salvesta brausimisseansse

FreshStart on laiendus, mis pakub võimalust salvestada hetkel avatud veebilehede komplekt, et seda siis hiljem taas avada. Näiteks saad sa luua eraldi komplekti töö või huvialaga seotud veebilehdedest, selle salvestada ning järgmisel korral FreshStarti abiga taas kõik selle komplekti lehed korruga avada.

Installi FreshStart aadressilt <http://bit.ly/aOy7ZA>. Klõpsates laienduse ikoonil, avaneb dialoogiaken, kus kuvatakse loetelu praegu avatud veebilehdedest. Tipi nime väljale selle seansi nimi ja klõpsa nuppu Save. Järgmisel korral saad sa kõik seansi lehed korruga avada. Nii on palju mugavam kui järjehoidjatega jahmerdada.

9. Navigeeri hiire abita

Ja viimaks midagi kõigile, kes kas ei saa või ei taha hiirt või puuteplaati kasutada. Gleebox on laiendus, mis võimaldab veebilehel linke klõpsata ka ilma hiireta. Installi laiendus siit: <http://bit.ly/bObCET>.

Tööriistaribale tekib g-tähga ikoon. Vaikimisi on laiendus välja lülitatud, selle sisselülitamiseks klõpsa ikoonil. G-tähe alla tekib kiri ON. Vajuta nüüd mõnel veebisaidil olles g-tähte. Veendu, et seda tehes ei oleks

fookus mõnel tekstiväljal, sest siis läheb see g arvesse kirjutatud tekstina. Ekraanile ilmub poolläbipaistev riba ja seal sees vilkuv kursor. Hakka nüüd tippima mõne lehel leiduva lingi nime. Niipea, kui oled mõned tähed tippinud, teeb Gleebox kollaseks kõik lingid, milles otsitav tähekombinatsioon leidub. Õige lingi saad hüpata Tab-klahviga. Aktiivne link on tähistatud rohelise taustavärviga ning selle lingi järgimiseks vajuta klahvi Enter.

Sel moel on võimalik hiir täiesti käest panna ja veebis ringi surfata käsi klaviatuuri tõstmata.

Ja veel üks nipp Gleeboxi kasutamisel, mis on eriti kasulik netbook'ide kasutajale. Lihtsalt punktiklahvi (.) vajutades kuvatakse ekraanile loetelu avatud veebilehdedest ning nooleklahvide ja Enter-klahviga saab vajaliku veebilehe aktiveerida. See on kasulik, kui väikesel netbook'i ekraanil kasutada Chrome'i täisekraanil. Täisekraanirežiimis ju vahekaartide riba näha pole, kuid tänu Gleeboxile saab sealgi mugavalt veebilehdede vahel lülituda.

[4] SVEN VAHAR

Hinnavaatlus.ee

Enne kui otsustad... vaata hinda!

Tark mees taskus – Enne, kui ostad, uuri hindu!

Keda huvitaks maksta sama kauba eest rohkem, kui võimalik oleks ost sooritada vähem raha letti ladudes. Sellist tegelast kohtab ainult uusriikaste anekdotides. Kuid sageli näeme me letis miskit sellist, mida oleme salamisi oodanud, kuid pole aimanudki toote olemasolust. Ja siis õnneliku ostu koju tarinuna kuuleme sõbralt, et „seda oleks saanud ju 20% odavamalt“.

Teeb ju meele mõruks ja toreda ostu rõõm on rikutud? Kuid nüüd on meil abimees ka sellisteks spon-taanseteks puhkudeks.

Hinnavaatluse tehnikatoodete veebiotsingukeskond on tulnud lagedale oma juba üle kümne aasta tegutsenud ja kasutajate seas suure populaarsuse võitnud lahenduse mobiilse versiooniga, mis on mõeldud nutitelefonide, PDA-de ja muude mobiilsete piseseadmete omanikele. Uue otsingu aken kohandub mobiilseadme ekraanile ning vastavalt seadme jõudlusele ning kasutaja soovile kuvatakse ainult hinnapäringut või kuvatakse ka tootepilte ja pikemat informatsiooni. Uudse abimehe leiame me aadressilt - <http://m.hv.ee>

Me saame kasutada tootevõrdlusi, sortida ette antud parameetrite järgi ning viibides välismaal saame kasutada ka erinevaid valuutasid. Enne, kui näiteks Soomes eurosid tuulutada, uuri, mis antud asi kodumaal maksab ja kas tasub üldse kauba vedu kaugelt maalt ära. Või vastupidi – veenduge, kui palju raha te säästate oma ostu inglismannide poest sooritades.

Mobiilse otsingu üheks eeliseks tavalise Hinnavaatluse veebi kõrval on just infomahu optimeerimine (vähendamise), mis lisaks andmevahetuskirusele mõjub positiivselt ka teie rahakotile, eriti ülikalli mobiilsidega riikides viibides. Hinnavaatluse foorumites on uudne portaal positiivset vastukaja leidnud. Heaks kokkuvõtteks on ühe veterankasutaja hinnang uudsele vahendile: „Enne kui avad rahakoti, ava hinnaotsing!“

Telereklaamidest kõlab meile igapäevaselt – Milleks maksta rohkem? – ja tõepoolest, milleks? Uurime ja veendume, kust ja kelle juurest oma ost sooritada.

Hinnavaatlus.ee
Enne, kui otsustad... vaata hinda!

KUIDAS...

saada Ubuntu 9.10 jooksuma PlayStation 3 peal?

Sony on alati reklaaminud PlayStation 3 ühe müügiargumendina, et sellel saab jooksutada Linuxit. Kuigi seda teadupärast enam uue PS3 Slimiga teha ei saa, proovime järele, kuidas Ubuntu 9.10 mängukonsoolil tööle saada. See on lihtsam, kui arvata oskad.

1.

Peida salvestatud mängud

Esimese asjana tuleb PS3 kõvaketas formaatida Linuxi jaoks sobivaks. Enne seda tuleb kindlasti masinast kopeerida mälupulgale kõik mängusalvestused ja trofeed sünkroniseerida. Tuleb ka arvestada, et kõik meediafailid lähevad kaotsi, kuid XMB kasutaja jääb alles.

2.

Linuxile oma kodu

Formaatimine ise on väga lihtne: Settings -> System Settings -> Format Utility -> Format Hard Disk ja klõpsa Yes. Järgnevalt partitsioonivalikust võtta Custom ja «Allot 10GB to the Other OS» ning meetodiks Quick Format ja uuesti «Yes».

3.

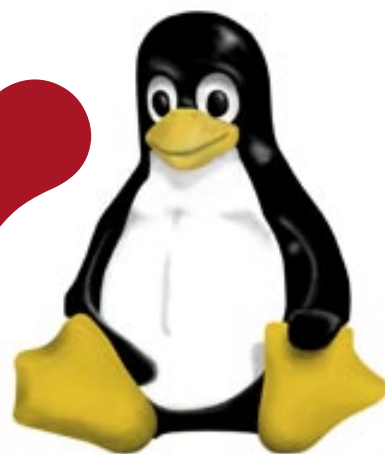
Mis on buudilaadur?

Järgmise sammuna võiks installida Petitboot buudilaaduri, mis teeb installimise ja hiljem konsooli laadimise märksa mugavamaks. Selleks kopeeri otheros.bld mälupulgale kausta /PS3/otheros ning pista mälupulk PS3 järele. Mine Settings -> System Settings -> Install Other OS ja PS3 peaks nüüd üles leidma mälupulgalt buudilaaduri. Klõpsa «Start» ja buudilaadur installitakse edukalt konsooli. Kui buudilaadurit ei leitud, siis kontrolli, kas PS3 leidis ikka su mälupulga üles ja kas buudilaaduri fail on korrektses kaustas.

4.

Ubuntu paigaldamine

Nüüd tuleb buudilaadur käivitada, aga enne seda eemalda mälupulk PS3 tagant, sisesta Ubuntu CD-plaat ja ühenda USB-hiir ning -klaviatuur. Nüüd mine Settings -> System Settings -> Default System, vali Other OS ja tee masinale restart. Nüüd kuvatakse buudilaaduri kasutajaliides, kust Ubuntu installimiseks liigu hiirega CD ikooni peale ja vali Install. Nüüd võid minna juua tassi teed ja teha paar võileiba, sest Ubuntu laaditakse oma 15-20 minutit. Tuleb märkida, et installisime Ubuntu PlayStation

3-le, millel ei olnud järel võrgukaablit. Kui PS3 on ühendatud internetiga üle võrgukaabli, siis võib installimisprotsess siinkirjeldatust natuke erineda.

5.

Kus on Ubuntu kodu?

Pärast Ubuntu laadimist klõpsa töölaual ikoonil Install Ubuntu 9.10. Installimisel, nagu ikka, küsitakse olulisi küsimusi, nagu soovitud keel ja õige aja-vöönd. Saab valida nii eesti keele kui ka eesti asetusega klaviatuuri. Olulisem küsimus on see, kuhu Ubuntu installitakse. Vali partitsioonivalikust «Kustuta ja kasuta tervet ketast» ning Ubuntu valmistab ette järgneva viie minuti jooksul selleks varem määratud 10 GB partitsiooni.

6.

Mis su nimi on?

Järgneva olulise sammuna tuleb öelda Ubuntu'le, kes sa oled, ja määrata «arvutile» soovitud nimi ning administraatori salasõna. Kui see on tehtud, ilmub viimane aken, kus saab enda määratud valikud üle vaadata, ja kui kõik sobib, siis tuleb viimast korda vajutada «Paigalda». Järgneb ligi pool tundi installimisriba progressi vaevast jälgimist, tee restart, võta Ubuntu plaat kindlasti konsoolist välja ja ongi valmis!

7.

Tahan jälle mängida!

Nüüd on Ubuntu 9.10 täies uhkuses PS3 peal olemas. Kui aga tahta tagasi saada PlayStation 3 operatsioonisüsteemi XMB, siis tuleb terminaliaknasse kirjutada `sudo boot-game-os admini-salasõna`. PlayStation 3 käivitades vali aga buudilaadurist otse XMB käivitamine. PS3 operatsioonisüsteemist saab Ubuntu'le Settings -> System Settings -> Default System ja Other OS.

8.

Mulle ei meeldi enam Linux

Kuidas Linuxist lahti saada? Formaadid XMB-s uuesti kõvaketas, seekord aga ära enam lisapartitsiooni tee.

[d] MARTIN METS

MIDA ON INSTALLIMISEKS VAJA?

- Ubuntu 9.10 PS3 versiooni CD-plaadil (<http://cdimages.ubuntu.com/ports/releases/9.10/release/ubuntu-9.10-desktop-powerpc-ps3.iso>)
- Mälupulk
- USB-hiir ja -klaviatuur
- Buudilaadur otheros.bld, mille saab aadressilt <http://ozlabs.org/~jk/projects/petitboot/downloads/bin-0.2/otheros.bld>.

Goodyear OptiGrip

20% lühem pidurdusmaa märjal teel
20% vähem probleeme siilidele

”Tippklassi pidurdusvõime ja parim kaitse vesiliu vastu.”

Tehnikamaailm 03'2009

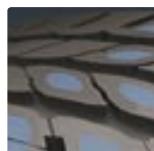
Goodyear OptiGrip – uus ainulaadne tehnoloogia kauakestva ohutuse tagamiseks

Kõikide asjade omadused halvenevad kulumisel. Mõned neist väga kiiresti. Selle protsessi aeglustumine rehvidel avaldab suurt mõju liiklusohutusele. Goodyear OptiGrip on ainuke müügilolev rehvi, mille paljastub SmartWear Technology kasutamise tõttu teine turisemuster. See tagab suurema ja kauemkestva ohutuse.

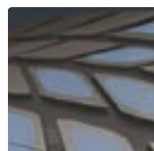
Ainulaadne SmartWeari tehnoloogia on ennast õigustanud Goodyear OptiGripi paljude testivõitudega. Sõltumatutes rehvitestides on Goodyear Optigripi pidurdusmaa märjal teekattel 20% lühem ja poolkulununa on selle vesiliugu vältivad omadused ikka veel paremad kui konkurentide uutel (kulumata) rehvidel.* www.goodyear.ee

Uus

Poolkulunud

Kulunud

Safety together

*20% lühem pidurdusmaa pärast 30 000 km läbimist, 7% lühem pärast 20 000 läbimist, 5% lühem pärast 10 000 km läbimist; 2008. aasta veebruaris-aprillis kahe juhtiva konkurenti toodetega võrdlemiseks testitud TÜV SÜD Automotive, rehvimoot: 225/45R17; sõiduk: VW Golf 2.0 Fsi; aruanne #76230122-1. Võrreldes rehvidega, mille väljatöötamisel ei ole kasutatud SmartWear Technologyt.

KUIDAS...

fotodele vesimärki lisada

Mida teha olukorras, kui tahaks küll oma fotosid internetis teistega jagada, aga samas kardad, et neid võidakse sealt luba küsimata näpata ja kasutada kohtades, kus sa seda ei tahaks? Lahenduseks on pildile vesimärgi lisamine. [digi] õpetab, kuidas.

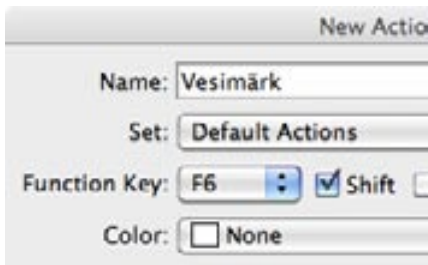
1. Mõtle välja, mida soovid

Vesimärk võib olla üksnes fotograafi nimi pildi nurgas või ettevõtte logo või mingi spetsiifiline muster (näiteks valgetest joontest diagonaalriist), mis foto lubamatut kasutamist takistab. Hea vesimärk on selline, mis paistab välja erinevat värvi taustadelt. Selleks on kasulik ka vesimärgile endale mingi taust lisada.

2. Ole kaval!

Vaid ühte foto nurka pandud vesimärki saab hõlpsasti eemaldada, kui pilti sellest servast pisut väiksemaks lõigata. Seepärast tasub vingematele kaadritele vesimärk panna hoopis mõne olulise detaili peale või katta terve pilt ühtlase vesimärgimustriga. Seda tehes tuleb aga olla ettevaatlik – märk peab olema piisavalt tugev, et välja paista, aga piisavalt nõrk (läbipaistev), et foto vaatamist võimalikult vähe segada.

3. Disaini oma vesimärki ja salvesta

Et saaksid vesimärki hiljem suvalisele hulgal piltidele lisada, tuleks see salvestada funktsiooni Action abil, mis salvestab suvalise rea käske ning on hiljem suuteline seda teiste failide peal uuesti maha mängima. Vali Actionsi aknas New Action ning seejärel

Record.

Nüüd tee oma vesimärk Photoshopis valmis: kujunda selle taust, kirjuta ja disaini tekst, määra läbipaistvus jne. Kui oled tulemusega rahul, klõpsa Actionsi aknas Stop. Väga keeruka vesimärgi puhul tasub selle tegemist eelnevalt paar korda harjutada või hiljem salvestusest untsu läinud sammud kustutada.

4. Automeeri

Et äsja tehtud vesimärki mitmele pildile panna, mine File -> Automate -> Batch. Nüüd vali äsja salvestatud Action ning seejärel kaust, milles olevatele piltidele soovid seda rakendada, samuti kaust valmis piltide jaoks. Siis klõpsa OK ja pärast mõningast ootamist ongi vesimärk kõikidel piltidel. Säärasel meetodil on muidugi omad puudused. Näiteks toimib see hästi ühesuuruste piltide puhul, aga erinevate suuruste korral võib pisut hätta jääda – kas on vesimärk liiga suur või liiga väike või vales kohas.

5. Võta appi fotohaldur

Kui kasutad mõnd tasuta fotode haldamise programmi, uuri kindlasti selle võimalusi – on enam kui tõenäoline, et nende hulgas on vesimärgi lisamine, enamasti üsna ohtrate lisavõimalustega. Seda pakuvad nii Lightroom, Aperture kui ka ACDSee Pro, veel kallimatest programmidest rääkimata. Parima tulemuse saab Photoshopi ja pildihaldustarkvara koostöös. Photoshopiga teed valmis meelepärase vesimärgi ja haldusprogrammiga kannad selle piltidele. Sel kombel saad vesimärgiga varustada ka erineva suurusega pilte, kuna programm muudab vesimärgi suuruse automaatselt pildi suurusele vastavaks.

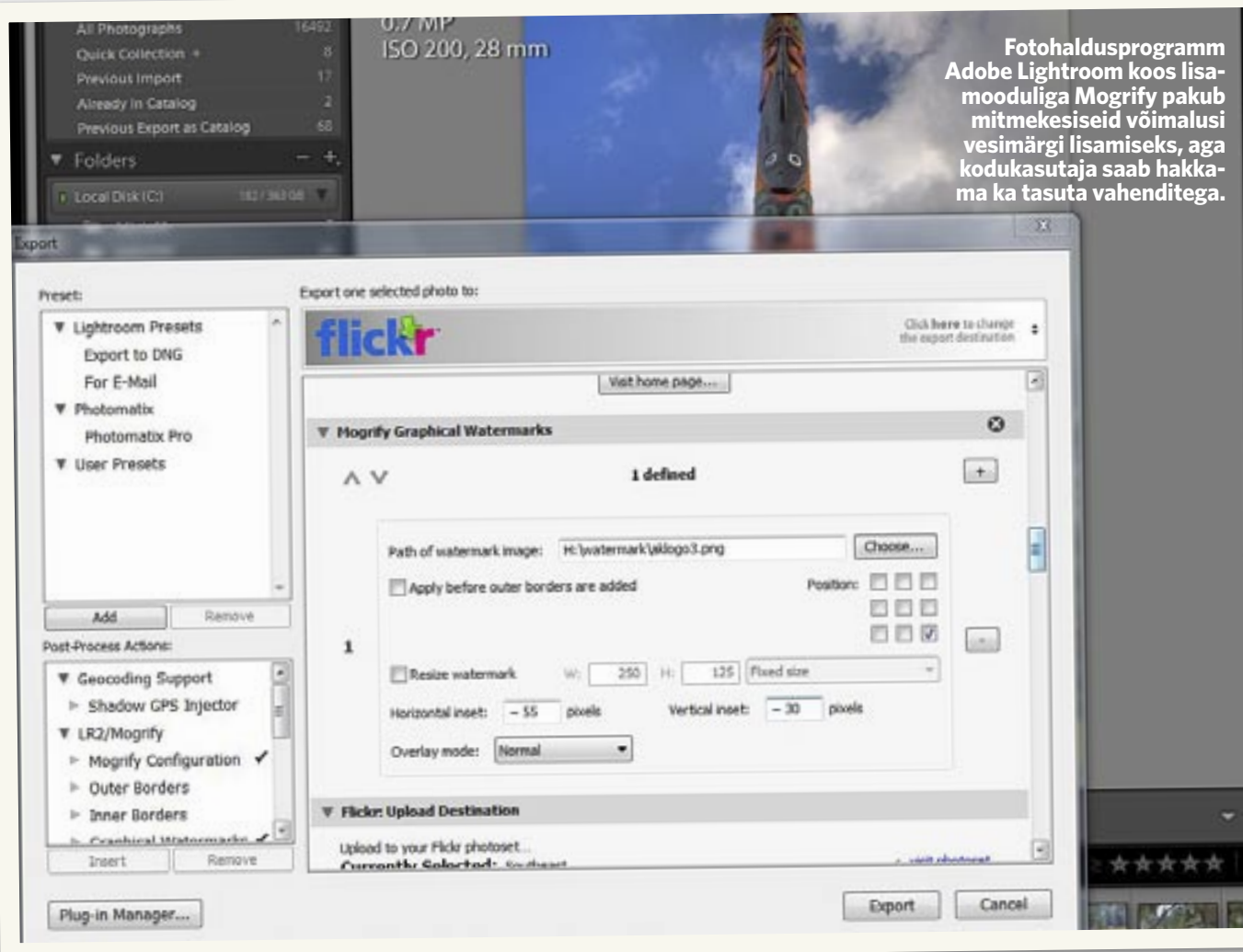
6. Tasuline tarkvara eriti nõudlikele

Internetist leiab ka kümneid tasuta programmi, mis mõeldud vesimärgide lisamiseks. Enamasti maksavad need mõnikümneid dollarit. Üldiselt ei ole vesimärgi lisamine asi, mille eest peaks eraldi raha välja käima, aga kui mõni neist sulle eriti apetiitne tundub, proovi järele. Eraldi programmi kasutamine võib olla vajalik ka juhul, kui soovid vesimärgina kasutada foto metaandmeid, nt pildistamise kuupäeva, kaamera seadeid vmt. Mõned programmid oskavad need andmed EXIF-infost välja lugeda ja vesimärgiks muuta.

7. Tasuta – IrfanView

Kui raha välja käia ei tihka, aga vesimärke siiski tahaks, tasub kasutusele võtta nt IrfanView nimeline programm (kui sa seda mingil põhjusel veel teinud pole). See on tasuta, võtab arvutis vähe ruumi ja suudab üllatavalt palju, kas siis otsekohe või erinevate pluginate kaudu. Kõigele lisaks on IrfanView tõlgitud ka eesti keelde. Fotode vesimärgistamiseks IrfanView abil vali File -> Batch Conversion ja vali välja fotod, millele soovid vesimärki lisada. Seejärel tee linnuke kasti "Use advanced option" ja klõpsa nupul Advanced. Avanevas aknas tee omakorda linnuke kasti "Add overlay text" ja vajuta Settings. Avanevas uues aknas saadki määrata vesimärgi sisu ning erinevad seaded. IrfanView võimaldab vesimärgis kasutada ka teatud metaandmeid, neid uuri lähemalt Help-nupu alt.

Fotohaldusprogramm Adobe Lightroom koos lisamooduliga Mogrify pakub mitmekesiseid võimalusi vesimärgi lisamiseks, aga kodukasutaja saab hakka- ma ka tasuta vahenditega.

8. Tasuta – Picasa

Kui IrfanView sulle ei meeldi või sinu arvutis ei tööta (kui kasutad Maci või Linuxit), saad abi ka Google'ile kuuluvast fotohaldurist Picasa, kus on vesimärgi lisamiseks kaks võimalust. Lihtsa vesimärgi saad fotode paremasse alanurka lisada pilte eksportides ilmuvas aknas. Kui tahad asju rohkem oma käe järgi seada, klõpsa Basic Fixes paneelis Text-ikoonile, mis võimaldab suvalisse kohta fotol lisada teksti ja seda ka vormindada. Kui oled tulemusega rahul, saad selle ka mitmele fotole üle kanda: vali Edit-menüüst Copy Text, seejärel märgista pildid, millele soovid seda kanda, ning vali Edit -> Paste Text.

9. Märgistada saab ka veebis

Kui vesimärki vajavad vaid üksikud fotod ja sa oled piisavalt laisk, et mitte selle pärast programmi käivitada, või kui oled arvuti taga, kus vajalikku tarkvara polegi, saab abi ka veebist. Suuna arvuti aadressile picmarkr.com ja saad lihtsamat sorti vesimärgistuse ära teha üksnes internetibrauseri abil. Laadi fotod üles või tõmba need otse Flickr, Facebooki või Picasa kontolt.

Seejärel saad valida vesimärgi asukoha ning teisi lihtsamaid seadeid ning valmis foto alla laadida või *online*-fotoalbumisse tagasi saata. Lihtne ja tasuta teenus, aga muidugi on sel ka omad puudused. Korraga saad üles laadida kuni 5 fotot kogusuurusega alla 25 megabaidi ning vesimärgi muutmise võimalused on üsna piiratud. Pole ka ime, sest kasutajat üritatakse ikka tasuta pro-versiooni kasutama meelitada. Aga kui vesimärke on vaja harva või vähe, ajab säärane teenus asja suurepäraselt ära. Mõnevõrra rohkem muutmisvõimalusi pakub watermarkz.net, aga seal saab kahjuks toimetada vaid ühe fotoga korraga ning faili suurus ei tohi ületada 300 kilobaiti.

10. Vesimärk võib olla ka nähtamatu

Olgu vesimärk kui tahes läbi-

paistev, võib see mõne pildi vaatamisel siiski häirivaks osutuda, näiteks kui on tegu mõne emotsionaalse looduskaadriga. Varguste tuvastamiseks saab piltidele panna ka nn nähtamatu vesimärgi. Sel juhul kirjutatakse faili sisse selle omaniku unikaalne kood, mida võõrastel on peaaegu võimatu eemaldada. Varguskahtluse korral saab sama tarkvara abil koodi failist välja lugeda ning sedasi oma autorlust tõestada isegi ilma originaalpilti näitamata. Sama tarkvara võimaldab ka pildi töötlemise tuvastamist ning lisavõimalusena pakutakse programmi, mis etteantud serverist varastatud pilte otsib. Vt lähemalt: www.alphatecltd.com/watermarking/eikonamark.

[d] KRISTJAN KALJUND

TASULISI PROGRAMME VESIMÄRGI LISAMISEKS:

- www.winwatermark.com
- www.visualwatermark.com
- www.easyimagetools.com/products/watermark
- www.watermarkfactory.com
- www.easysector.com
- www.easy-tools.net/batch-watermark

[play]

Kosmose- ooperi teine vaatus

Vaid kaks aastat tagasi ilmunud «Mass Effect» sai kohe suure menu osaliseks ja tõestas taas, et rollimängude alal on BioWare tipptegija. «Mass Effect 2» puhul üllatavad nad publikut taas – eelkäija näeb selle kõrval üpris armetu välja.

• Erinevalt esimesest mängust, mis tutvustas «Mass Effecti» maailma ja selle ideaale tervikuna, liigub järje lugu märksa hämaramaid teid pidi. Varsti pärast esimese mängu sündmusi satub kosmoselaev Normandy ootamatu rünnaku alla, mille käigus legendaarne komandör Shepard sureb.

Seejärel hakkavad galaktika ääremaadel asuvad inimeste kolooniad ühekaupa kaduma, kuid võimud ei suuda (või ei taha) nende juhtumite suhtes midagi ette võtta. Niisiis otsustab kurikuulus Cerberus – eraorganisatsioon, mille eesmärgiks on inimkonna kaitsmine ja edendamine iga hinna eest – komandöri taas ellu äratada. Mõeldud-tehtud ja kaks aastat hiljem

Esimeses mängus tehtud otsuste tagajärjed, nii suured kui ka väiksed, on kõikjale laiali puistatud.

saabki (mõnevõrra modifitseeritud) Shepard tagasi galaktikat päästma minna.

Ent kõik märgid viitavad sellele, et see saab olema enesetapumissioon ja selleks, et Shepardi saadaks mingigi edu, tuleb tal koguda kokku Galaktika kõige taibukamad ja kardetumad eksperdid ning panna nad meeskonnana tööle.

Nad ei tee seda esimest korda

BioWare'le omaselt on lugu sisult haarav ja teostuselt mõjuv, kuid võimalus oma lugu jätkata annab sellele erilise maigu – kõik mineviku teod ja tegemata jätmised saab esimese osa salvestusfailist üle tuua. Esimeses mängus tehtud otsuste tagajärjed, nii suured kui ka väiksed, on kõikjale laiali puistatud, kuid samas tuleb arvestada ka tulevikuga: tehtud otsused mõjutavad ju ka kolmandas peatükis toimuvat ning langenud meeskonnaliikmed enam tagasi ei tule.

Esimese osa alusmüür oli tugev ja kannataks kriitikat ka praegu, kuid sellest hoolimata otsustas BioWare selle ehituses põhjalikke ümberkorraldusi teha. Kõiki

muudatusi ei jõua siin ära mainida, aga summeerides annavad need loogilisema ja kasutajasõbralikuma kogemuse – rollimängu kontsentraadi. Kõige märgatavamad uuendused on tehtud sõdimise valdkonnas.

Lahingus toimib «Mass Effect 2» nagu tõeline *shooter*: laskemoona pole enam piiramatult, tulistamise ajal hüppab sihik sinna-tänna ja lasud erinevatesse kehapiirkondadesse annavad erinevaid tulemusi. Tõkete taha varjumine on nüüd lihtsam (ja ühtlasi hädavajalik), ravimiseks ei pea otsima mingeid pakikesi, vaid eluriba taastub iseenesest, vastased on arukamad jpm.

Lisaks sellele on kohandatud ka seda, kuidas erivõimeid kasutatakse, ning biootilisi rünnakuid («Mass Effecti» maagiat) saab lahedalt üle ja ümber objektide saata. Ühesõnaga: madin kulgeb sujuvamalt kui paljudes puhastverd tulistamismängudes ja on taas üks mängu tugevamaid külgi. Kerge on unustada, et korralikult õlitatud tulistamismehhanismi taga on ka täisväärtuslik rollimäng, sest need kaks

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Star Wars: Knights of the Old Republic» seeria

«Dragon Age: Origins»

Nii rikutaksegi lõpmatu hulga kosmosepeletiste, sisaliku- laadsete ja robotite päev.

Peategelane, komandör Shepard, on kosmose- versioon «24» staarist Jack Bauerist.

TEINE ARVAMUS

Aasta mäng juba selgunud?

● ME2-st kirjutada on tegelikult lihtne. See on lennuka, ent viimse detailini läbi mõeldud ja usutavalt esitatava looga, kordumatute tegelastega, hoogsa ja pingelise müruliga, võrratu graafikaga, nagu valatult sobiva helitausta ja muusikaga, mitmekesiste rollipõhiste valikutega, küll mitte päris veatu, kuid suurejooneline, kaasahaarav, ülikvaliteetne ning äärmiselt vaatamänguline ligi 40tunnine seiklus. Ja kui sind esimeses osas miski häiris, võid olla üpris kindel, et nüüd on see joonde aetud.

[d] RAINER METELITSA

Politiiliselt igati korrektne meeskond.

Lõpuks ometi! Tiimikaaslased ja tüütu hala raske elu üle võib kukele saata.

poolust on nüüd teineteisest võimalikult kaugele viidud – relvaoskustesse ei pea enam punkte investeerima, kogemuspunktid jagatakse missioonide täitmise eest (mitte üksikute vastaste kõrvaldamise eest) ning pideva asjade ostmise-müümise asemel tuleb mängu jooksul väikest hulka võitlusvahendeid modifitseerida.

Tagajärjena saab mängu parema tempo (eelkõige tundide arvelt, mis oleks veedetud inventari sorteerides) ja mängija ei pea ainult ühele-kahele relvale pühendumist. Lisandunud on ka uus relvatüüp – raskerelvastus –, mida saavad kõik tege-lasklassid kasutada.

Verbaalne märul

Sõjatandril lahkudes on «ME2» oma eelkäijale palju sarnasem, aga ainult esmapilgul. Ümberkorralduste eesmärgiks on taas praktilisus ja mugavus. Näiteks veenmis- ja hirmutamisoskust ei ole vaja eraldi arendada, vaid need täienevad ise vastavalt sellele, kuidas Shepard teisi tegelasi kohtleb. Uue võimalusena saab vestlustes aeg-ajalt ka sõnadest otse tegu-

Missioonide kvaliteet on parenenud, aga kvantiteet on jäänud samaks.

dele üle minna, kui vastavad viited ekraanile ilmuvad. Need nn katkestused võivad olla kas auväärased (näiteks tõukad kellegi vastaste tule alt ära) või külmaverelised (väljapressimised, ähvardused jms).

Soomuk jääb garaaži

(Lisa)missioonidel on lihtsam silma peal hoida, kuna uuel Galaktika kaardil märgistatakse tähtsad asukohad teeviitadega ning uuritud ja uurimata aladel on kerge vahet teha. Missioonide kvaliteet on oluliselt parenenud, aga kvantiteet on jäänud enam-vähem samaks. MAKO nimelise soomukiga planeetidel tolmukerutuda enam ei saa, sest sellest on loobutud mitmekesisemate jalgsimissioonide kasuks.

Planeetide uurimine seisneb nüüd põhiliselt maavarade otsimises, mida kasutatakse Shepardi, tema meeskonna ja nende arsenalite täiustamiseks. Taevakehade sondeerimine tüütab ruttu ära ja on mängu ainus selgelt tajutav nõrkus, aga seda ei sunnita kuidagi peale – võõrastelt planeetidelt missioonide leidmine on väga lihtsaks tehtud ja maavarade otsimisega võib mängija tegeleda just soovitud ajal ja mahus.

Graafika poolest oli «Mass Effect» omal ajal tõeline iludus. Sama kehtib ka teise osa kohta, aga nüüd on kaardisagedus kõrgem ja laadimisaegu on vähem (kuigi need on keskmisest mõnevõrra pikemad).

Heli on tuntud headuses, ainult rohkem staare on palgatud tegelastele hääli peale lugema (Martin Sheen, Adam Baldwin, Michael Dorn jt).

Kui mõni pisid efekt kõrvale jätta (mida on sellise kvaliteeditaseme puhul üpris lihtne teha), poleks «Mass Effect 2-le» midagi ette heita. Fännide palveid on kuulda võetud ja ka tegijad ise on viitsinud üht-teist juurde mõelda. Kõige eest, mis on ära võetud, on midagi ka tagasi antud ning lõppsaaduseks on ebatraditsiooniline, aga igati esmaklassiline rollimäng.

[d] ANDREAS TÜRK

Mass Effect 2 (Xbox 360)

HIND: 999 KROONI

Müügil: www.gamestar.ee

Platvormid: PC, Xbox 360

[HINNANG]

Laiemal skaalal «Mass Effect 2» maksimumhinnet ei teeniks, aga ka siis oleks takistuseks vaid mõned üksikasjad.

[d] hinne:

Kata, sööstan!

2008. aasta «Battlefield: Bad Company» järje mitmikmäng on klass omaette ja kui selline mängimisviis on sulle meelepärane, siis sul selle mängu ostu tõenäoliselt kahetseda ei tule. «Bad Company 2» üksikmäng on võrgumadina kõrval seevastu täielik pettumus.

● «Bad Company 2» mitmikmänguga tegin demo näol tutvust juba rohkem kui kuu aega enne mängu turuletulekut ja kiiresti sündis ka otsus teha täisversiooni eeltellimus. Demo võlus juba esimestest sekunditest; kohe oli selge, et tegemist on tõelise taktikalise meeskonnapõhise võrgutulistamisega, rõhk igal sõnal neist kolmest. Erinevalt esimesest, üksnes konsoolidele jõudnud osast, ilmus teine osa ka arvutile.

Tõeline küünarnukitunne

Mitmikmängus oled osa meeskonnast, mille teisedki liikmed on lihast ja verest mängurid ning mille ülesandeks on kaitseda või rünnata teatavaid punkte. Saad valida automaatori, kuulipildur-meediku, tankitõrjuja või täpsuslaskuri rolli; seda rolli saad muuta ka matši kestel. Mida rohkem üht või teist rolli mängid, seda enam lukustad lahti selle rolli relvi.

Mitmikmäng jätab tõelise lahingusimulaatori mulje ja toob meelde taktika-harjutused kaitseväetenistusest. Käituda tasub strateegiliselt ja alati võivad kata-sööstan tüüpi tasakaalukad meeskonnamängijad, samas kui isehakanud rambodena ringitormajaid langeb kui loogu. Kahjuks on viimasel ajal ainult serverid mängijate hordist ühtelugu umbes.

Relvade valik ei ole ülemäära lai, kuid tegu on reaalse, tegelikkuses eksisteerivate tulepriksidega, mille käitumises on samuti selgelt näha püüdu realistlikkuse poole. Relvadega tuleb ülitäpselt sihtida ja need käituvad erinevalt põlvelt, püsti, palges või puusalt tulistades. Lisaks heale relvade valikule pakub «Bad Company 2» ka võimalust liigelda ja võidelda paljudes erinevates lahingsõidukites ATVst helikopterini.

Samuti väärivad vaid kiitust kaardid, millel võrgumäng toimub. Tegemist on suurte avatud maailma kaartidega, kus ringiuitamiseks ja endale sobiva taktika valimiseks on ruumi küllalt. Äramärkimist väärib ka purunev keskkond, st plahvatused tekitavad kraatreid, lõhkuda saab seinu ja uksi, puud murduvad, täpselt nii, nagu peab.

See ei ole sama mäng!

Samavõrra kui tekitab vaimustust mitmikmäng, paneb üksikmängu kampaania pettunult õlgu kehitama. Mängija ei saa valida mitte mingit taktikat ega strateegiat, vaid peab jooksmas ühest lasketiirust teise, kus kindlaks määratud asukohtades kükitavad märklaudadena «pahad» ja ootavad kuulekalt tina saamist. Avatud maailmast on asi kaugel, suurema osa

Üks kõigi ja kõik ühe eest.

Battlefield: Bad Company 2 (PS3)

HIND: 1099 KROONI

Müügil: www.gamestar.ee

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360

mängust pead jooksmas ettemääratud kitsast rada mööda.

Kui keerad raskusastet kangemaks, siis võiks ju arvata, et «pahad» muutuvad intelligentsemaks ja asuvad kaardil ringi liikuma, sulle selja tagant lähenema või lausa sind varitsema. Kuid ei, selle asemel hakkavad nad hoopis üleloomulikult täpselt tulistama ja läbi seinte nägema, passides samas endiselt staatiliselt oma positsioonidel.

[d] MART PARVE

[HINNANG]

Mitmikmäng väärib maksimumpunkte, kui serverisse ikka ligi pääseb, üksikosa seevastu teenib ainult kaks täрни.

[d] hinne:

Mida osavamad on tiimikaaslased, seda teravam on võrgumängukogemus.

Erinevalt «Fahrenheitist» käib tegevus nüüd ka keset suuri rahvasse, kus arhitekt Ethan Mars peab oma kadunud poja üles leidma.

Ükski heategu ei jää karistamata

Mängudes on teo ja selle tagajärje seos liiga nõrk. Valikud, kui neid üldse teha lastakse, mõjutavad loo suunda enamasti mustvalgelt. «Heavy Rain» paneb sind oma valikute äraarvamatute tagajärgedega silmitsi. Nende üle siirast rõõmu tundma. Ja neid kahetsema.

● «Heavy Raini» looja David Cage, kes varem on tuntust kogunud õnnestunud psühholoogilise trilleriga «Fahrenheit», on öelnud, et mängud, milles on kuhjaga pinevat märulit, ei suuda pakkuda paeluvat lugu ja vastupidi. Kui ta juba nii ütleb, siis loomulikult on ta üritanud seda tühnikku täita – tema loodud PS3-le ilmunud interaktiivne draama «Heavy Rain» on võrdselt tugev mõlema.

Depressiivne suurlinn

Tuleb kohe öelda, et «Heavy Rain» on eelkõige täiskasvanutele, seda mängude kohta küllatki pretsedenditu ja sünge loo tõttu. David Fincheri «Seitsme» taolises

tumedates toonides ja konstantselt vihma kallavas maailmas tegutseb sarimõrvar, kes oma koolipoistest ohvreid aeglaselt vihmavette uputab.

Neljal peategelasel on igalühel omad põhjused mõrvari tabamiseks. Edukas arhitekt, kelle elu pöörab pea peale poja surm. Unetuse all kannatav naisajakirjanik, kes teda ennastohverdavalt aitab. Põhjakinud eradetektiiv, kelle on palganud ohvrite perekonnad. Mõrvu ametlikult uuriv, Fox Mulderit meenutav ravisõltluses FBI agent, kes on pidevas eetilises konfliktis kohalike võmmidega. Viimase puhul eristub ka mängitavus: nimelt on tema tööks kuriteopaikadelt

asitõendite otsimine ja nende töötlemine kõrgtehnoloogiliste prillidega.

Sarnaselt «Fahrenheitiga» stseenideks jagatud mängus saab panna ennast kordamööda nende kõigi rolli. «Heavy Raini» võlu peitub valikutes ja emotsionaalses sidemes tegelastega – ühe tegelasega tehtud valikud mõjutavad peale ta enda tahtmatult teise tegelase käekäiku. Valikud ei ole üheplaaniilised ja läbinähtavad, nagu «Infamouse'i» valikud hea või halva vahel, vaid võivad bumerangina alles mitu stseeni hiljem ettenägematult moel tegelasele kaikkaid kodaratesse loopida.

«Heavy Rain» lõpeb siis, kui lugu läbi. Ühe tegelase surm saab lihtsalt loo osaks

Järskke liigutusi ei tohi teha, vaid tuleb kindlalt nuppe all ja käsi üleval hoida.

Nimlik on tahta sümpaatsetele tegelastele parimat võimalikku lõppu. Soov sooviks, aga tehtud valikute ja öeldud sõnade tagajärjed on ettearvamatud.

ja edasi saab mängida teiste tegelastega. Ühe loo stseen saab küll uuesti mängida ehk iga hetk minna tagasi loo käigus soovitud punkti ja sealt uuesti mängu alustada. Loo kui terviku seisukohalt on see pigem isegi halb. Esimesel mängukorral hoidusid sellest ja seetõttu vedasid lõpuni välja ainult kaks tegelast.

Vaistlikud liigutused

Mängitavus on idee poolest sarnane «Fahrenheitiga», kuid kohandatud PS3 puldiga. Suurima erinevuseks on nupuvajutusjad ja tegevusikoonid nüüd märksa paremini seostatud tegevuse endaga, näiteks ukseingi avamiseks tuleb analoogkangiga matkida lingi allasurumist. Veelgi efektiivsemad on liigutused, mida tuleb teha üliaeglaselt, ja nupukombinatsioonid, mis nõuavad erinevate nuppude korraka allhoidmist, mis eriti olusituatsioonid panevad mängija topeltpinge alla. See kõik võib kõlada keeruliselt, kui pärast proloogi läbimist esineb probleeme harva.

Enamasti on «Heavy Raini» kritiseeritud tehniliste puudujääkide tõttu. Leidsin isegi politseijaoskonnas korraldajaid või rahvamurru kodanikke, kes üksteisest kummitustena läbi astusid. Samuti ei

tööta kontrollmehhanism läbinisti korralikult, šahtis roomates oli selline lihtne asi nagu kõrvale pööramine raskendatud.

Paar tehnilist apsakat on siiski selle seikluse puhul neljandajärgulised, eriti arvestades seda, millised on aspektid, mida saab tehnilise poole pealt positiivses võtmes üles lugeda. Peale väga kena ja realistliku pildi on tegelaste liikumine ja liigutused äärmiselt sujuvad ning nende näoilmed ja emotsionaalsed hääled realistlikumad kui üheski mängus varem. Paremat helitausta on sellisele mängule samuti raske tahta.

Pigem jäävad mind kummitama ideed, kuidas mäng oleks saanud olla (ilma suurema vaevata) veelgi pikem ja parem. Eelkõige võinuks muuta lugu, milles on mõnes kohas valged laigud sees ja hüpped ühelt tegelaselt teisele või eri stseenide vahel liiga järsud. Kohati jääb mulje, nagu oleks tahetud teha popmuusikat, kus loo pikkus tuleb raudkindlalt pressida kolme ja poole minuti sisse.

Samuti jääb mulje, et Cage on võtnud «Fahrenheiti», selle tükkideks lammutanud ja teistmoodi kokku pannud, sest nii paljud tegelased, nende suhted ja süžeejooned on kohati häirivalt sarnased. Kui, olgu taevas tänatud, üleloomulikud

Heavy Rain (PS3)

HIND: 1099 KROONI

Müügil: Euronics

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Fahrenheit»

«Still Life'i» seeria

jõud ja «Matrixi» stiilis madin jäid seekord ukse taha.

Aga kui «Fahrenheit» kõigest kompas varbaga, kui soe vesi on, siis «Heavy Rain» on suurejoonelisem, üllatavam, emotsionaalselt mõjuvam ja selle lugu oskab suurepäraselt mängijat ümber oma näpu keerata. Ja jätab su pärast võimast finišit tükiks ajaks läbitu üle juurdlema, et siis seda uuesti kogeda, et oma tegude tagajärgi paremini mõista.

See ei ole veel loo lõpp. Peagi ilmuvad allalaaditavate lisadena «Heavy Rain Chronicles'i» episoodid, mis peaksid näitama meile juba tuttavate tegelaste läbielamisi esimeste mõrvade ajal. Esimene osa «The Taxidermist», kus peaosas mõrva uuriv ajakirjanik Madison, ilmub juba aprilli alguses.

[d] MARTIN METS

[HINNANG]

Meelde jääb ja dünaamiline tumedates toonides seiklus, mille puudujäägid jäävad üldise võimsa emotsiooni varju.

[d] hinne:

Kaks tegelast, kelle tahumatu välimuse üle nalja heita pole tervisele kasulik.

Aliens vs. Predator (PC)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.gamestar.ee

Protsessor: 3,4 GHz Intel Pentium 4 (või samaväärne)

Mälu: 1 GB (2 GB Vista)

Graafikakaart: 128 MB, DirectX 9.0c toega

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 16 GB

Optiline seade: DVD-seade (võimalik ka Steam'i kaudu alla laadida)

Tarkvara: Windows XP/Vista/7

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360

Ripley saaks tulnukatest üksi jagu.

Rasside sõprus

Milline loll mõte – panna kaks kardetud kolli ühte mängu ja loota, et välja tuleb midagi head. Üllataval kombel tuligi ... 1999. aasta mäng ja selle järg osutusid edukateks ning armastatud üksik- ja mitmikmängudeks. Nüüd räägime aga kolmandast osast.

• Nagu ka eelmistes «Aliens vs. Predatori» FPSi osades on üksteise vastu sätitud kolm rassi: tulnukad, kiskjad ja inimesed. Lugu viib meid kaugele planeedile, kus Weyland-Yutani korporatsiooni ettevõtmised on pisut nihu läinud.

Kuid pole hullu – nagu uutest filmides-mängudes-sarjades kombeks on saanud, on tegu deemonlikult pahatahtliku korporatsiooniga. Kurvem lugu on aga tublide kosmosesõduritega, kes naiivselt hädakutsungitele vastasid, ja avastavad end olevat kolme tule vahel.

Trumbid lauale

Kolm mängijarassi erinevad üksteisest tuntuvalt. Tulnukad ronivad mööda seinu ja on teistest kiiremad. Kiskjad peavad jahti eksootiliste relvade ja nähtmatuks muutumise abil. Teretulnud uuenduse-na varasemate mängudega võrreldes on kiskjad nüüd liikuvad, omades võimet teha suuri hüppeid. Inimeste käsutuses on tulirelvad, piiksuv liikumissensor ja oskus efektselt surra.

Kõiki kolme saab kehastada üksikmängukampaaniates, mis pole päris võrdse kvaliteediga. Pärast inimesena mängimist tundub tulnukakampaania lühike ja üksluine, pealegi toimuvad kõik kolm

lugu enamasti samades kohtades. Kiskjad ja tulnukad teevad lähivõitluses ohvritele väga veriselt otsa peale ning see on üks mängu peamisi lisaväärtusi, kuna kampaaniad jäävad lahjaks ega täida ootusi. Mitmikmängus on originaalseid mängutüüpe, kuid puudujäägid mängitavuses

ja vigadega matšileidmissüsteem garanteerivad, et eelkäijate taset see episood ei saavuta.

Graafiliselt on mäng vananenud, kuid peamised staarid – kiskjad ja tulnukad – näevad välja päris tõetruud. Kuidagi ei saa aga mööda vaadata ühest arvutimängude surmapatust: kõrged nõudmised riistvarale, kuid keskpärane graafika. Õn-

neks ei piirdu tasemed ainult koridoridega, vaid näeb ka avaramaid õuestseene. Helitaust on lojaalne filmidele, seda nii häälituste kui filmiliku muusikatausta poolest. Näitlejatöö on üldjoontes nõrk, kui välja arvata vanameister Lance Henrikseni sooritus.

Kes võidab?

«Aliens vs. Predator» on liiga kohmakas ja poolik, et nimetada seda heaks mänguks. Sellest hoolimata on see aeg-ajalt päris lõbus seiklus-ellujäämine-tulistamine. Paljude inimeste ootused selle mängu suhtes olid kõrged ja paraku pidid nad pettuma, kuid õnneks ei ole siiski tegu kiire raha nimel kokkuklopsitud jamaga. Suuremas osas.

[d] REIN ZOBEL II

[HINNANG]

Kohati küll lõbus, aga üldiselt lühike ja korduma kippuv võitlus kolme erineva rassi vahel. Kaotajad on nad kõik.

[d] hinne:

Lõbus hullumeelsus

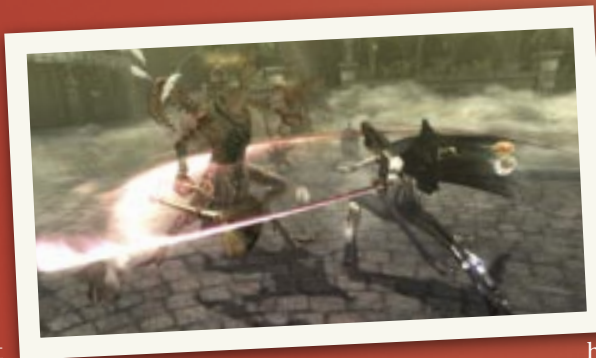
Kas sulle meeldivad «Devil May Cry» ja «Ninja Gaideni» sarjad? Kui jah, siis on see mäng sulle. Võib tunduda ebaõiglane alustada võrdlusest teiste mängudega, kuid «Bayonetta» disaineriks on DMC autor Hideki Kamiya, kes nüüd viis seda tüüpi märuli uuele tasemele.

● Pealiskaudsel vaatamisel võib tunduda, et tegemist pole millegi erilisega: iga tase on koridor, mis mingil hetkel sulgub, täitub vaenlastega ja edasi liikuma ei pääse enne, kui oled piisavalt nupukombinatsioonide klõbistanud.

Teistest seda tüüpi mängudest erinev on aga see, et tuimalt lahmid ei saavuta midagi. Pigem tuleb mõelda nagu «Street Fighteris» või mõnes teises võitlusmängus, kus iga kombinatsioonil on oma koht ja igale situatsioonile on lahendus, ning iga mängija peaks leidma siit võitlusstiili, mis just talle sobib.

Harjutamine teeb meistriks

Õnneks ei pea liigutuste õppimiseks mööda alammenüüsid või manuaale käima, iga laadimisaja jooksul on kõik võimalikud kombinatsioonid näha ja mäng peab arvet, kui mitu korda midagi korda saatnud oled. Madalamatel raskusastmetel liikumise pärast ei peagi muretsema, vaid ainult löömise ja tulistamise. Võitlusüsteem on kiire ja sujuv, kombinatsioonid sulavad üksteise sisse ja natuke harjutades saab vastaste laine lõpetada kordagi peatumata. Üle piiri viivad mängu hoopis teised asjad – kunstiline pool ja lugu.

«Bayonetta» näeb suurepärase välja, kuid mitte ainult polügoonide poolest. Bayonetta ise näeb välja nagu S&M versioon Sarah Palinist, kuid see on okei, arvestades, et kingakontsade asemel on tal relvad ning kostüüm koosneb juustest, mis aeg-ajalt muutuvad deemoniks, jättes nende kandja kauaks peaaegu alasti. Kui ta hüppab, tekivad ta selga tiivad, ning maandudes tõuseb jalge alt liblikapahvakas. Ja vahel võib ta muutuda pantriksi. Või nahkhiireks. Lihtsalt niisama.

Siiski pole temast tehtud amatsooni nagu pea kõigi teiste mänguseeriaste naistest, Bayonetta teab väga hästi, kui üliseksuaalne ta on, ning kasutab seda väga lõbusalt ära, nii liikumises kui dia-

loogis. Õnneks on kirjutamine ja häälnäitlemine nõnda tasemel, et kogu see absurdus, mis ekraanil toimub, kantakse välja ja mõjub värskendavalt.

Kõike toimuvat on väga raske kokku võtta – Bayonetta on nõid, kes säilib elus vaid siis, kui ta tapab igapäevaselt ingliseid. «Pahad» ei olegi pahad, vaid hoopis inglid ja jumalad. Peale selle on Bayonetta filmide ja mängude tüüpahaigus amneesia, mida teised nõiad ning nooruke uuriv ajakirjanik Luka aitavad parandada. Kuid oh milline seiklus sellest areneb. Enne kui arugi saad, visatakse sind pilvelõhkujatega, juhid raketti või sõidad mootorrattaga mööda kosmost. Iga kord, kui suu kukub ammuli ja arvad, et enam hullumeelsemaks minna ei saa, juhtub midagi absurdsemat. Kogu Jaapani mängutööstuse iseärasused on siia kokku kogutud.

Nagu Rubiku kuubik

Kui mõned raketikohad ja mängu lõpu-pool venima ei kipuks, oleks tegu selle generatsiooni parima mänguga, tehniline, kuid samas lihtsalt mõistetav, lõbus ja hullumeelne ja ilus pealekauba. Kahjuks aga olla PS3 versioon katkiseks, kuid demo põhjal ei märganud väga suuri vigu, ehk natuke vähem efekte ja rohkem pildi rebimist. Kindlasti mitte midagi sellist, mille pärast mäng ostmata jätta. Ahjaa – Bayonetta on iseenda ema ...

[d] RAINER PETERSON

Saage tuttavaks: Bayonetta, aasta surmapõlgavaima naiskangelase kandidaat.

Bayonetta (Xbox 360)

HIND: 999 KROONI

Müügil: Euronics

Platvormid: PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Lõbus ja armutu märul kõigile, kes peavad lugu (Jaapani) hullumeelsest ja tehnilisemast mängustiilist.

[d] hinne:

EESTI TOP 10

Märts 2010

1. Mass Effect 2
2. Call Of Duty: Modern Warfare 2
3. BioShock 2
4. Star Ocean: The Last Hope
5. Colin McRae: DiRT 2
6. Batman: Arkham Asylum
7. Dante's Inferno
8. Final Fantasy XIII
9. Operation Flashpoint: Dragon Rising
10. Army Of Two: The 40th Day

ÜHE LAUSE UUDISED

«**Skate 3**» on parima rulamängusarja kauaoodatud uus mäng, mis ilmub juba 14. mail.

Kuulujuttude järgi ilmub Xbox 360 kolmanda isiku vaates märul «Gears of War 3» 2011. aasta aprillis.

«**Need for Speed: World**», üksnes arvutitele ilmuva tasuta võrgukihutamise suletud beetatestimine on juba alanud.

«**Episodes from Liberty City**» arvutile ja PS3-le hilineb paar nädalat ning saab müügivalmis 16. aprillil.

«**Portal 2**» uued ja veelgi hullumeelsed portaalid avanevad selle aasta jõulude paiku nii arvutis kui ka Xbox 360-s.

Nintendo 3DS toob 2011. aasta märtsis 3D-mängud pisiakraanile, 3D-efektide nägemiseks spetsiaalseid prille pole vaja.

Ootusärevusetelg

Peast soe jänes ja

04.04

Supreme Commander 2

pc, xbox 360

● 2007. aastal üksnes kiitvaid hinnanguid kogunud reaalaajastrateegia järg, mida tõenäoliselt ka seekord mutta ei trambita.

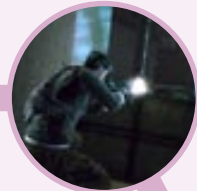

15.04

Sam & Max: The Devil's Playhouse

pc, ps3

● Sam ja Max on tagasil vabakutseliste politseinike seiklustest pajatav kolmas hooaeg pakub viit humoorikat ja lõbusat episoodi, millest esimene kannab pealkirja «The Penal Zone».

15.04

Splinter Cell: Conviction

pc, xbox 360

● Kuu oodatuid mäng toob tagasi legendaarse Sam Fisheri koos uute trikkidega, kus tegevus toimub paar aastat pärast eelmist hiilimismärulit «Splinter Cell: Double Agent».

16.04

Lead and Gold: Gangs of the Wild West

pc, ps3, xbox 360

● Tiimipõhiseid Metsiku Lääne võrgutulistamisi ei tule just iga päev. Kuigi jah, kõrget lendu sellelt mängult oodata pole.

Klassika läikima!

«Monkey Islandi» esimese osa võõpas LucasArts juba aasta tagasi ilusaks ja tänapäevaseks, nüüd on järg teise osa käes. «Monkey Island 2: LeChuck's Revenge – Special Edition» saab uue kuue selle aasta suvel ja peale arvuti saab seda nautida ka PS3-l, Xbox 360-l ja iPhone'il.

Sarnaselt esimese osa uusversiooniga saab mäng uue dialoogi, helitausta ja mitmeastmelise vihjesüsteemi, samuti kaovad ekraani alaservast verbikastid. Nostalgiatõmbesed saavad taas suvalisel hetkel keerata graafika 1991. aastal kogetu sarnaseks.

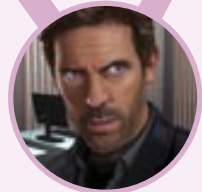
jääkülma eriagent

20.04

House M.D.

pc, ds

• Sarkastiline tele-doktor saab endale omanimelise mängu, kuid seriaali austajad peaksid valmis olema pettumuseks. Mängu valmistajaks on jubeda «CSI: NY» vorpunud Legacy Interactive ehk olge valmis kõige hullumaks.

26.04

The Whispered World

pc

• Daedalic Entertainmenti muinasjutusarnane hiireklikiseiklus, mis jutustab loo klounist, kelle suu pole kunagi naerul, ja tema seiklustest.

27.04

Nier

ps3, xbox 360

• Järjekordne Square Enixi Jaapani märulirohke, loomulikult üksnes konsoolidele, pakub eepilist lugu mehest, kes peab iga hinna eest päästma oma tütre surmava viiruse käest.

30.04

Black Mirror 2

pc

• Tšehhide hiireklikiseiklus «Black Mirror» sai 2003. aastal positiivse vastuvõtu osaliseks. Vaevalt et ka selle järg läbi kukub.

Ajatelg

MÄNGU-UUDISED

Sony hakkab ennast liigutama

• Sony hoidis seda kaua saladuses, kuid nüüd on selge, milline saab olema sügisel müüki jõudev Playstation 3 liikumistundlik pult. Jah, see on täpselt nagu Nintendo Wii pult, ainult musta värvi ja sellel on ka alampult. Puldi kasutamiseks on vaja PlayStation Eye veebikaamerat, mida hakatakse koos puldiga ka müüma – komplekti hind peaks jääma 1000 ja 1500 krooni vahele.

Mänge, mida liikumistundliku puldiga mängida, on hetkel töös rohkem kui tosin, kuigi tõsiselt raskekahurväge nende hulgas pole. Tuntumateks pulti toetavateks mängudeks on ehk «The Lord of the Rings: Aragorn's Quest», «SOCOM 4» ja «Tiger Woods PGA Tour 11».

Supervõmme teine tööpäev

• 2007. aastal ilmunud «Crackdowni» pidasid nii mitmedki mängurid paremaks kui «Grand Theft Auto IV», seda eelkõige hoogsuse ja kõrge lõbufaktori tõttu. Nüüd on supervõmmil aeg taas politseivorm selga tõmmata, sest avatud maailmas toimuva märuli järg koputab uksele.

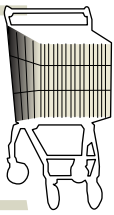
«Crackdown 2» tuleb Euroopas müüki 9. juulil ja ainsaks platvormiks on Xbox 360. Kannapöördeid ei tehta ja mäng jälgib sama sissetöötatud valemit, kuid seekord lastakse lugu võrgus koostöös mängida neljakesi, üksteise vastu lubatakse korraga 16 mängurit.

Jätkame eelmisel kuul üle ootuste popiks muutunud äraarvamismänguga. Selle sombimäruli 2006. aastal ilmunud esimene osa ilmus ainult Xbox 360-le, kuid Euroopas septembri alguses ilmuv teine osa jõuab ka arvutile ja Playstation 3-le.

Mis on selle mängu nimi?

Nende vahel, kes saavad õige vastuse enne 24. aprilli aadressile play@dig.ee, loosime välja Gamestari välja pandud arvutimängu «Assassin's Creed II».

ostujuht

Sülearvutid

1

Acer Aspire AS5739G

[digi] nr 56

Odav ja hea mängurisülearvuti, kuid arvesta, et läbi tuleb ajada Blu-ray'ta ja ekraan pole kõige kirkam.

2

Asus Eee PC 1101HA

[digi] nr 54

Kui ekraani resolutsiooniga harjuda ja klaviatuuri kiiksudega kohaneda, siis on tegemist parima minisülearvuti.

3

Fujitsu Lifebook P3110

[digi] nr 58

Odav ja edev kompromissarvuti, mis on võimsam kui netbook, ent väiksem kui sülearvuti.

Kompaktkaamerad

1

Canon PowerShot G11

[digi] nr 58

Plussiks koostekvaliteet ja seadistamisvõimalused, miinuseks pildikvaliteet, võrreldes m4/3 kaameratega.

2

Olympus E-P1 + ZD 14-42 mm

[digi] nr 52

Kaamera fotograafide, kel suurem kaamera olemas, aga kes vajab head väiksemat aparati iga päev kaasas kandmiseks.

3

Canon PowerShot D10

[digi] nr 52

Kentsaka välimusega, aga teeb, mida lubab. Särgitaskus kandmiseks ei sobi, ent aktiivsema eluviisiga pildistaja kaaslaseks passib imehästi.

Kuvarid

1

Samsung F2080

[digi] nr 56

Üle keskmise hea pildiga, praktiline ja funktsionaalne kuvar. Kui värvidest hoolid ja laual ruumi vähe, osta F2080.

1

Pentax K-x + 18-55mm

[digi] nr 59

K-x on tervikuna parem kui tema osade summa. Selles hinnaklassis on paremat võimatu leida.

2

Fujitsu P26W-5 ECO

[digi] nr 56

Väga hea ergonoomiline kuvar, millel pole ka pildi pärast vaja häbeneneda. Enam voolusäästlikumaks minna ei saa.

2

EOS 5D Mark II

[digi] nr 44

5D Mark II-i on kõik eeldused töusta uueks pildikvaliteedi etaloniks ja seda vähema raha eest, kui tuli omal 5D eest välja käia.

3

Samsung LD220

[digi] nr 54

Omapärane toode, kuvar veendunud sülearvutikasutajale. See kas sobib su vajadustega 100% või ei sobi üldse.

3

Pentax K-7 + 18-55 mm WR + 50-200 mm WR

[digi] nr 47

K-7 teeb palju asju õigesti, pakkudes omas klassis kõige väiksema kere juures palju põnevaid võimalusi.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

LG GX200

[digi] nr 60

Kahe SIM-kaardi omanikele väga hea telefon. Kaartide tegevused on selgelt eristatud ja telefon on mõnusalt käepärane.

UUS!

2

iPhone 3GS

[digi] nr 53

Ilma igasuguse kahtlusega maailma parim nutitelefoni koos tohutult suure allalaaditavate rakenduste hulga.

3

Samsung GT-S5150 (LaFleur S5150)

[digi] nr 59

Tegemist ei ole halva telefoniga, aga olgem ausad, ainsa põhjuse ostmiseks annaks disain, kui see meeldima peaks.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Sony MDR-EX300SL

[digi] nr 57

Nii hea heli, kui ühtedelt kõrvasisestelt klappidelt üldse võid oodata, ja kõik lisad on olemas.

2

Denon AH-C360

[digi] nr 57

Tasakaalus heli ja stiilne minimalistlik disain, ainult kandekarp on väike.

3

Sennheiser CX 300-II

[digi] nr 57

Sennheiser CX 300-II pakub huvitavat heli, kus bass on täpselt nii lahe, kui see olla saab.

Lauaarvutid

1

AMD Dragon

[digi] nr 53

Tagasihoidlikuma rahakotiga mänguril-rauaentusiastil on põhjust rõõmustada. Konkurents on ainult tervitav.

2

Ordi Netbox XP

[digi] nr 53

Parima hinna ja võimekuse suhtega kodumaine arvuti. Sobib ideaalselt koju teiseks arvutiks.

3

Fujitsu Celsius Ultra

[digi] nr 55

Ülivõimekas ja kallid mänguriarvuti, mille disaini oleks võinud masina sisemise iluga vastavusse viia.

MP3-mängijad

1

iPod Nano 5G

[digi] nr 54

Nanol on kaamera, raadio ja sammulugeja, aga mõõtmed ja kaal on jäänud samaks, hind vähenenud. Lollikindel valik.

2

iPod Nano 4G

[digi] nr 43

Vähe sellest, et tegemist on ülihea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

3

iPod Shuffle

[digi] nr 49

Spordisõbra parim kaaslane. Miinuseks hind ja standardsete kõrvaklappide välistamine.

Veel tasuta viirusetõrjujaid

● Tere, viimases [digi] kirjutasite ESET Smart Securityt, ent võiksite testida ka avast! Antivirust, mida tootja reklaamib kui üht enim kasutatavat viirustõrjet maailmas (üle saja miljoni kasutaja).

Kodukasutajale on tasuta kasutamiseks avast! Free Antivirus, tasuta on avast! Pro Antivirus ning avast! Internet Security. Alates eelmisest nädalast on need programmid tõlgitud ka eesti keelde. Tervitades Rauno

Võtke Henrikult iPhone ära!

● Sissejuhataks alustaks kriitikaga. Tegin lahti lehe digi.ee, et sealt kirja saatmiseks e-posti aadressi valida, aga mina ei leidnud. Õnneks on aadress ajakirjas olemas.

Ajakirjas on palju head, ent häirima on hakanud iPhone'i ülistamine. Isegi, kui iPhone on nii hea ja intuiitivne, ei ole ta kõikides klassides teisest peajagu üle. Nokia, mida mina kasutan, ei ole samuti teistest ülekaalukalt parem, vaid lihtsalt sobib minusuguse vajadustega. Kas oleks võimalik, et järgmist telefoni hindab lisaks iPhone'i fännile ka mõni mittefänn:)?

Ainsa rubriigina jääb mul lugemata mängude rubriik. Seetõttu on hea, et seda on võimalik lõpus eraldi lehitseda. Veelgi parem oleks, kui mängujutud oleks fotokoolile sarnaselt eraldi, aga seda on vist juba palju tahetud, kuna enamik [digi] lugejaid kulutab oma aega just sellele tegevusele.

Lugudes esineb teil tihti linke ja viitasid, mis veebis võiksid olla lausa lingitavad – vähem toksimist. Päikest! Arles

[digi] vastus:

● Me mõtleme. Toimetuses on see jama, et niipea, kui mõni uus põnevam telefon testi ilmub, võtab Henrik selle kohe ära ja teistele enam ei anna.

Aidake kaamerat valida

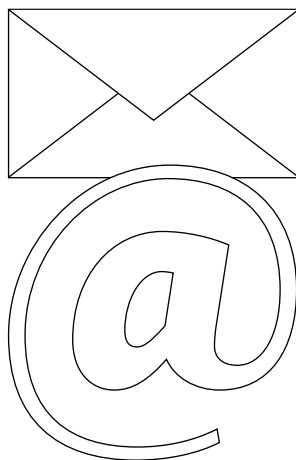
● Tere [digi] pere. Mul oleks ka üks testigrupp välja pakkuda, näiteks *bridge*-tüüpi fotoaparaadid. Kuna minu vana fotokas hakkab varsti otsi andma, oleks vaja uut. Peegelkaamerat aga ei tahaks, sest nad on suured ning vajavad erinevaid objekteive. *Bridge*-tüüpi kaameratel on kõik olemas, 1 cm-st kuni 26–30kordse optilise suumini. Testis võiksid olla näiteks Nikon Coolpix P100, Olympus SP800 UZ, Canon PowerShot SX20, Pentax X90 ja Kodak EasyShare Z981. Ehk oskaksite mulle üht neist soovitada? Isiklik eelistus oleks Nikon Coolpix P100, aga võib-olla on mõni

[JÄRGMISEL KUUL]

● Ootame endiselt teie kirju: tähelepanekuid, soovitusi, ideid ja niisama huvitavaid mõtteid. Järgmisel kuul anname auhinna Logitech'i kõlarid Z520.

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

teine veel parem?

Tänades Ülar.

[digi] vastus:

● Me pole neid kaameraid kõiki ise proovinud ja seetõttu igaks juhuks soovitama ei hakka. Üldiselt on nii, et Canonit või Nikonit ostes väga mööda ei pane, need peaksid olema turvalised valikud. Aga veel kord, hetkel jätame konkreetselt soovimatuna, sest pole ise neid katsetanud. Ehk proovid hoopis mõnd uut Micro 4/3 kaamerat, Olympuseid või Panasonicit? See on uus paljulubav trend.

Te ise pole ka puhtad poisid

● Veebipoodide test oli Teil küll juba veebruarinumbriks, kuid tahaksin rääkida oma kahest hilisemast netiostlemise kogemusest.

Esiteks võtaksin ette teie leivaisa Presshouse'i telli.ee keskkonna. Siis, kui ma [digi] aastatelimuse pikendamise arve paar päeva pärast maksetähtaega kätte sain (minu enda, mitte teie viga), suundusin uue tellimuse vormistamiseks telli.ee lehele. Teie veebipoodide testis läks SSL-ühenduse puudumine kirja miinusena, seega peaks telli.ee sama asja eest kena pika miinuse saama, sest lisaks tavapärastele kontaktandmetele on seal kohustuslikuks väljaks ka isikukood. Tõeline maiuspala identiteedivarastele! Kohe tuleb meelde vanarahvatarkus, mis rääkis midagi pindudest, palkidest ja silmadest.

Teine kogemus puudub tuntu AV-programmide tootja Symanteci veebipoodi. Tellisin kolmele arvutile 2aastase litsentsiga Norton Internet Security 2010 + Norton Utilities programmikese. Hindadeks vastavalt 114,99 \$ ja 9,99 \$ ehk kokku 124,98 \$. Arve lõppsumma oli aga 143,73 \$, mis selgus alles pärast makse sooritamist, kui arve meilile saadeti. Ostu vormistamise käigus ei näinud ma kuskil mainitavat ostule lisatavat maksu tervelt 18,75 \$ – või oli see siis lihtsalt nii peenes kirjas kirjutatud. Tervitades Marko

Konkreetne küsimus

● Millal on tulemas üks korralik graafikalaudade test? Täna. Andris

[digi] vastus:

● Seda on meilt mitu korda küsitud ja me oleme iga kord öelnud, et graafikalauad on väga spetsiifiline kraam ning ilmselt ei suuda valdav osa meie 30 000 lugejast sellest erutada. Aga, mine tea, ehk võtamegi ühes väikeses testis ette.

Soovin lugeda kolme testi

● Tere, olen lugenud kuut viimast [digi] numbrit ja ajakirjaga väga rahul. Ise sooviksin teilt hetkel mõnda testi, näiteks:

1) helikaartide test, mida võiks teha kõrvaklappide, stereokõlarite ning 5.1- või 7.1-komplektide toel;

2) TV-kaartide test, mis vastaks küsimusele, milline neist ka arvuti taha ühendades hea ja lihtne kasutada on;

3) objektiviide test, kuna olen fotehuviline.

Soovitustest nii palju, et selline ostujuht võiks

ilmuda ajakirjast eraldi, sarnaselt Autolehe kasutatud autode ajakirjale. Ajakiri saaks sellega juurde ka mõned leheküljed mõne muu teema täpsemaks kirjeldamiseks. Edu soovides Aarne

Testige kuvareid

● Mul on soov endale kuvar soetada. Äkki oskate soovitada? Hea oleks kui 20–22tolline, ilusa pildi ja disainiga ning hinnaklassis kuni 4500 krooni. Ruumi ja aja olemasolul võiksite teha 20–22tollise kuvarite testi. Meenub, et kunagi testisite 24tolliseid, aga need jäädv pidus kalliks ja suureks. Kõike paremat! Märten

Samsung S5230 on väga hea telefon!

● Tere [digi] rahvas! Teete väga head tööd ja ajakirjas on alati palju lugemist. Sellele vaatamata oleks mul teile ka väike vastulause kirjutada: märtsikuu [digi] tegite testi telefonidest, kus oli ka Samsung S5230. See telefon on mul olnud umbes 5 kuud ja minu arvates on tegu väga hea telefoniga. Filme on mõnus vaadata, heli on puhas. Kõik vidinad on paigas ning lihtsalt ära paigutatud. Räägite, et ooteaeg 800 tundi ning kõneaeg 10 tundi on kahtlased – mina näiteks helistan palju, kuulan muusikat, aga telefoni aku peab vastu natuke rohkem kui nädala.

Kuna netist võib leida palju inimeste tehtud parandusi, siis panin mõned soovitusel ka oma telefonile peale ning kõik muutus veel kiiremaks. Minu meelet on see üks parimaid telefone ja olen ostuga ülimalt rahul. Jaan

[KUU KIRI]

Silver vaatab kingitud hobuse suhu

● Üks huvitav lugu teie ajakirja auhindadest, mis seekord mind lähemalt puudutas. Nimelt lubasite ajakirja veebruarinumbris, et «parima kirja saatjale anname auhinnaks selle kuu veebipoodide testi käigus ostetud kauba!» Kuna testisite 12 poodi, siis oli salapära ja põnevust palju. Paljud lugejad pingutasid selle suure saagi nimel, kirjugi tuli tavapärasest rohkem.

Märtsi [digi] sain üllatuseks lugeda, et valituks osutus minu kiri! Sellele järgnes uuesti kinnitus, et saan «... auhinnaks meie eelmise kuu veebipoodide testist ostetud kraami». Pidasin plaani, et läheks Valgamaalt spetsiaalselt auhindadele järele. Siiski leidsin tuttava, kes toimetab põnevad auhinnad minuni.

Ja nendeks põnevateks asjadeks osutus Logitechi klaviatuur Ultra-Flat. Pähe tikkus mõte, et äkki on midagi kaotsi läinud? Muidugi, nagu vanasõna ütleb: kingitud hobuse suhu ei vaadata. Ega ma ei tahagi sellepärast kembelda, lihtsalt uudishimu on: kas tõesti oligi nii või on tegemist mingi eksitusega?

1. aprillgi on ju varsti käes :-)) Soovin Teie ajakirjale edaspidiseks kõike paremat. Silver

[digi] vastus:

● Silver, meie lugejakirjade toimetaja hakkas su kurba kirja lugedes peaaegu nutma. Me saame aru, et tegime sulle liiga ning viskume su ette põlvili, anudes andestust.

Tegelikult on aga selle fraasiga segadust kui palju. Oma arvates kirjutasime sinna, et anname auhinnaks veebipoodidest tellitud kraami ning seda kolmandas vältes. Nüüd aga tuleb välja, et me tõesti oleme peaaegu et lubanud anda sulle auhinnaks kogu kauba. Teeme ilusa kompromissi: meile väga meeldis sinu südantlõhestav kiri ja selle eest plus oma eksimuse parandamiseks anname sulle ka eelmisel kuul auhinnaks lubatud akulaadija komplekti. Ja rohkem sa meilt midagi ei saa!

Tule õppima IT spetsialistiks TTÜ-sse -TippTegijate Ülikooli

3 aastaga võid saada **bakalaureusekraadi** järgmistel erialadel:

Arvutisüsteemid
Elektroonika ja bioonika
Informaatika
Telekommunikatsioon
Äriinfotehnoloogia

Õpid 2 aastat veel ja oled samade erialade **magister**

Lisaks on magistriõppes uued TTÜ ja TÜ ühisõppekavad:

Cyber Security
Software Engineering
Õppetöö toimub inglise keeles
Loe lisa: <http://ip.ttu.ee>

Erialade kohta loe lähemalt meie teaduskonna kodulehelt: <http://www.ttu.ee/itt>

Vastuvõtu korra ja tingimuste kohta loe lähemalt: <http://vastuvott.ttu.ee>

Tähelepanuks kõigile neile, kes on õppinud TTÜ-s või TPI-s ja oma õpingud mingil põhjusel katkestanud ilma diplomini jõudmata!

Kõik Teie sooritusel on kehtivad, samuti on võimalus ka Teie vahepealse erialase töökogemuse eest ainepunkte saada ja nüüd siiski edukalt ülikool lõpetada. Küsige julgelt nõu IT teaduskonna dekanaadist 620 3528 või 620 3529.

Miks IT?

Huvitav töö, hea palk, kindel tulevik, paindlik tööaeg, kaugtöö võimalus, lai suhtlusringkond, loominguline õhkkond, LAHE!!

IT LOOB HOMSE

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Kuidas salvestada Skype'i kõnet?

[?] Mul on vaja salvestada Skype'is tehtud kõnelusi. Vaja on seda täiesti ausal eesmärgil, meil on mõnede õppeainete jaoks vaja salvestada intervjuusid ja neid hiljem analüüsida. Kuna alati pole võimalik diktofoniga kohale minna, siis kas on võimalik salvestada arvutisse läbi Skype'i tehtud kõnesid? Skype'i seest justkui ei leia seda võimalust. Kasutan Windowsi. Helen

[d] Saab. Kuna Skype ei ole taolise tarviliku funktsionaalsuse peale veel ise tulnud või pole tahtnud seda realiseerida, siis pead sa selleks kasutama lisatarkvara. Aadressilt voipcallrecording.com/MP3_Skype_Recorder leiad samanimelise tasuta tarkvara MP3 Skype Recorder, mis oskab Skype'i kõned MP3-failideks salvestada. Laadi see alla, installeeri luba Skype'is selle programmi juurdepääs Skype'i kliendile. Programm oskab kõne alustamisel ise salvestama hakata, kuid sa saad seda ka käsitsi reguleerida, näiteks intervjuu sissejuhatus ja hääle puhtakõhimised saad sa salvestusest välja jätta. Pärast saad salvestatud MP3-faili maha mängida suvalise oma lemmiku MP3-mängijaga.

Kallis pill ei tee häält

[?] Probleem siis selline, et ostsin suure vaevaga kogutud raha eest Klickist läpaka HP Pavilion dv7. Läpakal on 1 mikrofonipesa ning 2 audiopesa ja mõlema auguga sama jama. Kui ühendan näiteks kõrvaklapid arvutiga, siis arvuti jagab erinevate programmide helid kõrvaklappide ja läpaka enda kõlarite vahel ära. Näiteks räägin sõbraga Skype'is, siis sõbra jutt tuleb kõrvaklappidesse, aga ülejäänud (mängud, filmid jne) jäävad sülearvuti kõlaritesse. Mida peaksin tegema, et kogu heli tuleks kõrvaklappidesse? Windows 7 home premium 64x, veel on arvutis IDT HD Audio Control. Karl

[d] HP Pavilion dv7 audioprobleemid on üsna levinud. Kui sa oled kindel, et probleem ei ole selles, et sa oled kogemata Windows 7 heliseadmete juhtpaneelilt erinevate programmide väljundi valesti suunanud, siis võib asi olla selles, et tarkvara installimisel on midagi valesti läinud. Eemalda IDT tarkvara ja lase Windows Update'i teenusel sulle vajalikud draiverid uuesti välja pakkuda. Või kui see ei aita, otsi mudeli numbri järgi HP veebist uuesti IDT HD pakett ja installeeri see. Võid proovida ka paremkõlpsata süsteemi olekuala heliikoonil, seal valida Playback devices ja sealt vahetada vaikimisi seade kõrvaklappide peale.

Skype'i kõnede salvestamine on lihtsam kui pealtkuulamine.

Kas on olemas universaallaadijat?

[?] Tahaksin mõnikord sülearvutit tööle kaasa võtta, aga IT-poiste väitel on kõikide sülearvutite vooluotsikud erinevad ja ma ei saa kasutada mõnda teist laadijat, mis meil parasjagu vaba on. Kui erinevad need otsikud siis on? Reelika

[d] Otsikud on tõesti igal tootjal erinevad ja isegi kui ei ole, ei tohiks suvalist laadijat suvalise arvuti külge ühendada, sest kui arvuti tarbib rohkem voolu, kui laadija anda jõuab, on ainult aja küsimus, kui tuletõrjel tuleb sinu kanti üks väike väljasõit teha. Originaallaadijad on enamasti üle mõistuse kallid ja teist niisama varuks osta pole alati mõtet. Küsi elektroonikapoodidest universaalset sülearvutillaadijat, sellised on olemas küll, millel on piisavalt võimsusevaru ja millega tuleb kaasa komplekt levinumat tüüpi otsikuid.

Windowsi parandused plaadile

[?] Kuidas saaks Microsofti kodulehelt alla laadida uuendused terve paketina ja siis plaadile kõrvetada, et pärast Windowsi uuesti installimist ei oleks vaja neid taas internetist laadida? Aivar

[d] Kuna sa ei maini, milline Windows sul on, siis vaata järgmistele veebisaitidele ja leia sealt endale sobivad uuenduste pakid: windowsupdatesdownloader.com, softwarepatch.com/windows, autopatcher.com.

Windows ei anna kausta kätte

[?] Tegin lauaarvutile puhta installi, milles oli kaks füüsilist ketast (C ja D). Nüüd peale installimist arvuti ei lase D-kettal olevat vajalikku kausta lahti teha. Ütleb, et ligipääs on keelatud. Arvutil oli enne peal XP Pro ja installeisin samuti XP Pro. D-ketas oli arvutile juurde pandud, st seal peal on ka Windowsi faile, milledele ta laseb ligi. Ainuke vajalik kaust D-kettal on dokumentide kaust ja sinna ta ligi ei lase. Kas on mingigi võimalus D-kettalt dokumente kätte saada? Küsimus digi.ee foorumist.

[d] On. Kaduma ei lähe midagi. Sa pead lihtsalt selle kausta omanikuõigused üle võtma. Juhise selleks leiad siit: support.microsoft.com/kb/308421. Kui see mingil põhjusel ei tööta, siis laadi alla ja kõrveta plaadile mõni Linux Live-CD või -DVD, näiteks Ubuntu, käivita see ja kopeeri selle kaudu vajalikud failid kuhugi mujale. Võid samale kõvaketale teha linuxi all uue kausta ja sinna kopeerida, Windowsi all saad sa need kenasti probleemideta kätte.

[RAAMAT]

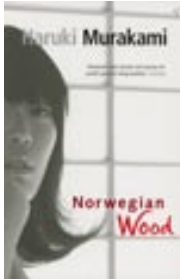
Norwegian wood

Haruki Murakami

● Romaan, mis Murakami laiemalt tuntuks tegi, on veidral kombel üsna argine ja erinev talle omasest müstilisest jutustuslaadist. Ent öelda, et tegemist on lihtsalt ühe suhetest rääkiva armastus(te)looga, oleks lihtsustamine.

Peategelane, tudengieas noormees Toru Watanabe, armub oma surnud sõbra neiusse, kuid aja jookkul selgub, et nende suhe on, pehmetel öeldes, keeruline. «It's complicated,» on sunnitud ka peategelane ise mitut puhku tõdema. Raamat on üles ehitatud sisuliselt vaid kolme-nelja tegelase paari aasta jookkul läbipõimuvale loole, kus lihtsaid lahendusi pole. Sellegipoolest puuduvad raamatus nii intriigid, armukadedus, kibestumine kui ka kahetsus. On vaid inimesed, kes püüavad igaüks oma eluga ise hakkama saada, nii hästi või halvasti, kui see neil õnnestub.

Võõrandumine maailmast, enesesse sulgumine, «normaalse» elu kõrvaltvaatajana jälgimine tunduvad Murakami jutustuslaadi tõttu loomuliku ja sügavalt inimlikuna ning küllap see on ka üks selle raamatu populaarsuse põhjuseid – igaüks leiab sealt midagi, mis just teda kõnetab. Mind kõnetas «Norwegian wood» küll.

[d] SVEN VAHAR

[PLAAT]

EKA Muusika Fond

● Eesti Kunstiakadeemia peod on legendaarsed. Olen ka minna sinna oma nooruses sattunud ja oi-oi kui lahe õhkkond seal oli.

Peod oli legendaarsed 70-, 80- ja 90ndatel aastatel (siis küll ERKI pidude nime all) ja on ka sellel sajandil ning loodame, et muusikat jätkub EKAs ka edaspidi. Eks oli Kunstiakadeemias ka palju just neid oma bände, kes loomingulisust just selle maja katuse all harjutada said.

Nüüd on aga Eesti Kunstiakadeemia inimesed võtnud kätte ja avaldanud plaadi, millel 21 lugu erinevatest aastatest ja neilt artistidelt, kes EKA pidudel esinenud. Ma ei hakka kõiki neid siinkohal üles lugema, kuid plaat algab Peoleo ja Kukerpillidega, liigub Turisti, Singer Vingeri, Seitsmenda Meelega ajas edasi, siis tulevad Röövel Ööbik, Dallas, LU:K, kuni jõutakse välja tänaste tegijateni, nagu Pastacas, Kiwanoid jne. Kui plaat läbi kuulatud, siis saad aru, et tegelikult kuulasid ju omamoodi Eesti muusikaajalugu, mis selle plaadi läbi tundub igati põnev ja kirju.

[d] MARKO TIIDELEPP

[PLAAT]

One-Armed Bandit

Jaga Jazzist

● Legendaarne Londoni plaadileibel Ninja Tune on olnud kaua aega suurepärase vedeleemis- ja loolemismuusika sünonüümiks ja Jaga Jazzist nende üheks põnevamaks bändiks. Nüüd on *nu jazz*'i, elektroonikat ja eksperimantaalrokki segavad norrakad valmis saanud juba viienda plaadiga ja nende muusika kõlab palju kergemini ja minimalistlikumalt kui nende žanrinimede järgi eeldada võiks.

Jaga Jazzisti võlu on alati olnud selle paljuliikmelise multiinstrumentaalne koosseis, mis on pidevas muutumises. Hetkel (vist) üheksaliikmeline bänd laseb kõlada kõiksugustel muusikariistadel, alates klaverist ja lõpetades klarneti ning trummimasinaga, sinna vahele jääb veel vähemalt tosinkond instrumenti.

«One-Armed Bandit» on nõksa varasemast loomingust teravam ja funklikum. Samuti ei ole muusika enam nii otsekohele *chillout* nagu 2003. aasta «The Stix» või nii mahe ja esimesest hetkest tabatav kui nende 2005. aasta «What We Must». Kuid mida kauem kuulata, seda paremini see tänapäevases vormis omanäoline jazz töötama hakkab.

[d] MARTIN METS

[RAAMAT]

Tõbi

Guillermo Del Toro, Chuck Hogan

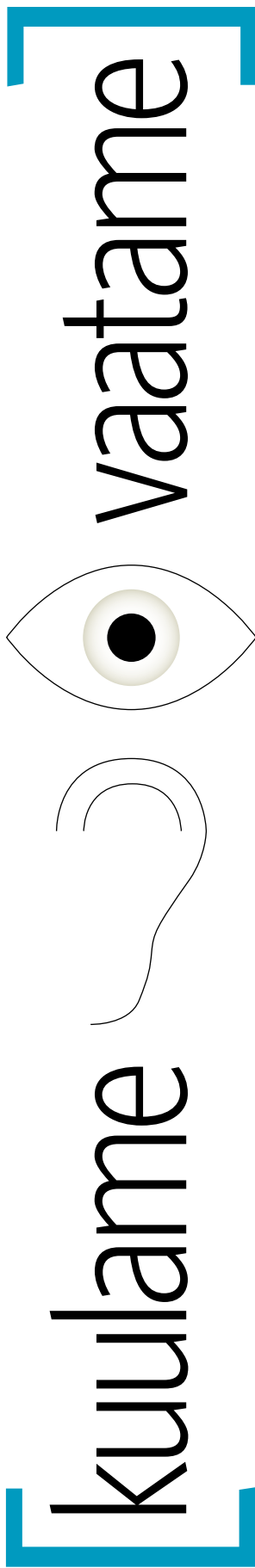
● Viimasel ajal on vampiiride teema filmides ja kirjanduses üsna oluliseks muutunud, näib, et krahv Dracula vaimustus on üsna tugevalt naasnud. Eks ole ju ka «Tõbi» vampiiriraamat, kuid mitte ainult, tegemist on samal ajal ka üsna arvestatava märuliraamatuga. Selles on midagi mõnusalt filmipärast, kuid on ju härra Del Toro ka filmirezissöör, kes õige varsti peaks «Kääbiku» filmilinale tooma.

Raamatust leiab erinevaid süžeejooni, mitmekihilisust ja palju erinevaid tegelasi, kuid põhiteemaks ikkagi vampiiride ja inimeste vastasseis. Loomulikult on siingi mitmeid positiivseid tegelasi, kes julgevad vampiiridele ja kõige vägevamale Isandale vastu hakata – kangelasteks on epidemioloog, kahjurite hävitaja ja vana antiigikaupmees, üsna kummaline seltskond, kas pole? Vampiiride kõrval tegutsevad siin ka verekaanid, hõbedased mõõgad ja muu atribuutika, mis kuuluvad ja samas justkui ei kuulu klassikalise vampiiriloole juurde.

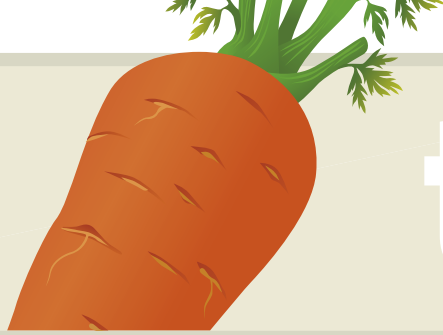
Kuna tegemist on trilooogia I raamatuga, siis on järelikult tulemas veel kaks osa põnevust.

[d] MARKO TIIDELEPP

pikk

test

● EMT andis [digile] aastaks ühe iPhone 3GS-i testida

PÄEVIK

Mängi või lolliks

● Märtsikuu kulges iPhone'i kasutamisel üllatavalt mängimise tähe all. Tegelikult olen ma isegi päris rõõmus, sest vahepeal hakkas juba tekkima tunne, et hoolimata mängudele kulutatud suurtest summadest, ei ole ükski neist eriti huvitav ning ma olen raha lihtsalt maha visanud. iPhone ei olegi mängimiseks üldse sobiv, mõtlesin vihaga. Ma eksisin.

1. märts. Laadin endale kellegi Twitteri-voost leitud soovitusel peale Doodle Jumpi ja olen kohe nagu konksu otsas. Tegemist on lihtsa ja lollika mänguga: ekraanil olev toruja ninaga roheline elukas keksib mööda platvormi ülespoole ning sinu ainus ülesanne on kallutada telefoni vasakule-paremale, et elukas õigetele platvormidele pihta saaks. Jaburalt lihtne, aga samas hirmus sõltuvust tekitav mäng, millega aega veeta.

8. märts. Rahvusvaheline naistepäev, aga no kas mul sellise asja jaoks aega on. Olen Inglismaal ning The Sunday Timesi auto- ja tehnikasast leidsin soovitusel alla laadida mäng Space Miner: Space Ore Bust. Sellest ajast polnud minu elu enam endine. Space Miner on sisuliselt RPG elementidega Asteroids, aga lugu on kaasahaarav ning mängitavus mõningase harjutamise järel

Drop7 ja Space Miner: raskekujuline sõltuvus.

Ühegi suure tegija mängud pole mind tõmmanud

väga mõnus. Teised jõid veini, rääkisid juttu, nautisid vana head Inglismaad, aga mina vaid mängisin. Tagantjärele mõeldes küll rumal lugu.

14. märts. Venna sünnipäev. Palju õnne, vend! Aga mul on uus mäng, mille kohta Clive Thompson Wiredist ütles lausa, et tegemist on esimese Tetrise-killeriga ning lõpuks ometi, pärast 23 aastat üritamist on keegi sellega hakkama saanud. Ja tetrislikult sõltuvust tekitav on ta tõepoolest: mitme päeva jooksul ei möödu mul ühtegi

vähegi vaba hetke ilma Drop7-ta. Lõpuks ometi on kellegi korda läinud ühendada Tetris ja algklassimatematika ning teha seda väga haaraval moel. Soovitan soojalt.

26. märts. Istun ja kirjutan seda lugu ning mõtlen, mida sellest kõigest järeldada. Paraku on tõde kibe: vanad suured mängutegijad ei ole suutnud iPhone'il mitte midagi korda saata. Ma olen neid kõiki proovinud: FIFA, NBA, GTA, Simcity ja mis kõik veel. Nad kõik on maksnud kordades rohkem kui indie-mängutegijate looming ning nad kõik on mind täiesti külmaks jätnud. Ei ole mugav, ei ole äge, ei ole huvitav, ei ole mängitav. Ehk olen ma nende jaoks liiga vana, aga võib-olla on suured tegijad liiga vanad?

KEE MACI-UUDIS

iPhone murti lahti

● iPhone oli üks neid platvorme, mis märtsi lõpus toimunud häkkimisfestivalil CanSecWest ilma erilise vaevata ära häkiti. Halvar Flake ja Ralph Philipp kirjutasid iPhone'i murdnud koodi kahe nädalaga ning edasi polnud vaja muud, kui kasutaja kurjale leheküljele suunata. Häkk võimaldas vaikselt ära varastada kõik telefonis olnud SMSid, ka kustutatud sõnumid.

KEE IPHONE'I-NIPP

iPhone 3G-modemina

● Tõmba ainult oma arvutisse iTunes, uuenda telefoni tarkvara ning luba iPhone'i Settingute all Internet Tethering. Kui telefoni näiteks kaabliga arvuti külge paned, oledki automaatselt netis ja midagi muud keerulist polegi. Imeline.

TARKADE KLUBI

Mida toob 2010. aasta Tarkade Klubi tellijale? Kingitusi!

**juunis Autolehe raamatu
«50 vapustavamamat ideeautot»**

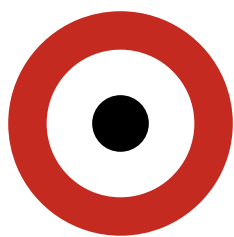
**septembris Tarkade Klubi raamatu
«101 küsimust ja vastust»**

**detsembris aastakümnet kokku
võttev Tarkade Klubi erinumber**

Tarkade Klubi tellimiseks:

- mine kodulehele www.telli.ee
- kirjuta e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- helista 6609 797 või 515 7797

KLICK

SINU DIGIPOOD

UUS kaup

Uus ja võimas tehnoloogia õhukeses kestas!

SÜLEARVUTI

Dell Inspiron 1564

Intel® Core™ i3 -330M protsessor

500GB kõvaketas

garantii 3 aastat

- 15,6" HD TrueLife LED taustvalgustusega laiekraan
- kiire 4GB DDR3 mälu • DVD kirjutaja • Intel GMA HD graafika
- kuni 300Mbps b/g/n Wifi • Bluetooth • HDMI • 3xUSB • VGA
- aku kestvus kuni 3,5 tundi • kaal ainult 2,47kg
- Windows 7 Home Premium (64bit)

10990.-

järelmaks 346.- kuus
sissemakse 0%, periood 48 kuud

17" ekraaniga sülearvuti eriti nõudlikule mängurile!

SÜLEARVUTI

Dell Studio 17

15990.-

järelmaks 503.- kuus
sissemakse 0%, periood 48 kuud

Intel® Core™ i5 -430M protsessor

kiire 500GB 7200rpm kõvaketas

1GB ATI Mobility Radeon HD5650 graafika

- 17,3" HD Plus TrueLife LED taustvalgustusega laiekraan (1600 x 900)
- kiire 4GB DDR3 mälu • Slot load DVD kirjutaja
- kuni 300Mbps b/g/n Wifi • Bluetooth • gigabit võrgukaart
- JBL 2.1 + SRS Premium Sound kvaliteetsed kõlarid • ExpressCard pesa
- HDMI • 3xUSB • eSATA • FireWire • VGA • DisplayPort
- aku kestvus kuni 5,12 tundi • kaal 3,2kg
- Windows 7 Home Premium (64bit) • garantii 3 aastat!

NEW

Processor Rating

Mugavad ostud internetist - www.klick.ee

KLICK'i internetipoest ostmise on kiire, turvaline ja lihtne.

Tallinn: Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel. 6668116, E-P 10-21; Rocca Al Mare kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel. 6668155, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel. 6668159, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel. 6668154, E-P 10-21; Lasnamäe Centrum (Mustakivi tee 13), tel. 6668128, E-P 10-21; Mustika Kaubanduskeskus (Tammisaare tee 116) 6668151, E-R 10-20, L-P 10-18; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel. 6668156, E-P 10-21; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel. 6668153, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 6668164, E-P 10-21; Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel. 6668163, E-R 10-19, L 10-16; Pärnu: Kaubamajakas (Papiiniidu 8/10), tel. 6668152, E-P 10-20; Viljandi: Viljandi Centrum (Tallinna mnt. 24), tel. 6668166, E-R 9-19, L 9-17, P 9-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väljak 4), tel. 6668168, E-R 10-19, L 10-16; Rakvere: Põhjakeskus, tel. 6668177, E-P 10-20; Valga: Valga Maxima (Jaama 2b), tel. 6668121, E-R 10-19, L 10-16; Paide: Ringtee 2, tel. 6668124, E-L 10-19, P suletud; Kuressaare: Auriga Keskus (Tallinna tn. 88), tel. 6668117, E-P 10-20

Intel, the Intel Logo, Intel Inside, Intel Core, and Core Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries. For more information about the Intel processor feature rating, please refer to www.intel.com/go/rating.